

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

**Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına
Uyğun Hazırlanmış Maliyyə Hesabatları və
Müstəqil Auditorların Rəyi**
31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MÜNDƏRİCAT

	Səhifə
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI	1
MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ	2-3
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ MALİYYƏ HESABATLARI:	
Mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabat	4
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	5
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	6
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	7-8
Maliyyə hesabatları üzrə qeydlər	9-85

**MALİYYƏ HESABATLARININ HAZIRLANMASI VƏ TƏSDİQ EDİLMƏSİ İLƏ BAĞLI
RƏHBƏRLİYİN MƏSULİYYƏTİNİN BƏYANI
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ**

Bu bəyannamə "Bank Avrasiya" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra "Bank") maliyyə hesabatları ilə bağlı Bank rəhbərliyinin və müstəqil auditorların göstərilən məsuliyyətlərini fərqləndirmək məqsədi ilə hazırlanmışdır.

Rəhbərlik, 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə Bankın maliyyə vəziyyətini, əməliyyat nəticələrini, pul vəsaitlərinin hərəkəti və səhmdar kapitalında dəyişmələri əks etdirən Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına ("MHBS") uyğun maliyyə hesabatlarının düzgün hazırlanması üçün məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı rəhbərlik aşağıdakılar üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Uyğun mühasibat prinsiplərinin seçilməsi və mütəmadi olaraq tətbiq edilməsi;
- Məntiqli və məqsədəuyğun təxminlərin və qərarların qəbul edilməsi;
- Maliyyə hesabatlarının MHBS-yə müvafiq hazırlanması və ya əgər hər hansı bir kənarlaşma varsa onun maliyyə hesabatlarında bəyan edilməsi və izahı;
- Yaxın gələcəkdə Bank işini normal şərtlər altında davam etdirdiyi halda, hesabat tarixinə maliyyə hesabatlarının daimilik prinsipi əsasında hazırlanması.

Rəhbərlik həmçinin aşağıdakı məsələlər üzrə məsuliyyət daşıyır:

- Bank daxilində səmərəli və keyfiyyətli daxili nəzarət sisteminin işlənilib hazırlanması, qurulması və möhkəmləndirilməsi;
- Bankın maliyyə hesabatlarının MHBS-yə uyğun olaraq düzgün hazırlanması və Bankın maliyyə vəziyyətini istənilən zaman düzgün əks etdirən mühasibat sisteminin təşkil edilməsi;
- Yerli mühasibat sisteminin qanunvericilik və Azərbaycan Respublikasının mühasibat standartlarına uyğun olaraq təşkil edilməsi;
- Mümkün imkanlardan istifadə edərək Bankın aktivlərinin mühafizə edilməsinin təşkil olunması; və
- Saxtakarlıq, yanlışlıq və digər qanunauyğunsuzluq hallarının müəyyən edilməsi və qarşısının alınması.

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə maliyyə hesabatları 30 aprel 2021-ci il tarixində Bankın İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilmişdir.

İdarə Heyəti adından:

Rüfət Kərimov
İdarə Heyətinin sədri

30 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Çingiz Əmircanov
Baş mühasib

30 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

MÜSTƏQİL AUDİTORLARIN RƏYİ

“Bank Avrasiya” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin Səhmdarlarına və İdarə Heyətinə:

Şərti Rəy

Biz “Bank Avrasiya” Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin (bundan sonra “Bank”) 31 dekabr 2020-ci il tarixinə təqdim edilən maliyyə vəziyyəti hesabatı, həmin tarixdə başa çatmış il üzrə məcmu gəlir hesabatı, səhmdar kapitalında dəyişikliklər və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatlardan, eləcə də əsas mühasibat prinsiplərinin və digər izahedici qeydlərin xülasəsindən ibarət olan maliyyə hesabatlarının audit yoxlamasını apardıq.

Bizim rəyimizə əsasən, əlavə edilmiş maliyyə hesabatları şərti rəy üçün əsaslar istisna olmaqla Bankın 31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə vəziyyətini, habelə göstərilən tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (MHBS) uyğun olaraq bütün əhəmiyyətli aspektlərdə ədalətli əks etdirir.

Şərti Rəy üçün Əsaslar

MUBS 24 “Əlaqəli Tərəflərlə bağlı Məlumatların Açıqlanması” standartının 13-cü bəndinə müvafiq olaraq Bank maliyyə hesabatlarında son nəzarətedici tərəfi açıqlamalıdır. Auditə cəlb olunan maliyyə hesabatlarında bu məlumat açıqlanmamışdır. Biz Bankın son nəzarətedici tərəfi haqqında heç bir məlumat əldə edə bilməmişik.

Biz auditi Beynəlxalq Audit Standartlarına (BAS) uyğun aparmışıq. Bu standartlar üzrə bizim məsuliyyətlərimiz əlavə olaraq hesabatımızın “Maliyyə Hesabatlarının Auditini üçün Auditorun Məsuliyyəti” bölməsində təsvir edilir. Biz maliyyə hesabatlarının auditinə aid olan etik normalar ilə Mühasiblərin Beynəlxalq Etika Standartları Şurasının “Etika məəcəlləsinin” (MBESS məəcəlləsi) tələblərinə uyğun olaraq Bankdan asılı deyilik və biz digər etik öhdəliklərimizi bu tələblərə, eləcə də MBESS məəcəlləsinin tələblərinə uyğun olaraq yerinə yetirmişik. Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutları şərti rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasibdir.

Maliyyə Hesabatları üzrə Rəhbərliyin və Audit Komitəsinin Məsuliyyəti

Rəhbərlik maliyyə hesabatlarının MHBS-ə uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə və rəhbərliyin fikrinə, saxtakarlıq və ya xətlər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanmasına imkan verən zəruri daxili nəzarət sisteminin təşkilinə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə hesabatlarını hazırladıqda, Bankı ləğv etmək və ya işini dayandırmaq niyyətində olmadığı yaxud bunu etməkdən başqa münasib alternativin olmadığı halda, rəhbərlik Bankın fasiləsiz fəaliyyət göstərmək qabiliyyətinin qiymətləndirilməsinə, müvafiq hallarda fasiləsiz fəaliyyətə aid olan məsələlər haqqında məlumatların açıqlanmasına və mühasibat uçotunun fasiləsiz fəaliyyət prinsipinin istifadə edilməsinə görə məsuliyyət daşıyır.

Audit Komitəsi Bankın maliyyə hesabatlarının hazırlanması prosesinə nəzarətə görə məsuliyyət daşıyır.

Maliyyə Hesabatlarının Auditinə görə Auditorun Məsuliyyəti

Bizim məqsədimiz tərtib edilmiş maliyyə hesabatlarında bir tam kimi, saxtakarlıq və ya xətlər nəticəsində, əhəmiyyətli təhriflərin olub-olmadığına dair kafi əminlik əldə etmək və rəyimiz daxil olan auditor hesabatını dərc etməkdir. Kafi əminlik əminliyin yüksək səviyyəsidir, lakin bu səviyyədə olan əminlikdə əhəmiyyətli təhriflər mövcud olduğu hallarda, BAS-lara uyğun olaraq aparılmış auditin belə təhrifləri həmişə aşkarlayacağına zəmanət vermir. Təhriflər saxtakarlıq və ya xətlər nəticəsində yarana bilər və ayrılıqda yaxud məcmu olaraq, istifadəçilərin belə edilmiş maliyyə hesabatları əsasında qəbul etdikləri iqtisadi qərarlarına təsir etmə ehtimalı olduğu halda, əhəmiyyətli hesab edilir.

BAS-ların tələblərinə uyğun olaraq aparılan auditin bir hissəsi kimi biz audit aparılan zaman peşəkar mühakimə tətbiq edirik və peşəkar skeptisizm nümayiş etdiririk. Biz həmçinin:

- Maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya xətlər nəticəsində əhəmiyyətli təhriflərin olması risklərini müəyyən edib qiymətləndiririk, bu risklərə cavab verən audit prosedurlarını layihələndirib həyata keçiririk və rəyimizi əsaslandırmaq üçün yetərli və münasib audit sübutları əldə edirik. Saxtakarlıq nəticəsində əhəmiyyətli təhrifi aşkarlamama riski xətlər nəticəsindəkindən daha yüksəkdir, çünki saxtakarlıq sözləşmə, dələduzluq, qərəzli hərəkətsizlik, haqiqətə uyğun olmayan məlumatlardan və ya daxili nəzarətin kobudcasına pozulmasından ibarət ola bilər.
- Bankın daxili nəzarətin səmərəliliyinə dair rəy bildirmək məqsədi üçün olmamaq şərti, bu şərtlər çərçivəsində uyğun olan audit prosedurlarını layihələndirmək üçün auditə aid daxili nəzarəti başa düşürük.
- İstifadə edilmiş uçot siyasətinin uyğunluğunu və rəhbərlik tərəfindən edilmiş uçot təxminlərinin və əlaqəli məlumatların açıqlanmasının məqsədəuyğunluğunu qiymətləndiririk.
- Mühəsibat uçotunun fasiləsizlik prinsipinin rəhbərlik tərəfindən istifadə edilməsinin uyğunluğuna və əldə edilən audit sübutlarının əsasında Bankın fəaliyyətini fasiləsiz davam etmək imkanını ciddi şübhə altına qoya bilən hadisələrlə və ya şəraitlərlə bağlı əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olub-olmadığına dair qənaətə gəlirik. Əhəmiyyətli qeyri-müəyyənliyin mövcud olduğu haqqında qənaətə gəldiyimiz halda, auditor hesabatımızda maliyyə hesabatlarındakı əlaqəli məlumatların açıqlanmasına diqqətli cəlb etməliyik və ya belə məlumatların açıqlanması kifayət olmadığı halda, rəyimizi dəyişiklik etməliyik. Nəticələrimiz auditor hesabatımızın təqdim edilməsi tarixinədək əldə edilən audit sübutlarına əsaslanmalıdır. Lakin sonrakı hadisələr və ya şəraitlər Bankın fasiləsiz fəaliyyətinin dayandırılmasına səbəb ola bilər.
- Məlumatların açıqlanması da daxil olmaqla, maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatını, strukturunu və məzmununu, habelə əsas əməliyyatların və hadisələrin maliyyə hesabatlarında ədalətli təqdim edilib-edilmədiyini qiymətləndiririk.

Biz Audit Komitəsinə digər məsələlərlə yanaşı auditin planlaşdırılmış həcmi və müddətləri, habelə əhəmiyyətli audit sübutları, o cümlədən audit apardığımız zaman daxili nəzarətdə aşkar etdiyimiz əhəmiyyətli çatışmazlıqlar haqqında məlumat veririk.

Baker Tilly Azərbaycan

30 aprel 2021-ci il

Bakı, Azərbaycan Respublikası

"BANK AVRASIYA" AÇIQ SƏHMDAR CƏMİYYƏTİ

MƏNFƏƏT VƏ YA ZƏRƏR VƏ DİGƏR MƏCMU GƏLİR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
Faiz gəlirləri	6, 27	10,807,176	10,893,227
Faiz xərcləri	6, 27	(1,966,722)	(2,434,798)
Ehtimal olunan kredit zərərindən əvvəl xalis faiz gəlirləri		8,840,454	8,458,429
Ehtimal olunan kredit zərərlərinin (artması)/azalması	7, 27	(2,862,927)	1,321,712
Xalis faiz gəliri		5,977,527	9,780,141
Xarici valyuta əməliyyatları üzrə xalis gəlirlər	8	324,705	309,265
Haqq və komissiya gəlirləri	9	1,160,684	1,390,663
Haqq və komissiya xərcləri	9	(863,210)	(1,054,159)
Kreditin geri ödənilməsinə görə Bankın mülkiyyətinə keçmiş aktivlərin ədalətli dəyərindəki dəyişikliklər	20	(996,801)	(1,176,407)
İnvestisiya mülkiyyətinin ədalətli dəyərindəki dəyişikliklər	18	(19,709)	47,600
Digər gəlirlər, xalis		30,015	61,447
Xalis qeyri-faiz xərci		(364,316)	(421,591)
Əməliyyat gəlirləri		5,613,211	9,358,550
Əməliyyat xərcləri	10, 27	(4,101,837)	(4,139,445)
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir		1,511,374	5,219,105
Mənfəət vergisi xərci	11	(317,711)	(1,057,158)
İl üzrə xalis mənfəət		1,193,663	4,161,947
Digər məcmu zərər:			
Sonradan gəlir yaxud zərər hesabına yenidən Ədalətli dəyər üzrə ehtiyatların hərəkəti			
- İnvestisiya qiymətli kağızları – ədalətli dəyər üzrə xalis dəyişiklik		(34,121)	(12,261)
- Ədalətli dəyərdə xalis dəyişiklik üzrə mənfəət vergisi təsiri		6,824	2,452
İl üzrə digər məcmu zərər		(27,297)	(9,809)
İL ÜZRƏ CƏMI MƏCMU GƏLİR		1,166,366	4,152,138
Səhm üzrə gəlir Əsas və kapitala əlavə ediləbilən (AZN)	12	59.68	208.10

İdarə Heyəti adından:

Rüfət Kərimov
İdarə Heyətinin sədri

30 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Çingiz Əmircanov
Baş mühasib

30 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-85-ci səhifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

"BANK AVRASIYA" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ VƏZİYYƏTİ HAQQINDA HESABAT

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
AKTİVLƏR			
Pul vəsaitləri və Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında yerləşdirilmiş vəsaitlər	13	29,184,188	30,309,155
Banklarda və digər maliyyə qurumlarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	14	12,067,949	13,984,066
Investisiya qiymətli kağızları	15	11,316,803	20,744,258
Müştərilərə verilmiş kreditlər	16, 27	98,331,366	97,245,665
Əmlak və əvadanlıqlar	17	2,935,954	3,179,034
Investisiya mülkiyyəti	18	343,691	363,400
Qeyri-maddi aktivlər	19	304,595	255,946
Digər aktivlər	20	4,609,462	4,190,352
		159,094,008	170,271,876
CƏMI AKTİVLƏR			
ÖHDƏLİKLƏR VƏ KAPİTAL			
ÖHDƏLİKLƏR:			
Banklara, dövlət və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	21	42,339,729	42,439,753
Müştəri hesabları	22, 27	45,319,203	57,391,064
İcarə öhdəlikləri	23	259,650	313,046
Taxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	11	180,223	220,112
Cari mənfəət vergisi öhdəliyi		-	190,908
Digər öhdəliklər	24	809,081	697,237
		88,907,886	101,252,120
Cəmi öhdəliklər			
KAPİTAL:			
Nizamnamə kapitalı	25	50,000,000	50,000,000
Ədalətli dəyər ehtiyatı	15	-	27,297
Bölüşdürülməmiş mənfəət		20,186,122	18,992,459
		70,186,122	69,019,756
Cəmi kapital			
		159,094,008	170,271,876

İdarə Heyəti adından:

Rüfət Kərimov
İdarə Heyətinin sədri

30 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cingiz Əmircanov
Baş mühasib

30 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-85-ci sahifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

"BANK AVRASIYA" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

KAPİTALDA DƏYİŞİKLİKLƏR HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Nizamnamə kapitalı	Ədalətli dəyər ehtiyatı	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi kapital
1 yanvar 2019-cu il	50,000,000	37,106	14,830,512	64,867,618
İl üzrə xalis mənfəət	-	-	4,161,947	4,161,947
İl üzrə digər məcmu zərər	-	(9,809)	-	(9,809)
31 dekabr 2019-cu il	50,000,000	27,297	18,992,459	69,019,756
İl üzrə xalis mənfəət	-	-	1,193,663	1,193,663
İl üzrə digər məcmu zərər	-	(27,297)	-	(27,297)
31 dekabr 2020-ci il	50,000,000	-	20,186,122	70,186,122

İdarə Heyəti adından:

Rüfət Kərimov
İdarə Heyətinin sədri

30 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Cingir Əmircanov
Baş mühasib

30 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-85-ci səhifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

"BANK AVRASIYA" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
ƏMƏLIYYAT FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
Gəlir vergisindən əvvəl mənfəət		1,511,374	5,219,105
Nağdsız pul vəsaitləri üzrə düzəlişlər:			
Ehtimal olunan kredit zərərlərinin (artması)/azalması	7	2,862,927	(1,321,712)
Kreditin geri ödənilməsinə görə Bankın mülkiyyətinə keçmiş aktivlərin ədalətli dəyərindəki dəyişikliklər	20	996,801	1,176,407
İnvestisiya mülkiyyətinin ədalətli dəyərindəki dəyişikliklər	18	19,709	(47,600)
Köhnəlmə və amortizasiya xərcləri	17, 19	683,142	682,145
Əmlakın silinməsi üzrə zərər		348	217
Xarici valyuta zərəri, xalis	8	5,678	(2,929)
Hesablanmış faizlərdə dəyişikliklər, xalis		(175,553)	1,033,720
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklərdən əvvəlki əməliyyat fəaliyyətindən daxil olan pul vəsaitləri		<u>5,904,426</u>	<u>6,739,353</u>
Əməliyyat aktiv və öhdəliklərində dəyişikliklər			
Əməliyyat aktivlərində (artma)/azalma:			
ARMB-də minimal ehtiyat depoziti		72,029	47,159
Banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər		(4,151,774)	699,862
Müştərilərə verilmiş kreditlər		(3,580,300)	(8,967,489)
Digər aktivlər		(672,983)	(5,873,119)
Əməliyyat öhdəliklərində artma/(azalma):			
Banklara, dövlət və digər maliyyə təşkilatlarına ödəniləcək vəsaitlər		(118,975)	(592,292)
Müştəri hesabları		(12,289,628)	(2,147,009)
Digər öhdəliklər		(33,272)	40,213
Ödənilmiş mənfəət vergisindən əvvəl əməliyyat fəaliyyətlərinə yönələn pul vəsaitləri		<u>(14,870,477)</u>	<u>(10,053,322)</u>
Ödənilmiş mənfəət vergisi		<u>(1,143,975)</u>	<u>(1,201,058)</u>
Əməliyyat fəaliyyətinə yönələn xalis pul vəsaitləri		<u>(16,014,452)</u>	<u>(11,254,380)</u>
İNVESTİSIYA FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
İnvestisiya qiymətli kağızlarının satışı/(ödənişi) üzrə xalis daxilolmalar		9,167,302	(4,700,720)
Əmlak və avadanlıqlar üzrə ödənişlər		(473,298)	(134,359)
Qeyri-maddi aktivlər üzrə ödənişlər		(86,621)	(12,960)
İnvestisiya mülkiyyətinin satışı üzrə daxilolmalar		-	743,000
İnvestisiya fəaliyyətindən daxil olan/fəaliyyətinə (yönələn)/xalis pul vəsaitləri		<u>8,607,383</u>	<u>(4,105,039)</u>

"BANK AVRASIYA" AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT
31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)
(Azərbaycan Manatı ilə)

	Qeydlər	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
MALİYYƏ FƏALİYYƏTİNDƏN DAXİL OLAN PUL VƏSAİTLƏRİ:			
İcarə öhdəlikləri üzrə əsas hissənin geri ödənilməsi	23	(53,396)	(37,061)
Maliyyə fəaliyyətinə yönələn xalis pul vəsaitləri		(53,396)	(37,061)
Məzənnə fərqlərinin pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə təsiri		129,758	(19,350)
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİNDƏ XALIS AZALMA		(7,330,707)	(15,415,830)
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, <i>ilin avvalına</i>	13	41,549,365	56,965,195
PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ ONLARIN EKVİVALENTLƏRİ, <i>ilin sonuna</i>	13	34,218,658	41,549,365

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il ərzində Bank tərəfindən alınmış və ödənilmiş faiz xərcləri və gəlirləri müvafiq olaraq, 10,704,996 AZN və 2,040,095 AZN təşkil etmişdir (2019-cu il: müvafiq olaraq, 11,305,303 AZN və 2,517,451 AZN).

İdarə Heyəti adından:

Rüfət Kərimov
İdarə Heyətinin sədri

30 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

Ciğiz Əmircanov
Baş rühasib

30 aprel 2021-ci il
Bakı, Azərbaycan Respublikası

9-85-ci səhifələrdə verilmiş qeydlər maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ

(Azərbaycan Manatı ilə)

1. GİRİŞ

Təşkilat və onun əsas fəaliyyəti

“Bank Avrasiya” ASC (bundan sonra “Bank”) Azərbaycan Respublikasında təsis olunmuş və bu ölkədə fəaliyyət göstərir. Bank, Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə əsasən yaradılmış açıq tipli səhmdar cəmiyyətidir. Bankın əsas fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasında hüquqi və fiziki şəxslər üçün bank xidmətlərinin göstərilməsindən ibarətdir. Bank, Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı (“ARMB”) tərəfindən 28 noyabr 2007-ci ildə verilmiş 251 N-li tam bank lisenziyası əsasında fəaliyyət göstərir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Bankın işçilərinin sayı 93 olmuşdur (2019-cu il: 88).

Bankın hüquqi ünvanı və fəaliyyət göstərdiyi ölkə

Bankın hüquqi ünvanı Nizami küçəsi, 70, Bakı AZ1000, Azərbaycan Respublikasıdır.

31 dekabr 2020-ci il və 2019-cu il tarixlərinə Bankın aşağıdakı filialları mövcud olmuşdur:

“Sumqayıt” filialı ARMB tərəfindən verilmiş 13 aprel 2009-cu il tarixli 251/1 sayılı icazə əsasında fəaliyyət göstərir və Azərbaycan Respublikası, Sumqayıt şəhəri AZ5000, 1-ci prospekt ünvanında yerləşir.

“Buta” filialı MBBP tərəfindən verilmiş 8 iyun 2016-cı il tarixli 251/2 sayılı icazə əsasında fəaliyyət göstərən və Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri AZ1000, Xəqani küçəsi 47 ünvanında yerləşir.

Bankın səhmdarları

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə aşağıdakı səhmdarlar Bankın adi səhmlərinə sahib olmuşlar:

Səhmdarlar	31 dekabr 2020-ci il, %	31 dekabr 2019-cu il, %
“Euro Standard” MMC	37.5	37.5
“PMD Qrup” MMC	37.5	37.5
“Azbizneskom” MMC	25.0	25.0
Cəmi səhmdarlar	100.0	100.0

Bankın əməliyyat mühiti

Bank fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasında həyata keçirir.

2020-ci ilin birinci yarısında əməliyyat şəraitində və iqtisadi mühitdə Bankın iş fəaliyyətinə təsir göstərən bir sıra əhəmiyyətli hadisələr baş vermişdir.

2020-ci ilin mart ayında yeni tip koronavirus Ümumdünya Səhiyyə Təşkilatı (ÜST) tərəfindən pandemiya olaraq elan edilmişdir. Bir çox ölkələrdə səyahətlərə və fərdi şəxslərin hərəkətinə məhdudiyətlər qoyulmuş, ikinci dərəcəli iş yerlərinin bağlanması üzrə əhəmiyyətli məhdudiyətlər tətbiq edilmiş və ya pandemiya nəticəsində bir sıra iş yerləri bağlanmışdır. Bu, Azərbaycan Respublikası ilə ticarət əlaqələri olan, iqtisadi cəhətdən güclü ölkələrin çoxunda ÜDM-də əhəmiyyətli dərəcədə azalmaya səbəb olmuşdur. 2020-ci ilin birinci yarısında yayılan koronavirus pandemiyası (COVID-19) qlobal iqtisadiyyata mənfi təsir göstərmişdir. 2020-ci ilin iyun ayından başlayaraq, Azərbaycan Respublikası da daxil olmaqla, bir çox ölkələrdə pandemiya əlamətlərində yaxşılaşma müşahidə olunmuş və sonradan müəyyən məhdudiyətlər ləğv edilmişdir. Nəticədə qlobal maliyyə və əmtəə bazarlarında bərpa müşahidə olunmuşdur. Lakin sonradan Azərbaycan Respublikasında qeyd alınmış yoluxma sayı xeyli artmış və hökumət tərəfindən 2020-ci il dekabr ayının ortalarından etibarən yeni məhdudiyətlər tətbiq edilmişdir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Ölkədə COVID-19 ilə mübarizə üçün məhdudlaşdırıcı tədbirlər iqtisadi aktivliyi və məcmu xərc səviyyəsinin əhəmiyyətli dərəcədə azalmasına səbəb olmuşdur. İqtisadiyyatın turizm, nəqliyyat, səyahət, əyləncə və beynəlxalq ticarət kimi bir çox digər seqmentləri də bu tədbirlərdən ağır zərbə almışdır.

Pandemiya mühitində neft istehlakında nəzərəcarpacaq dərəcədə azalma olduğu üçün neft qiymətləri əhəmiyyətli dərəcədə azalmış, lakin, 2020-ci ilin ikinci rübündə sabit artım göstərmişdir. Hökumət, pandemiyanın səbəb olduğu iqtisadi yavaşlamayı kompensasiya etmək üçün il ərzində subsidiyalaşdırılmış borc alətləri, işsiz şəxslərə ödənişlər və sahibkarlara digər subsidiyalar şəklində dəstək paketləri təqdim etmişdir.

24 aprel 2020-ci il tarixində Azərbaycan Mərkəzi Bankı “Koronavirus pandemiyası ilə əlaqədar kredit təşkilatlarının müvəqqəti tənzimləmə Qaydası” formasında əlavə tədbirlər paketini təsdiqləmişdir. Bu prosedur COVID-19 pandemiyasının Azərbaycan Respublikasının bank sektoruna mümkün mənfi təsirini azaltmaq üçün hazırlanmış və kreditlərin və risk qruplarının təsnifatını, kapitalın adekvatlıq nisbətini və onun banklarda və bank olmayan kredit təşkilatlarında hesablanması müəyyənləşdirir. Bu qaydalara əsasən, kriteriyalara cavab verən kreditlərin təsnifatı və kreditlərin yenidən prolonsasiyası halları zamanı güzəştlər nəzərə alınmalıdır. Bundan əlavə, bank sistemi üzrə xüsusi əhəmiyyət kəsb edən banklar üçün məcmu kapital adekvatlığı əmsalı ən az 11%, digər banklar üçün isə 2021-ci il aprelin 1-dək 9% səviyyəsində müəyyən edilmişdir. Qaydaya əsasən əvvəlki illərin nəticələrinə əsaslanan dividend ödənişləri bankların kapital mövqeyini və maliyyə sabitliyini qorumaq məqsədilə 1 aprel 2021-ci ilə qədər təxirə salınmalıdır. Sonradan bu tarix 1 iyul 2021-ci il tarixinə qədər uzadılmışdır.

Bank fəaliyyətini Azərbaycan Respublikasında həyata keçirir. Azərbaycan hökuməti iqtisadi islahatları və ölkənin hüquqi, vergi və qanunvericilik çərçivəsində inkişafını davam etdirir. Azərbaycan iqtisadiyyatının gələcək davamlı inkişafı əsasən bu islahatlardan və sektordakı tərəqqidən, eləcə də Hökumət tərəfindən iqtisadi, maliyyə və pul siyasəti üzrə həyata keçirilmiş tədbirlərdən və Azərbaycan manatı ilə xam neftin sabit qiymətlərindən asılıdır. Azərbaycan Respublikasının iqtisadiyyatı xüsusilə neft və qaz qiymətlərinə həssas olmasına baxmayaraq, son illərdə Azərbaycan Respublikası hökuməti daha balanslı iqtisadiyyata keçidi sürətləndirmək və neft-qaz sektorundan asılılığı azaltmaq üçün böyük iqtisadi və sosial islahatlara başlamışdır. Azərbaycan Respublikası Dövlət Statistika Komitəsinin məlumatlarına görə, 2020-ci il ərzində Azərbaycanda ÜDM 42.6 milyard ABŞ dolları olmuşdur. Uzunmüddətli perspektivdə, ekonometrik modellərimizə görə, 2021-ci ildə Azərbaycan ÜDM-nin 50 milyard ABŞ dolları və 2022-ci ildə 51 milyard ABŞ dolları səviyyəsində olacağı proqnozlaşdırılır.

Hökumət Azərbaycan manatının sabitliyi ilə əlaqədar olaraq pul siyasətini davam etdirmiş və Azərbaycan manatını sabitləşdirən xarici valyuta ehtiyatlarını ayırmışdır. Bu siyasət 2020-ci ildə makroiqtisadi sabitliyin qorunması məqsədi ilə davam etdirilmişdir. Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı il ərzində yenidən maliyyələşdirmə dərəcəsini bir neçə dəfə dəyişdirmiş və bu dərəcə sabit azalmaqla 7.25% - 6.25% arasında dəyişmişdir.

Bankın rəhbərliyi, makroiqtisadi mühitdəki dəyişiklikləri izləyir və yaxın gələcəkdə Bankın fəaliyyətinin dayanıqlığını və inkişafını dəstəkləmək üçün zəruri hesab etdiyi tədbirləri görür.

Beynəlxalq kredit reyting agentlikləri mütəmadi olaraq Azərbaycan Respublikasının kredit reytingini qiymətləndirirlər. Fitch və S&P Azərbaycan Respublikasının reytingini “BB+” olaraq qiymətləndirmişdir. Moody’s Investors Service, ölkə üçün “Ba2” kredit reytingini təyin etmişdir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Azərbaycan Respublikasının gələcək iqtisadi inkişafı əsasən hökumətin vergi, hüquq, tənzimləyici və siyasi islahatlarla birlikdə həyata keçirdiyi iqtisadi, maliyyə və pul tədbirlərinin səmərəliliyindən asılıdır. Rəhbərlik Bankın fəaliyyətinə təsir göstərəcək iqtisadi mühitdəki bütün islahatları və nəticədə onların maliyyə vəziyyətinə necə təsir göstərə biləcəyini proqnozlaşdırmaq iqtidarında deyil. Rəhbərlik hazırda müxtəlif neft qiymətləri üzrə həssaslıq təhlili həyata keçirir və biznesin davamlılığını təmin etmək üçün müvafiq tədbirlər planı hazırlayır.

2020-ci ilin sentyabr ayında Qarabağ bölgəsində (ölkənin cənub-qərb ərazisində yərləşir və beynəlxalq səviyyədə Azərbaycan Respublikasının ərazisi olaraq tanınır) həll olunmamış münaqişənin yenidən alovlanması, Azərbaycan Respublikası ilə Ermənistan silahlı qüvvələri arasında işğal olunmuş ərazilərdə toqquşmalarla nəticələnmişdir. Buna cavab olaraq, hər iki ölkədə komendant saati tətbiq edilmiş və hərbi səfərbərlik elan edilmişdir. Hərbi əməliyyatların əsasən Azərbaycan Respublikasının qərb bölgəsində aparılmasına baxmayaraq, Azərbaycan Respublikasının bütün ərazilərini əhatə edən komendant saati, paytaxt Bakı da daxil olmaqla, digər regionlardakı iş yerlərinə də müəyyən qədər öz təsirini göstərmişdir. Qarabağ münaqişəsi zonasında atəşkəsə və döyüşlərin dayandırılmasına 10 noyabr 2020-ci il tarixində tam olaraq nail olunmuşdur. Dövlətin azad edilmiş bölgələrdəki fəaliyyətinin makroiqtisadi təsirlərinin səviyyəsini hesabat tarixinə tam olaraq müəyyən etmək mümkün deyil.

Yuxarıda təsvir olunan hadisələr və şərtlər təşkilatların əvvəllər qarşılaşmadığı müxtəlif qeyri-müəyyənliklər və risklər yaratmışdır. Yuxarıda göstərilən hadisələr Bankın 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il və sonrakı dövrdə maliyyə nəticələrinə əhəmiyyətli təsir göstərmişdir.

2. ƏSAS MÜHASİBAT PRİNSİPLƏRİ

Hesabatların uyğunluğunun bəyanı

Hazırkı maliyyə hesabatları ədalətli dəyər, mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyər (MZHƏD) və digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyərdə təsnifləşdirilən (DMGƏD) maliyyə alətlərinin ilkin tanınmasının dəyişməsi ilə Maliyyə Hesabatlarının Beynəlxalq Standartlarına (“MHBS”) uyğun olaraq ilkin dəyər metoduna əsasən tərtib edilmişdir. Qeyd olunan maliyyə hesabatlarının hazırlanmasında istifadə edilən əsas uçot siyasətləri aşağıda göstərilir.

Daimilik prinsipi

Bu maliyyə hesabatları Bankın daimilik prinsipi əsasında fəaliyyət göstərməsini və yaxın gələcəkdə işini normal şərtlər altında davam etdirəcəyini nəzərdə tutur.

Təqdimatın digər əsasları

Bu maliyyə hesabatları əksi göstərilmədiyi hallarda Azərbaycan manatı (“AZN”) ilə təqdim edilmişdir. Bu maliyyə hesabatları, tarixi dəyər prinsiplərinə əsasən hazırlanmışdır.

Bank mühasibat sistemini Azərbaycan Respublikasının qanunvericiliyinə uyğun şəkildə təşkil edir. Bu maliyyə hesabatlarını hazırlayarkən yerli mühasibat prinsiplərinə uyğun tərtib edilmiş mühasibat sistemindən istifadə edilmiş və MHBS-yə uyğunlaşdırılmaq məqsədilə hesablara düzəlişlər edilmişdir. Bu düzəlişlərə əməliyyatların iqtisadi mahiyyətini əks etdirmək üçün müəyyən təsnifləşdirilmələr, həmçinin müəyyən aktiv və öhdəliklərin, eləcə də gəlir və xərclərin maliyyə hesabatlarındakı maddələrə uyğunlaşdırılması məqsədilə edilən yenidən təsnifləşdirilmələr aiddir.

Əsas mühasibat prinsipləri üzrə xülasə aşağıda təqdim edilir:

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Faiz gəliri və xərcinin tanınması

Faiz gəliri və xərcləri amortizasiya olunmuş dəyərdə və ya DMGVƏD ilə əlavə etmə əsasında, effektiv faiz metodundan istifadə etməklə, borc alətləri üzrə uçota alınır. Bu metoda əsasən, faiz gəlirləri və xərclərinə müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış və effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi olan bütün komissiya və haqlar, sövdələşmə xərcləri, eləcə də bütün digər mükafat və ya güzəştlər daxildir.

Effektiv faiz dərəcəsinə aid olan komissiya haqlarına maliyyə aktivinin yaradılması və ya alınması, yaxud maliyyə öhdəliyinin (məsələn, ödəmə qabiliyyətinin qiymətləndirilməsi, zamanətlərin və ya girovun dəyərləndirilməsi və qeydə alınması, maliyyə alətinin təqdim edilməsi şərtlərinin razılaşdırılması və sövdələşmə sənədlərinin hazırlanması haqları) buraxılması ilə əlaqədar alınmış və ya ödənilmiş komissiya haqları daxildir. Bazar faiz dərəcələri ilə kreditlərin verilməsi üzrə öhdəlik üçün Bank tərəfindən alınmış komissiya haqları, Bankın xüsusi kredit müqaviləsini imzalayacağı ehtimal edildikdə və kreditin verilməsindən sonra qısa müddət ərzində onun realizasiyasını planlaşdırmadıqda effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsi hesab edilir. Bank kredit verilməsi üzrə öhdəlikləri MZVƏD ilə ölçülən maliyyə öhdəlikləri kimi təsnif etmir.

Kredit dəyərsizləşməsi ilə əldə edilmiş və ya satın alınmış maliyyə aktivləri üçün effektiv faiz dərəcəsi ehtimal edilən pul vəsaitlərinin hərəkəti (ilkin ehtimal olunan kredit zərərləri də daxil olmaqla) ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərə (adətən alış qiyməti ilə) diskont edilmiş dərəcəsidir. Nəticədə, effektiv faiz dərəcəsi kredit uçotu ilə tənzimlənir.

Faiz gəlirləri, maliyyə aktivlərinin ümumi qalıq dəyərində effektiv faiz dərəcəsinə tətbiq etməklə hesablanır:

- i) kredit dəyərsizləşməsinə uğramış (3-cü mərhələ) maliyyə aktivləri üzrə faiz dərəcəsi onların effektiv faiz dərəcəsinə amortizasiya dəyərində (EOKZ çıxılmaqla) tətbiq etməklə hesablanır; və
- ii) əldə edildikdə və ya satın alındıqda kredit zərərinə məruz qalmış maliyyə aktivləri, amortizasiya dəyərində tətbiq edilən kreditə müvafiq olaraq düzəliş edilmiş effektiv faiz dərəcəsi tətbiq olunmaqla.

Haqq və komissiya gəliri və xərclərinin tanınması

Bütün digər haqlar, komissiyalar və digər gəlir və xərc vahidləri dövr ərzində xidmətlərin bir hissəsi kimi göstərilən alıcının adətən Bankın düz xətt üsulu üzrə olan mənfəətlərini alıb istifadə etməsinə istinad edərək hesablama metodu əsasında qeyd olunur.

Danışıqlar üzrə yaranmış və ya üçüncü tərəflərlə əməliyyat danışıqları üzrə formalaşan komissiya və haqlar, məsələn kreditlərin, səhmlərin və digər qiymətli kağızların alınması və ya əsas əməliyyatın icrası nəticəsində qazanılmış müəssisələrin satışı onun tamamlanması üzrə uçota alınır. Portfel və digər idarəetmə məsləhət və xidmət haqları, adətən düz xətt əsasında Bank tərəfindən yerinə yetirilən mənfəətlərin müştəri tərəfindən eyni anda alınıb istifadə edilməsi üzrə olan müddətdə tətbiq olunan xidmət müqavilələri əsasında tanınır. İnvestisiya fondları ilə bağlı aktivlərin idarə olunması üzrə olan haqlar müştərinin eyni vaxtda adətən düz xətt əsasında Bank tərəfindən yerinə yetirilən mənfəətlərin alınıb istifadə edilməsi üzrə olan müddətdə tətbiq olunan xidmətlər əsasında tanınır. Eyni prinsip, uzun müddət ərzində davamlı təmin olunan mülkiyyətin idarə edilməsi, maliyyə planlaşdırılması və saxlama xidmətlərinə tətbiq edilir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Maliyyə alətləri - əsas qiymətləndirmə üsulları

Təsnifat formalarından asılı olaraq maliyyə alətləri ədalətli dəyərdə və ya amortizasiya edilmiş dəyərlə qeyd alınır. Həmin qiymətləndirmə üsulları aşağıda əks etdirilir.

Ədalətli dəyər qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında könüllü şəkildə əməliyyat həyata keçirilərkən aktiv satmaq üçün alınacaq və öhdəliyi ötürərkən ödəniləcək dəyərdir. Ədalətli dəyər ən yaxşı olaraq fəal bazarda alınıb satıla bilən qiymət ilə təsdiqlənir. Fəal bazar, qiymətlər haqqında davamlı olaraq məlumat əldə etmək üçün aktiv və öhdəliklər üzrə əməliyyatların kifayət qədər tez müddətdə və həcmdə həyata keçirildiyi bazardır.

Fəal bazarda alınıb satılan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri ayrı-ayrı aktiv və ya öhdəliklərin bazar qiymətinin müəssisənin istifadəsində olan aktiv və ya öhdəliklərin miqdarına hasili nəticəsində alınan məbləğ kimi ölçülür. Bu hal hətta bazarın normal gündəlik ticarət dövriyyəsi müəssisənin istifadəsində olan aktiv və öhdəliklərin qarşılınması üçün kifayət qədər olmadıqda və bir əməliyyat üzrə mövqelərin satılması üçün sifarişlərin yerləşdirilməsi bazar qiymətinə təsir etdikdə baş verir.

Əməliyyatın qiyməti haqqında bazar məlumatı olmayan maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən etmək üçün pul axınlarının diskontlaşdırılması modelindən, həmçinin bazar şərtləri ilə həyata keçirilən analogi əməliyyatlar haqqında məlumatlara və ya investisiya olunan müəssisələrin cari dəyərinə əsaslanan modellərdən istifadə edilir. Ədalətli dəyərin qiymətləndirilməsi nəticələri aşağıda göstəriləndiyi kimi ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələrinə görə təhlil edilir: (i) 1-ci Səviyyəyə oxşar aktivlər və ya öhdəliklər üçün aktiv bazarlarda kotirovka olunan (düzəliş edilməyən) qiymətlər ilə qiymətləndirmələr aiddir, (ii) 2-ci Səviyyəyə aktiv və ya öhdəlik üçün birbaşa (yəni, qiymətlər) və ya dolayısı ilə (yəni, qiymətlər əsasında hesablananlar) müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli ilkin məlumatların istifadə edildiyi qiymətləndirmə üsulları ilə qiymətləndirmələr aiddir (iii) 3-cü Səviyyəyə aid olan qiymətləndirmələr yalnız müşahidə oluna bilən bazar məlumatlarına əsaslanmır (yəni, qiymətləndirmə üçün əhəmiyyətli həcmdə müşahidə oluna bilməyən ilkin məlumatlar tələb edilir). Ədalətli dəyər iyerarxiyasının səviyyələri arasında köçürmələr hesabat dövrünün sonunda baş vermiş hesab edilir. 30-cu Qeydə baxın.

Əməliyyat xərcləri əlavə xərcləri əks etdirir və birbaşa olaraq maliyyə alətinin alışı, buraxılması və ya satışı ilə əlaqəlidir. Əlavə xərc əməliyyat həyata keçirilmədiyi təqdirdə yaranmayan xərclərdir. Əməliyyat xərclərinə agentlərə (satış üzrə agentlər kimi fəaliyyət göstərən işçilər daxil olmaqla), məsləhətçilərə, brokerlərə və dilerlərə ödənilmiş haqq və komissiyalar, tənzimləyici orqanlar və fond birjalarına ödəmələr, eləcə də mülkiyyət hüququnun köçürülməsi üzrə vergilər və rüsumlar daxildir. Əməliyyat xərclərinə borc öhdəlikləri üzrə mükafat və ya diskontlar, maliyyələşdirmə xərcləri, daxili inzibati və ya saxlama xərcləri daxil edilmir.

Amortizasiya edilmiş dəyər əsas məbləğin ödənilməsi çıxılmaqla, lakin hesablanmış faizləri daxil etməklə, maliyyə aktivləri üçün isə dəyərsizləşmə zərərləri üzrə hər hansı silinməni çıxmaqla aktivlərin ilkin dəyərini əks etdirir. Hesablanmış faizlərə ilkin uçot zamanı təxirə salınmış əməliyyat xərclərinin və effektiv faiz metodundan istifadə etməklə ödəniş məbləği üzrə hər hansı mükafat və ya diskontun amortizasiyası daxildir. Hesablanmış faiz gəlirləri və faiz xərcləri, o cümlədən hesablanmış kupon gəlirləri və amortizasiya edilmiş diskont və ya mükafat (verilmə zamanı təxirə salınmış komissiyalar daxil olmaqla, əgər varsa) ayrıca göstərilir və maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda müvafiq maddələrin balans dəyərinə daxil edilir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Effektiv faiz metodu maliyyə alətinin balans dəyəri üzrə sabit faiz dərəcəsinin (effektiv faiz dərəcəsi) təmin edilməsi üçün faiz gəlirləri və ya xərclərinin müvafiq dövr ərzində uçota alınması metodudur.

Effektiv faiz dərəcəsi, təxmin edilən gələcək pul ödənişlərini və ya daxilolmaları (kreditlər üzrə gələcək zərərlər istisna olmaqla) maliyyə alətinin gözlənilən fəaliyyət müddəti ərzində və ya müvafiq hallarda daha qısa müddət ərzində maliyyə alətinin xalis balans dəyərində diskontlaşdırılan dəqiq dərəcədir. Effektiv faiz dərəcəsi maliyyə aləti üçün nəzərdə tutulan dəyişkən faiz dərəcəsi üzrə kredit spreadini əks etdirən mükafatlar və ya diskont və yaxud bazar qiymətlərindən asılı olaraq müəyyən edilməyən digər dəyişkən amillər istisna olmaqla, faiz dərəcələrinin növbəti dəyişdirilmə tarixinə qədər dəyişkən faizli alətlər üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətini diskont etmək üçün istifadə edilir. Bu cür mükafatlar və ya diskontlar maliyyə alətinin gözlənilən tədavül müddəti ərzində amortizasiya edilir. Diskont dəyərinin hesablanmasına müqavilə tərəfləri arasında ödənilmiş və ya alınmış effektiv faiz dərəcəsinin tərkib hissəsini təşkil edən bütün komissiyalar daxildir.

Maliyyə alətlərinin ilkin tanınması

Maliyyə aktivi və ya maliyyə öhdəliyi, ilk öncə ədalətli dəyərdə, həmçinin əldə edilməsinə və buraxılmasına birbaşa aid olan mənfəət və ya zərər, əməliyyat xərcləri ilə ədalətli dəyərdə olmayan predmet üzrə ölçülür. İlk tanınma zamanı ədalətli dəyər ən yaxşı olaraq əməliyyat qiyməti ilə sübut edilir. İlk tanınma zamanı yalnız ədalətli dəyər ilə əməliyyat qiyməti arasında fərq olduqda yaranan mənfəət və ya zərər qeydə alınır. Ədalətli dəyər eyni maliyyə aləti ilə aparılan digər cari bazar əməliyyatlarının müşahidəsi və yaxud həmin bazarlardan əldə edilən məlumatlara əsaslanan qiymətləndirmə üsulu ilə sübut edilir.

Qanunvericilik və ya mövcud bazar qaydaları ilə müəyyən edilmiş vaxt çərçivəsində alınıb-satılması nəzərdə tutulan maliyyə aktivləri (“standart şərtlərlə həyata keçirilən” alış və satışlar) Bankın maliyyə aktivini almaq və ya satmaq öhdəliyini qəbul etdiyi əməliyyat tarixində qeydə alınır. Alış üzrə bütün digər əməliyyatlar müəssisənin həmin maliyyə aləti üzrə müqavilə tərəfi olduqda tanınır.

Maliyyə alətlərinin təsnifatı

Maliyyə aktivi amortizasiya dəyərində, digər məcmu gəlir vasitəsilə ədalətli dəyərdə (“DMGVƏD”) ölçülmüş dəyərdə və ya mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərdə (“MZVƏD”) təsnif edilir.

Maliyyə aktivi aşağıdakı şərtlərin hər ikisinə cavab verdikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, amortizasiya olunmuş dəyərində ölçülür:

- Müqavilə üzrə pul axınlarını toplamaq üçün aktivləri saxlamaq məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- Müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən (YƏMFÖ) ibarət olan pul axınlarına təkan verir.

Maliyyə aktivi aşağıdakı şərtlərin hər ikisini ödədikdə və MZVƏD kimi müəyyən edilmədikdə, DMGVƏD-də ölçülür:

- Həm müqavilə üzrə pul axınlarının toplanması və həm də maliyyə aktivlərinin satılması məqsədi daşıyan biznes modeli çərçivəsində saxlanılır; və
- Müqavilə şərtləri müəyyənləşdirilmiş tarixlərdə ödənilməmiş əsas məbləğ üzrə yalnız əsas məbləğ və faizin ödənişlərindən ibarət olan pul axınlarına təkan verir.

Ticarət üçün nəzərdə tutulmayan kapital qoyuluşunun ilkin tanınması zamanı Bank ədalətli dəyərdəki sonrakı dəyişiklikləri digər məcmu gəlirdə (DMG) təqdim etməyi seçə bilər. Bu seçim hər bir kapital qoyuluşu üçün ayrıca edilir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Bütün digər maliyyə aktivləri MZVƏD-də ölçüldüyü kimi təsnifləşdirilir.

Bununla yanaşı, ilkin tanıma zamanı Bank amortizasiya olunmuş dəyərində və ya DMGVƏD-də ölçülmə tələblərinə uyğun gələn maliyyə aktivini MZVƏD kimi təsnif edə bilər, o halda ki, bu, meydana çıxacaq uçot uyğunsuzluğunu aradan qaldırsın və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaltsın.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi

Bank maliyyə aktivinin saxlandığı biznes modelinin məqsədini qiymətləndirəcək, çünki bu, biznesin idarə olunması və məlumatların rəhbərliyə təqdim edilməsi üsulunu daha düzgün əks etdirir. Bu zaman aşağıdakı məlumatlar nəzərə alınır:

- portfel üçün müəyyən edilmiş siyasətlər və məqsədlər, həmin siyasətlərin praktikada tətbiqi, o cümlədən rəhbərliyin strategiyasının müqavilə üzrə faiz gəlirlərinin əldə edilməsinə, xüsusi faiz dərəcəsi profilinin saxlanmasına, maliyyə aktivlərinin müddətinin həmin aktivləri maliyyələşdirən öhdəliklərin müddətinə uyğunlaşdırılmasına və ya aktivlərin satışı vasitəsilə pul axınlarının realizasiyasına fokuslanıb-fokuslanmaması;
- portfelin göstəriciləri necə qiymətləndirilir və Bankın rəhbərliyinə necə çatdırılır;
- biznes modelinin (və həmin biznes modeli çərçivəsində saxlanılan maliyyə aktivlərinin) performansına təsir edən risklər və bu risklərin necə idarə olunması;
- biznesin menecerləri necə mükafatlandırılır – məsələn, mükafatlandırma idarə olunan aktivlərin ədalətli dəyərindən və ya toplanmış pul axınlarından asılıdır; və
- əvvəlki dövrlərdə satışların tezliyi, həcmi və müddəti, bu satışların səbəbləri və gələcək satış fəaliyyəti barədə gözləntilər. Bununla belə, satış fəaliyyəti barədə məlumat ayrıca deyil, maliyyə aktivlərinin idarə olunması üzrə Bankı məqsədinə necə nail olunmasının və pul axınlarının necə realizasiya edilməsinin ümumi qiymətləndirilməsi çərçivəsində nəzərə alınır.

Müqavilə üzrə pul axınlarının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsi

Bu qiymətləndirmənin məqsədləri üçün “əsas məbləğ” dedikdə, ilkin tanıma zamanı maliyyə alətinin ədalətli dəyəri nəzərdə tutulur. “Faiz” dedikdə, pulun zaman dəyəri, müəyyən dövr ərzində ödənilməmiş əsas məbləğlə bağlı kredit riski və digər əsas kredit riskləri və xərcləri (məs. likvidlik riski və inzibati xərclər), eləcə də mənfəət marjası üçün ödəniş nəzərdə tutulur.

Müqavilə üzrə pul axınlarının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişləri olub-olmamasının qiymətləndirilməsində Bank alətin müqavilə şərtlərini nəzərə alacaq. Bu qiymətləndirmə maliyyə aktivində həmin aktivin bu şərtə əməl etməməsi ilə nəticələnən, müqavilə üzrə pul axınlarının müddəti və ya məbləğini dəyişə bilən müqavilə şərtinin olub-olmamasını əhatə edəcək.

Qiymətləndirmə zamanı Bank aşağıdakıları nəzərə alır:

- pul axınlarının məbləği və müddətini dəyişəcək şərti hadisələr;
- kapitalın borca nisbətinin xüsusiyyətləri;
- vaxtından əvvəl ödəniş və müddətin uzadılma şərtləri;
- bankın iddiasını müəyyənləşdirilmiş aktivlərdən pul axınlarına məhdudlaşdıran şərtlər məs. reqressiz aktivlər; və
- pulun zaman dəyəri üzrə ödənişi dəyişən xüsusiyyətlər – məs. faiz dərəcələrinin mütəmadi olaraq yenilənməsi.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Maliyyə alətlərinin yenidən təsnifi

Maliyyə aktivləri Bankın maliyyə aktivlərini idarə etmək üçün öz biznes modelini dəyişdirdikdən sonra dövr ərzində istisna olmaqla, maliyyə aktivləri ilkin tanınmalarından sonra yenidən təsnifləşdirilmir. Yenidən təsnifat perspektiv təsirə malikdir.

Maliyyə alətlərinin dəyərsizləşməsi – EOKZ üzrə kredit zərəri ehtiyatı

Bank AD və DMGVƏD ilə ölçülmüş borc alətləri və kredit öhdəlikləri və maliyyə zəmanəti müqavilələri üzrə EOKZ-u perspektiv əsasda ölçür. Bank EOKZ-u ölçür və hər hesabat dövrünə kredit zərəri üzrə ehtiyatı tanıyır. EOKZ ölçülməsi: (i) mümkün nəticələrin bir sıra qiymətləndirilməsi ilə təyin olunan qərəzsiz və ehtimallı məbləğini (ii) pul vəsaitlərinin müddət dəyərini və (iii) keçmiş hadisələr, gələcək şərtlər və gələcək şəraitin proqnozları barədə hər bir hesabat dövrünün sonunda qeyri-adekvat xərc və say olmadan mövcud olan bütün məqbul və dəstəklənən məlumatları əks etdirir.

AD ilə ölçülmüş borc vəsaitləri EOKZ üzrə ehtiyat çıxılmaqla maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında göstərilir. Kredit öhdəlikləri və maliyyə zəmanətləri üçün, EOKZ üzrə ayrı ehtiyat, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatında öhdəlik olaraq tanınır. DMGVƏD-də borc alətləri üçün EOKZ üzrə ehtiyat çıxılmaqla amortizasiya dəyərindəki dəyişiklik, mənfəət və ya zərər və digər qalıq dəyərindəki dəyişiklik isə DMG-də gəlirlər DMGVƏD borc alətləri üzrə zərərlər çıxılmaqla tanınır.

Bank dəyərsizləşmə üzrə üç mərhələli model tətbiq edir. Bu model ilkin tanımadan sonra kredit keyfiyyətində dəyişikliyə əsaslanır. İlkin tanımada dəyərsizləşməyən maliyyə aləti 1-ci Mərhələyə təsnif edilir. 1-ci Mərhələdə maliyyə aktivləri EOKZ-un ömürlük hissəsinə bərabər olan miqdarda növbəti 12 ay ərzində mümkün olan nəticələrə və ya daha qısa müddətdə (“12 aylıq EOKZ”) müqavilə müddətinə qədər ölçülür. Əgər Bank KRƏA-nı ilkin tanımadan sonra müəyyən edirsə, aktiv 2-ci Mərhələyə köçürülür və onun EOKZ-u ömürlük EOKZ əsasında, müqavilə əsasında son ödəmə müddətinə qədər, lakin ehtimal olunan ödənişlər nəzərə alınmaqla hesablanır, əgər varsa (“Ömürlük EOKZ”). Bankın KRƏA-nı müəyyən etdiyi haqqında 31 sayılı Qeyd nəzər salın. Əgər Bank maliyyə aktivinin kredit üzrə dəyərsizləşməsinə müəyyən edirsə, aktiv 3-cü Mərhələyə köçürülür və EOKZ Ömürlük EOKZ ilə ölçülür. Bankın kredit dəyərsizləşməsi üzrə aktiv və defolt anlayışları 31-ci Qeyddə açıqlanır. Satılmaqda və ya əldə edildikdə kredit dəyərsizləşməsinə uğramış aktivlər (“SƏKD”) üçün EOKZ hər zaman Ömürlük EOKZ ilə ölçülür. SƏKD aktivləri ilkin tanıma zamanı, məsələn, əldə edilmiş dəyərsizləşdirilmiş kreditlər kimi dəyərsizləşmiş maliyyə aktivləridir. EOKZ ölçülməsində istifadə edilən giriş, fərziyyə və qiymətləndirmə üsulları haqqında, eyni zamanda Bankın EOKZ modellərində ehtimal edilən məlumatları necə əhatə etdiyini izah edir.

Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda EOKZ üzrə ehtiyatın təqdim edilməsi

EOKZ üzrə zərər ehtiyatları maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda aşağıdakı kimi təqdim olunur:

- amortizasiya olunmuş dəyərdə ölçülən maliyyə aktivləri: aktivlərin ümumi qalıq dəyərindən çıxılmaqla;
- kredit öhdəlikləri və maliyyə təminatı müqavilələri: ümumiyyətlə, ehtiyat kimi;
- maliyyə aləti həm çıxarılmış, həm də istifadə edilməmiş komponentdən ibarət olduğu halda və Bank, kredit öhdəliyi komponenti üzrə EOKZ-ni çıxarılmış komponentdən ayrı olaraq müəyyən edə bilmədiyi halda: Bank hər iki komponent üzrə birləşdirilmiş zərər ehtiyatı təqdim edir. Birləşdirilmiş məbləğ yerinə yetirilmiş komponentin ümumi qalıq dəyərindən çıxılmaqla təqdim edilir. Çıxarılmış komponentin ümumi məbləği üzrə zərər ehtiyatının hər hansı bir hissəsi ehtiyat kimi təqdim olunur; və
- DMGVƏD-də ölçülən borc alətləri: aktivlərin qalıq məbləği onların ədalətli dəyəri olduğu üçün, heç bir zərər ehtiyatı maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınmır. Bununla yanaşı, zərər ehtiyatı ədalətli dəyər ehtiyatının bir hissəsi kimi tanınır.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Maliyyə aktivlərinin silinməsi

Maliyyə aktivi ilə bağlı qalıq məbləğin geri alınmasına dair Bankın yetərli səviyyədə ümidinin olmadığı hallarda, maliyyə aktivləri tamamilə və ya qismən silinir. Bu, kredit borcunun tam olaraq bağlanması məqsədilə lazım olan məbləği ödəmək üçün borc almış şəxsin kifayət qədər pul axını yarada bilən aktivinin və ya gəlir mənbəyinin olmadığına Bank tərəfindən müəyyən edildiyi haldır. Silinmə tanınmanın dayandırılması üçün əsas verir. Bank silinmiş maliyyə aktivlərinə münasibətdə icra fəaliyyətləri həyata keçirə bilər. Bankın həyata keçirdiyi icra fəaliyyəti nəticəsində əldə edilmiş məbləğlər EOKZ-nin ləğvi ilə bağlı gəlirin yaranması ilə nəticələnir.

Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması

Bank aşağıdakı hallarda maliyyə aktivlərinin tanınmasını dayandırır: (a) aktivlər geri alındıqda və ya bu aktivlərlə əlaqədar pul vəsaitlərinin hərəkəti üzrə hüquqların müddəti başa çatdıqda və ya (b) Bank maliyyə aktivlərindən daxil olan pul vəsaitlərinin axını üzrə mülkiyyət hüququnu ötürdükdə və ya ötürülmə haqqında müqavilə bağladıqda və bu zaman (i) həmin aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə başqa tərəfə ötürdükdə və ya (ii) bu aktivlərin mülkiyyət hüququ ilə əlaqədar bütün risk və faydaları əsas etibarilə ötürmədikdə və ya saxlamadıqda, lakin, həmin aktivlər üzrə nəzarət hüququnu özündə saxlamadıqda. Nəzarət qarşı tərəfin öz mülkiyyətində olan aktivi satış üzrə əlavə məhdudiyyətlər qoymadan əlaqəli olmayan üçüncü tərəfə satmaq üçün praktiki imkana malik olmadığı hallarda saxlanılır.

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankındakı (“ARMB”) məcburi ehtiyatlar və ilkin ödəniş müddəti üç aydan az olan banklararası depozitlər, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı (“ARMB”) tərəfindən 30 günə qədər buraxılmış qeydlər və 90 günədək ilkin ödəmə müddəti ilə İqtisadi Əməkdaşlıq və İnkişaf Təşkilatına (“İƏİT”) daxil olan ölkələrin banklarına verilmiş avanslar daxildir. Nağd pul axınlarını təyin etmək məqsədilə, ARMB tərəfindən tələb olunan minimum ehtiyat depozitləri, xatirə sikkələri və İƏİT ölkələrində girov qoyulmuş hesablar istifadəsinə məhdudiyyət qoyulduğu üçün pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə aid edilmir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri amortizasiya olunmuş dəyerdə uçota alınır, çünki: (i) müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin toplanması üçün saxlanılır və həmin pul vəsaitlərinin hərəkəti YƏMFÖ-ni təqdim edir, və (ii) onlar DMGƏD olaraq təyin edilmir.

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankındakı minimum ehtiyat depozitləri

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankında minimum ehtiyat depozitləri, onların əlçatanlığını məhdudlaşdıran Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən müəyyən edilmiş tələblərə uyğun olaraq Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən onların mövcudluğu ilə bağlı məhdudiyyətlərə dair qoyulmuş məcburi ehtiyatların məbləğini təqdim edir. Yuxarıda göstərilənləri nəzərə alaraq, Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı tərəfindən tələb olunan minimum ehtiyat depozitinin məbləği, pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatda pul vəsaitləri hesabına daxil edilmir.

Banklardan alınacaq vəsaitlər

Banklardan alınacaq məbləğlər, Bankın, müxtəlif banklara pul köçürməsi zamanı qeydə alınır. Banklardan alınacaq vəsaitlər amortizasiya olunmuş dəyerdə uçota alınır: (i) müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin toplanması üçün saxlanılır və həmin pul vəsaitlərinin hərəkəti YƏMFÖ-ni təmsil edir, və (ii) onlar MZVƏD-də təyin edilmir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar

Müştərilərə verilmiş kreditlər və avanslar Bank tərəfindən müştərilərdən kredit əmaq üçün avans şəklində nağd pul verildiyi zaman qeydə alınır. Biznes modeli və pul vəsaitlərinin hərəkəti xarakteristikasına əsasən Bank müştərilərə verilmiş kreditləri və avansları aşağıdakı qiymətləndirmə kateqoriyalarından birində təsnifləşdirir:

- AD: müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin toplanması üçün saxlanılan kreditlər və YƏMFÖ-ni təmsil edən həmin pul vəsaitlərinin hərəkəti və könüllü olaraq MZVƏD-də təyin olunmayan kreditlər; və
- MZVƏD: YƏMFÖ sınağını keçməyən və ya MZVƏD-də ölçülən AD və ya DMGVƏD üzrə digər meyarlara cavab verməyən kreditlər.

Kreditlə bağlı öhdəliklər

Borcun şəxs borc alətinin şərtlərinə uyğun olaraq göstərilən ödəmə müddətində ödəniş edə bilmədiyini üçün, maliyyə zəmanəti müqavilələri emitentin sahibinə zərərin ödənilməsi üçün müəyyən ödənişlər etməsini tələb edən müqavilələrdir. Bu cür maliyyə zəmanətləri kreditlər, overdraftlar və digər bank xidmətlərini təmin etmək üçün müştərilərin adından banklara, maliyyə qurumlarına və digər şəxslərə verilir.

Maliyyə zəmanəti müqavilələri ilk öncə ədalətli dəyərdə ölçülür və sonradan aşağıdakılardan ən üstün olanı ilə ölçülür:

- Zərərin üzrə ehtiyatın məbləği; və
- İlk tanınma üzrə əldə olunan mükafatlardan 15 sayılı MHBS-nin prinsiplərinə uyğun olaraq gəlirlər çıxılmaqla tanınır.

Bank tərəfindən verilən kredit öhdəlikləri, zərərin ehtiyatının məbləği kimi ölçülür. Bank, aşağı bazar faiz dərəcəsinə kredit təmin etmə və ya nağd pulla və ya başqa bir maliyyə alətinin təqdim edilməsi və ya buraxılması yolu ilə həll etmə öhdəliyini verməmişdir.

Kredit öhdəlikləri və maliyyə təminatı müqavilələri üzrə zərərin ehtiyatı ehtiyat kimi tanınır. Bununla birlikdə, həm kredit, həm də yerinə yetirilməmiş öhdəlikdən ibarət olan müqavilələr üzrə və Bank, yerinə yetirilməmiş öhdəlik komponenti üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərini kredit komponenti üzrə fərqləndirə bilməz, lakin yerinə yetirilməmiş öhdəlik üzrə ehtimal olunan kredit zərərləri kredit üzrə zərərin ehtiyatı ilə birlikdə tanınır. Birləşdirilmiş ehtimal olunan kredit zərərləri, kreditin ümumi qalıq dəyərindən artıq olduqda, ehtimal olunan kredit zərərləri ehtiyat kimi tanınır.

Borc qiymətli kağızları üzrə investisiyalar

Biznes modeli və pul vəsaitlərinin hərəkəti xarakteristikalarına əsasən, Bank borc qiymətli kağızlarına qoyduğu investisiyaları AD, DMGVƏD və ya MZVƏD kateqoriyaları üzrə təsnifləşdirir. Borc qiymətli kağızları müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin toplanması üçün saxlanılırsa və bu pul vəsaitlərinin hərəkəti YƏMFÖ-ni təmsil edirsə və əgər onlar mühasibat uçotu mühitinin uyğunsuzluğunu əhəmiyyətli dərəcədə azaltmaq üçün könüllü olaraq MZVƏD-də təyin edilmirlərsə, belə investisiyalar AD-də təsnifləşdirilir.

Borc qiymətli kağızları müqavilə üzrə pul vəsaitlərinin hərəkətinin toplanması və satılması üçün saxlanılırsa və bu pul vəsaitlərinin hərəkəti YƏMFÖ-ni təmsil edirsə və əgər onlar MZVƏD-də təyin edilirlərsə, DMGVƏD-də təsnifləşdirilirlər. Bu aktivlər üzrə faiz gəlirləri effektiv faiz dərəcəsi metodundan istifadə edərək hesablanır və mənfəət və ya zərərdə tanınır. Ehtimal olunan kredit zərəri modelindən istifadə etməklə ehtimal olunan dəyərsizləşmə ehtiyatı il üzrə mənfəət və ya zərərdə tanınır. Qalıq dəyəri üzrə olan bütün digər dəyişikliklər DMG-də tanınır. Borc qiymətli kağızlarının tanınması dayandırılan zaman, əvvəllər DMG-də tanınan məcmu gəlir və ya zərərlər DMG-dən çıxarılaq mənfəət və ya zərərin hesablarında təsnifləşdirilir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Borc qiymətli kağızları üzrə investisiyalar AD və ya DMGVƏD-ə dair meyarlara cavab vermirsə, MZƏD-də təsnifləşdirilir. Bu opsiyanın tətbiqi müxtəlif mühasibat uçotu əsasları üzrə tanınan və ya ölçülən maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri arasındakı mühasibat uçotu uyumsuzluğunu əhəmiyyətli dərəcədə azaldırsa, Bank ilkin tanınma zamanı MZVƏD-də olan borc qiymətli kağızları üzrə investisiyaları qəti şəkildə təyin edə bilər.

DMGVƏD-də olan kapital alətləri

Ticarət üçün nəzərdə tutulmayan kapital investisiyasının ilkin tanınmasında, Bank digər məcmu gəlirin ədalətli dəyərindəki sonrakı dəyişiklikləri təqdim etmək üçün dönməz seçim edə bilər. Bu cür təsnifat hər bir alət əsasında müəyyənləşdirilir.

Bu kapital alətləri üzrə gəlirlər və zərərlər heç vaxt mənfəət və ya zərəre çevrilmir. Bank alətin dəyərinin bir hissəsinin bərpası kimi daxilolmalar üzrə mənfəət əldə etməsi və bu halda belə gəlirlərin DMG-də qeydə alınması halı istisna olmaqla, dividendlər ödəmə haqqı təqdim edilən zaman digər gəlir kimi mənfəət və ya zərərdə tanınır. DMGVƏD-də olan kapital alətləri dəyərsizləşmə üzrə qiymətləndirməyə məruz qalır. Bu alətlərin silinməsindən sonra yığılmış yenidən qiymətləndirmə ehtiyatı bölüşdürülməmiş mənfəətə köçürülür.

Maliyyə öhdəlikləri

Maliyyə öhdəliyinin tanınması, bu öhdəlik üzrə ödənişlər yerinə yetirildikdə, öhdəlik ləğv edildikdə və ya müddəti başa çatdıqda dayandırılır.

Mövcud maliyyə öhdəliyi eyni borc verəndən əhəmiyyətli dərəcədə fərqli şərtlərlə başqa maliyyə öhdəliyi ilə əvəz edildikdə və ya mövcud öhdəliyin şərtləri əhəmiyyətli dərəcədə dəyişdirildikdə, belə bir mübadilə və ya dəyişiklik ilkin öhdəliyin tanınmasının dayandırılması və yeni öhdəliyin tanınması kimi qəbul edilir və müvafiq qalıq dəyərində olan fərq mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Banklara, dövlətə və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər

Banklara ödəniləcək vəsaitlər, qarşı tərəflərin pul və ya digər bənzər aktivlərinin Banka ötürülməsi zamanı tanınır. Qeyri-törəmə öhdəliklər amortizasiya olunmuş maya dəyəri ilə ölçülür. Əgər Bank öz borcunu satın alırsa, bu öhdəlik maliyyə vəziyyəti hesabatından silinir və ödənilən vəsaitlə öhdəliyin qalıq dəyəri arasında olan fərq mənfəət və zərərlər hesablarında müvafiq olaraq öhdəliklərin vaxtından tez icra edilməsinin nəticəsi kimi təqdim edilir.

Müştəri hesabları

Müştəri hesabları fərdi müştərilərin, dövlət və özəl müəssisələrinin vəsaitlərini təmsil edir və bu hesablar maliyyə vəziyyəti hesabatında amortizasiya olunmuş ilkin dəyər ilə tanınır.

Maliyyə öhdəliklərinin tanınmasına xitam verilməsi

Maliyyə öhdəliyinə yalnız bu öhdəliyin silinməsi, ləğv edilməsi və ya müddətinin başa çatması hallarında xitam verilir. Tanınmasına xitam verilmiş maliyyə öhdəliyinin qalıq dəyəri ilə ödənilmiş və ya ödəniləcək məbləğlərin cəmi arasındakı fərq dərhal mənfəət və zərərlər hesablarında tanınır.

Maliyyə aktiv və öhdəliklərin əvəzləşdirilməsi

Maliyyə aktiv və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi və xalis məbləğin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda daxil edilməsi tanınmış məbləğlərin əvəzləşdirilməsi üçün qanunvericiliklə müəyyən edilmiş hüququn, eləcə də əvəzləşdirməni aparmaq və ya aktivini realizasiya edərkən müvafiq öhdəliyi də satmaq niyyətinin mövcud olduğu hallarda həyata keçirilə bilər. Belə əvəzləşdirmə hüququ (a) gələcək hadisələrdən asılı olmamalı və (b) aşağıdakı bütün hallarda hüququ qiüvvəyə malik olmalıdır (i) adi fəaliyyət gedəndə (ii) defolt halı olduqda və (iii) ödəniş qabiliyyəti olmadıqda və ya müflisləşmə baş verdikdə.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər

Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər, yığılmış amortizasiya və ehtimal edilən dəyər azalmaları üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla tarixi dəyəri ilə tanınır.

Tikilməkdə olan və xidmətə verilməmiş aktivlər üzrə köhnəlmə və amortizasiyanın hesablanması bu tip aktivlərin xidmət üçün yararlı olduğu tarixdən etibarən hesablanmağa başlayır.

Köhnəlmə, əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin qalıq dəyərində onların faydalı iqtisadi ömrü nəzərə alınmaqla hesablanmış dərəcələrdən istifadə etməklə tətbiq edilir. Faydalı iqtisadi ömür təxminləri, qalıq dəyərləri və köhnəlmə/amortizasiya metodları hər bir hesabat tarixində yenidən təhlil edilir və təxminlərdə olan dəyişikliklərin təsiri prospektiv olaraq aşağıdakı dərəcələrdə tətbiq edilir:

Binalar	5%
Mebel və qurğular	20%
Kompüter və avadanlıqlar	20%
Nəqliyyat vasitələri	25%
Digər əsas aktivlər	20%
Aktivdən istifadə hüququ	icarə müddətindən asılıdır
Qeyri-maddi aktivlər	10%

Təmir və saxlama xərcləri baş verdiyi zaman tanınır və kapitalizasiya kriteriyalarına uyğun gəlməsi halları istisna olmaqla mənfəət və zərər hesablarında əməliyyat xərcləri kimi tanınır.

Ayrıca satın alınmış və müəyyən faydalı ömrü olan qeyri-maddi aktivlər yığılmış amortizasiya və ehtimal edilən dəyər azalmaları üzrə ehtiyatlar çıxılmaqla tarixi dəyəri ilə tanınır. Amortizasiya qeyri-maddi aktivlərin təxmin edilən faydalı ömrü ərzində düz xətt metodu ilə hesablanır. Faydalı ömür təxminləri və amortizasiya metodları hər bir hesabat tarixində yenidən təhlil edilir və təxminlərdə olan dəyişikliklərin təsiri prospektiv olaraq tətbiq edilir. Ayrıca satın alınmış və qeyri-müəyyən faydalı ömrü olan qeyri-maddi aktivlər isə maya dəyərindən dəyərsizləşmə zərərlərinin məbləği çıxıldıqdan sonra alınan məbləğdə tanınır.

Hər bir hesabat dövrünün sonunda Bank öz əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərini dəyərsizləşmə zərərlərinin baş verməsini təyin etmək məqsədi ilə təhlil edir. Əgər belə hal mövcud olarsa bu aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğ təyin edilir və dəyərsizləşmə zərərinin məbləği (əgər varsa) hesablanır. Fərdi aktiv üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğin təyin edilməsi mümkün olmadıqda Bank aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidlərinin qalıq dəyərini təhlil edir.

Əgər aktiv (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidi) üzrə əldə edilməsi mümkün olan məbləğ aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) qalıq dəyərindən azdırsa onun qalıq dəyəri qaytarılması mümkün olan məbləğə qədər azaldılır. Dəyərsizləşmə zərəri birbaşa mənfəət və zərər hesablarında qeyd olunur.

Dəyərsizləşmə zərərlərinə səbəb olan hallar növbəti dövrlərdə aradan qalxdıqda aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) qalıq dəyəri yenidən təyin edilmiş məbləğə qədər artırılır amma yeni təyin edilmiş qalıq dəyəri aktivin (və ya aktivin aid olduğu nağd pul əmələ gətirən biznes vahidinin) keçmiş dövrlərdə dəyərsizləşmə itkilərinin tanınmasından öncə mövcud olan qalıq dəyərindən daha çox ola bilməz. Dəyərsizləşmə zərərlərinin geri qaytarılması dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

Silindikdə, satıldıqda və ya istifadəsinin davam etdirilməsi zamanı gələcəkdə iqtisadi faydanın əldə edilməsi təxmin edilmədikdə əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilir. Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin tanınmasına xitam verilməsi nəticəsində yaranan mənfəət və zərərlər satış nəticəsində əldə edilən vəsaitlərlə aktivin qalıq dəyəri arasında olan fərq kimi hesablanır və dərhal mənfəət və zərər hesablarında tanınır.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

İnvestisiya mülkiyyəti

İnvestisiya mülkiyyəti Bank tərəfindən icarə gəlirləri əldə etmək və ya kapital dəyərini artırmaq və ya hər iki məqsədlə saxlanılan, lakin Bank tərəfindən istifadə edilməyən mülkiyyətdir. İnvestisiya mülkiyyəti həmçinin investisiya mülkiyyəti, boş ərazi və ya bina kimi gələcək istifadə üçün nəzərdə tutulan tikilməkdə olan aktivləri ehtiva edir.

İnvestisiya mülkləri əməliyyat xərcləri də daxil olmaqla, ilkin olaraq maya dəyərində ölçülür. İlk tanınma tarixindən sonra, investisiya mülkiyyəti hesabat tarixində bazar şərtlərini əks etdirən ədalətli dəyerdə ifadə edilir. İnvestisiya mülkiyyətinin ədalətli dəyəri üzrə dəyişikliklərdən yaranan mənfəət və zərərlər, müvafiq vergi təsiri də daxil olmaqla, yarandığı dövrdə mənfəət və zərər hesablarına daxil edilir.

İnvestisiya mülkiyyətinin tanınması, bu mülk ləğv edildikdə və ya tamamilə istifadədən çıxarıldıqda və onun silinməsindən heç bir gələcək iqtisadi fayda gözlənilmədiyi halda dayandırılır. Silinmədən xalis daxilolmalar və aktivin qalıq dəyəri arasındakı fərq tanınmanın dayandırılması zamanı mənfəət və ya zərərdə əks etdirilir.

İcarələr

Müqavilə bağlanarkən, Bank müqavilənin icarə olduğunu və ya icarə elementləri ehtiva etdiyini qiymətləndirir. Bu hal, müqavilənin müəyyən bir ödəniş müqabilində müəyyən edilmiş aktivin təyin edilmiş bir müddət ərzində istifadəsinə nəzarət etmək hüququnun əldə edilməsi zamanı baş verir.

Bank icarəçi qismində

Bank qısa müddətli icarələr və aşağı dəyərli aktivlərin icarəsi istisna olmaqla, bütün icarələr üçün vahid tanıma və ölçmə yanaşmasını tətbiq edir. Bank icarə ödənişlərini həyata keçirmək üçün icarə öhdəliklərini, eləcə də əsas aktivlərdən istifadə hüququ təmin edən istifadə hüquqlarını aktiv olaraq tanıyır.

Aktivlərdən istifadə hüququ

Bank aktivlərdən istifadə hüququnu icarənin başlanğıc tarixində tanıyır (əsas aktivin istifadə üçün mövcud olduğu tarix). Aktivlərdən istifadə hüququ yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə zərərləri çıxılmaqla maya dəyəri ilə ölçülür və icarə öhdəliklərinin yenidən ölçülməsi üçün tənzimlənir. Aktivlərdən istifadə hüququnun dəyərini tanınmış icarə öhdəliklərinin məbləği və alınmış icarə təşviqləri çıxılmaqla başlama tarixinə qədər və ya daha əvvəl edilmiş icarə ödənişləri daxildir. Aktivlərdən istifadə hüququ icarə müddəti ərzində düz xətt əsasında amortizasiya olunur.

İcarəyə götürülmüş aktivin mülkiyyəti icarə müddətinin sonunda Banka keçirsə və ya dəyəri bir alış opsiyasının həyata keçirilməsini əks etdirsə, amortizasiya aktivin təxmin edilən faydalı ömrü istifadə olunmaqla hesablanır. İstifadə hüququ verən aktivlər də dəyərsizləşməyə məruz qalır.

İcarə öhdəlikləri

İcarənin başlanğıc tarixində Bank, icarə müddəti ərzində həyata keçiriləcək icarə ödənişlərinin cari dəyəri ilə ölçülmüş icarə öhdəliklərini tanıyır. İcarə ödənişlərinə, hər hansı alınacaq güzəştli icarə ödənişləri, indeksdən və ya dərəcədən asılı olan dəyişkən icarə ödənişləri çıxılmaqla qalıq dəyər zəmanəti ilə ödənilməsi ehtimal olunan məbləğlər daxil olmaqla sabit ödənişlər (maddi sabit ödənişlər daxil olmaqla) daxildir. İcarə ödənişlərinə, həmçinin Bank tərəfindən həyata keçirilməsinə əsaslı olaraq müəyyən edilmiş satınalma opsiyonunun icra qiyməti və icarə müddəti Bankın ləğv etmə seçimini həyata keçirdiyini əks etdirsə, icarəyə xitam verildiyi hallarda tətbiq olunan cərimələrin ödənişləri də daxildir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

İndeksdən və dərəcədən asılı olmayan dəyişkən icarə ödənişləri, ödənişə səbəb olan hadisə və ya şərtin baş verdiyi dövrdə xərc olaraq (mal və material ehtiyatlarının istehsalı üçün çəkilmədiyi təqdirdə) kimi tanınır.

İcarə ödənişlərinin cari dəyərini hesablayarkən, icarəyə aid olan konkret faiz dərəcəsinin təyin olunması mümkün olmadığı üçün Bank icarə müqaviləsinin qüvvəyə mindiyi tarixdə mövcud olan əlavə borcun cəlb edilməsi üzrə faiz dərəcəsi istifadə edir. Müqavilənin qüvvəyə mindiyi tarixdən sonra, icarə öhdəliklərinin məbləği faizlərin artmasını əks etdirmək üçün artırılır və edilmiş icarə ödənişləri üçün azaldılır. Bundan əlavə, icarə öhdəliklərinin qalıq dəyəri hər hansı bir modifikasiya və ya icarə müddətində, eləcə də icarə ödənişlərində hər hansı bir dəyişiklik olduqda (bu cür icarə ödənişlərini təyin etmək üçün istifadə olunan indeks və ya faiz dərəcəsiəndəki dəyişiklik nəticəsində gələcək ödənişlərdə dəyişikliklər) və ya əsas aktivin satın alınması üçün hər hansı bir seçimin qiymətləndirilməsi üzrə dəyişiklik olduğu təqdirdə, yenidən ölçülür.

Vergi qanunvericiliyi

Vergi xərcləri cari və təxirə salınmış vergi xərclərinin cəmindən ibarətdir.

Cari vergi xərci hesabat dövrü ərzində yaranmış vergi mənfəəti əsasında hesablanır. Məcmu gəlir hesabatındakı bəzi gəlir və xərclərin digər dövrlərdə vergi bazasına aid ediləcəyinə və bəzi maddələrin heç bir vaxt vergi bazasını hesablayarkən istifadə edilməyəcəyinə görə vergi mənfəəti maliyyə hesabatlarındakı mənfəətdən fərqlənir. Bankın cari mənfəət vergisi xərci, hesabat dövründə qüvvədə olan vergi dərəcələrindən istifadə etməklə hesablanır.

Təxirə salınmış vergi isə aktiv və öhdəliklərin mühasibat uçotuna uyğun qalıq dəyərləri ilə onların vergiyə uyğun qalıq dəyərləri arasındakı fərqlərdən yaranan və gələcəkdə ödəniləcək və ya geri alınacaq məbləğlərin əsasında hesablanır və bu zaman balans öhdəliyi üsulundan istifadə edilir. Təxirə salınmış vergi öhdəliyi ümumiyyətlə bütün vergi bazasını artıran maddələr üçün hesablanır, təxirə salınmış vergi aktivini isə bu aktivdən gələcəkdə istifadə etmək üçün kifayət qədər mənfəətin olması təxmini nəzərə alınaraq tanınır. Müvəqqəti fərqlərin mühasibat mənfəətinə və vergi mənfəətinə təsir göstərməyən digər aktiv və öhdəliklərin ilkin tanınması zamanı yarandığı hallarda (biznes kombinasiyaları istisna olmaqla), belə vergi aktiv və öhdəlikləri tanınmır.

Təxirə salınmış vergi aktivinin qalıq dəyəri hesabat tarixində nəzərdən keçirilir və əgər gələcəkdəki mənfəət əldə edilməsi ilə bağlı təxminlər bu aktivini reallaşdırmağa imkan vermirsə bu vergi aktivinin dəyəri tam və ya qismən bu təxminlərə uyğunlaşdırılmaq üçün azaldılır.

Təxirə salınmış vergini hesablayarkən vergi aktivinin reallaşdırılması və ya öhdəliyin ödənilməsi zamanı qüvvədə olan vergi dərəcəsiəndən istifadə edilməlidir. Birbaşa səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlar istisna olmaqla, təxirə salınmış vergi xərci və ya gəliri birbaşa məcmu gəlir hesabında əks etdirilir. Səhmdar kapitalına təsir edən əməliyyatlarla bağlı təxirə salınmış vergilər də səhmdar kapitalında öz əksini tapır.

Aşağıdakı hallarda təxirə salınmış vergi aktivini və vergi öhdəliyi əvəzləşdirilərək xalis şəkildə təqdim edilə bilər:

- Bankın cari mənfəət vergisi aktivini mənfəət vergisi öhdəliyi ilə əvəzləşdirmək üçün qanuni və icrası mümkün olan hüququ mövcud olduqda; və
- Təxirə salınmış aktiv və öhdəliklər bir vergi orqanı tərəfindən qoyulan məbləğlərə aid edilsin və bu vergilər üzrə öhdəlik eyni müəssisəyə məxsus olsun.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən bankların fəaliyyəti nəticəsində digər vergilər də yaranır. Bu vergilər əməliyyat xərclərinin bir hissəsi kimi tanınır və məcmu gəlir hesabatına daxil edilir.

Təqaüd və digər mükafatlar üzrə öhdəliklər

Azərbaycan Respublikası qanunvericiliyinin tələblərinə uyğun olaraq, Bank işçilərin əmək haqlarından təqaüd ayırmaları tutur və onları dövlət sosial müdafiə fonduna köçürür. Bu cür ayırmaları hesablayarkən təqaüd sisteminin göstərişlərinə müvafiq olaraq işəgötürənlər tərəfindən cari ödənişlərin hesablanması zamanı işçi heyəti üzrə nəzərdə tutulan ümumi xərclərin müəyyən nisbəti götürülür. Belə xərclər müvafiq əmək haqlarının alındığı dövrlərə aid edilir. Təqaüdə çıxdıqda təqaüdlə bağlı bütün ödənişlər dövlət sosial müdafiə fondu tərəfindən həyata keçirilir. Bank Azərbaycan Respublikasının dövlət sosial müdafiə fondu tərəfindən nəzərdə tutulmuş təqaüd proqramından başqa hər hansı bir digər təqaüd proqramlarında iştirak etmir. Bundan əlavə, Bankda hesablanması tələb olunan pensiya müavinətləri və ya kompensasiya edilən digər mühüm müavinətlər mövcud deyildir.

Şərti aktivlər və öhdəliklər

Şərti öhdəliklər maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmır amma bu öhdəliklərlə bağlı pul vəsaitlərinin ödənilməsinin ehtimalı çox az olduğu hallar istisna olmaqla qalan hallarda hesabatlarda açıqlamalar verilir. Şərti aktivlər maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınmır amma belə aktivlərlə bağlı iqtisadi mənfəətlərin alınması ehtimalı çox az olduğu hallar istisna olmaqla qalan hallarda hesabatlarda açıqlamalar verilir.

Nizamnamə kapitalı

Adi səhmlər kapital bölümündə təsnifləşdirilir. Adi səhmlərin yerləşdirilməsi ilə əlaqədar olan birbaşa əlavə xərclər bütün vergi təsirləri istisna olmaqla kapitalın azaldılması kimi uçota alınır. Adi səhmlər üzrə ödənilən dividendlər kapital bölümündə elan olunduğu dövrdə azalma kimi təqdim edilir. Hesabat tarixindən sonra elan edilmiş dividendlər 10 sayılı Beynəlxalq Mühəsibət Uçotu Standartına “Hesabat tarixindən sonra baş vermiş hadisələr” (“BMUS 10”) standartına müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında açıqlanır.

Xarici valyuta əməliyyatları

Bankın əməliyyat valyutası onun fəaliyyət göstərdiyi iqtisadi mühitin valyutası olan Azərbaycan Manatıdır.

Xarici valyutada olan maliyyə aktivləri və öhdəlikləri, hesabat tarixində mövcud olan ARMB-nın valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq Azərbaycan Manatına çevrilir. Xarici valyutada aparılan əməliyyatlar isə əməliyyat tarixinə mövcud olan valyuta məzənnəsinə uyğun olaraq manat ekvivalentinə çevrilir. Bu çevrilmələr zamanı yaranan gəlir və xərclər mənfəət və zərər hesablarında xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlirlər/(zərərlər) sətirində göstərilir.

Xarici valyuta məzənnələri

Maliyyə hesabatlarının hazırlanması zamanı Bank tərəfindən istifadə edilən hesabat tarixinə valyuta məzənnələri aşağıdakı kimi olmuşdur:

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
ABŞ dolları/AZN	1.7000	1.7000
Avro/AZN	2.0890	1.9035

Bankın mülkiyyətinə keçmiş aktivlər

Bank məqsədmüvafiq hesab edilən hallarda müştərilərin öhdəlikləri müqabilində girov alır. Girov adətən müştəri əmlakının müsadirə olunmasını nəzərdə tutur və Banka müştərinin həm cari, həm də gələcək öhdəlikləri ilə əlaqədar bu aktivlər üzrə iddianın qaldırılması üçün əsas yaradır.

Bəzi hallarda, aktivlər ödənişi yerinə yetirilməyən kreditlərin geri alınma hüququ itirildikdən sonra müsadirə olunur. Müsadirə edilmiş girov ilk olaraq həmin girovun aid olduğu kreditin balans dəyərinə bərabər məbləğdə tanınır. Geri alınmış aktivlər satış dəyəri çıxılmaqla balans və ədalətli dəyərdən aşağı olanı ilə ölçülür.

Səhm üzrə mənfəət

Səhm üzrə mənfəət Bankın səhmdarlarının payına düşən mənfəət və ya zərəri hesabat ili ərzində dövrüyyədə olan adi səhmlərin orta sayına bölməklə hesablanır.

İşçi heyəti üzrə xərclər və müvafiq ayırmalar

Əmək haqları, Azərbaycan Respublikası Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlər, məzuniyyət və xəstəlik vərəqələri üzrə illik ödənişlər, mükafatlar və pul şəklində olmayan imtiyazlar Bankın işçiləri tərəfindən müvafiq xidmətlər göstərildikdə hesablanır. Bankın yerli qanunvericiliyə uyğun olaraq müəyyən edilmiş haqlar üzrə Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ödənişlərdən başqa pensiya və analoji ödənişləri həyata keçirmək üçün hər hansı hüquqi və ya işgüzar praktikadan yaranan öhdəliyi yoxdur.

Əməliyyat seqmentləri

Əməliyyat seqmentləri, resursları seqmentlər üzrə yerləşdirmək və onların fəaliyyətini qiymətləndirmək məqsədilə, əməliyyatlar üzrə qərar qəbul etmək səlahiyyəti olan rəhbər işçi tərəfindən təhlil edilən Bankın komponentləri haqqında daxili hesabatlar əsasında təyin edilir. Bankın seqment üzrə hesabatı aşağıda göstərilən əməliyyat seqmentlərinə əsaslanır: Fərdi bankçılıq (əsasən fərdi müştərilərdən əmanətlərin alınması və istehlak kreditlərin verilməsi, overdraft, kredit kartları və pul köçürmələri vasitələri) və Korporativ bankçılıq (əsasən korporativ və kommersiya müştərilərinə kredit və digər kredit vasitələrinin verilməsi, əmanət və cari hesablar üzrə xidmətlərin göstərilməsi).

Bank hesabat seqmentləri üzrə məlumatı MHBS-yə müvafiq olaraq dəyərləndirir. Hesabat seqmentləri üzrə məlumat aşağıda göstərilən kəmiyyət göstəricilərinin hər biri ilə müvafiq olmalıdır:

- Onun xarici müştərilər və seqmentdaxili satışlar və ya köçürmələr üzrə təqdim edilən gəliri bütün əməliyyat seqmentləri üzrə ümumi gəlirin, daxili və xarici, 10% və ya artıq olduqda; və ya
- Onun təqdim olunan mənfəət və zərərinin modul dəyəri (i) zərər üzrə hesabat verməyən bütün əməliyyat seqmentlərinin toplanmış mənfəətlərinin və (ii) zərər üzrə hesabat verən bütün əməliyyat seqmentlərinin toplanmış zərərlərinin modul dəyərinin 10% və ya artıq olduqda; və ya
- Onun aktivləri bütün əməliyyat seqmentlərinin toplanmış aktivlərinin 10% və ya artıq olduqda.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Əgər seqmentlər üzrə təqdim edilmiş ümumi xarici gəlir müəssisə gəlirinin 75%-dən azdırsa, Bank gəlirlərinin ən azı 75%-nin hesabat seqmentlərinə daxil olanadək, əlavə seqmentləri hesabat seqmentləri kimi təqdim edir (hətta onlar yuxarıda göstərilən kəmiyyət göstəricilərinə müvafiq olmadığı hallarda).

3. ƏHƏMIYYƏTLİ MÜHASİBAT MÜLAHİZƏLƏRİ VƏ TƏXMİNLƏR ÜZRƏ QEYRİ-MÜƏYYƏNLİYİN ƏSAS MƏNBƏLƏRİ

Bankın maliyyə hesabatlarının hazırlanması hesabat tarixinə təqdim edilən aktiv və öhdəliklərin məbləğlərinə təsir göstərə biləcək və başa çatmış müddət ərzində gəlir və xərclərin təqdim edilmiş məbləğləri üzrə rəhbərlikdən təxminlərin və mülahizələrin edilməsini tələb edir. Rəhbərlik mütəmadi olaraq öz təxminlərini və mülahizələrini təhlil edir. Rəhbərlik təxminlərini və mülahizələrini tarixi təcrübəyə və müəyyən şərtlər çərçivəsində məntiqli hesab edilən digər faktlara əsaslandırır. Müxtəlif şəraitlərdə və vəziyyətlərdə faktiki nəticələr bu təxminlərdən fərqlənə bilər. Aşağıda göstərilən təxminlər və mülahizələr Bankın maliyyə vəziyyətinin təsvir edilməsi üçün zəruri hesab edilir.

Maliyyə hesabatlarında əks etdirilən məbləğlərə daha çox təsir göstərən peşəkar mülahizələr və növbəti maliyyə ili ərzində aktiv və öhdəliklərin balans dəyərində əhəmiyyətli düzəlişlərin edilməsinə səbəb olan ehtimallara aşağıdakılar daxildir:

EOKZ ehtiyatının ölçülməsi

EOKZ-un ölçülməsi metodologiyasının, modelin və giriş məlumatlarının müəyyən edilməsini özündə birləşdirdən mühüm bir təxmindir. EOKZ ölçülməsi üzrə metodologiya 31 sayılı Qeyddə açıqlanır. Aşağıdakı komponentlərin kredit zərəri ehtiyat üzrə əhəmiyyətli təsiri vardır: defoltun müəyyən edilməsi, KRƏA, defolt ehtimalı (“DE”), Defolt vəziyyətində riskə məruz qalma (“DVRMQ”), və defolt zamanı yaranan zərər (“DZYZ”), eləcə də makro-iqtisadi ssenarilər üzrə modellər. Bank müntəzəm olaraq ehtimal olunan kredit zərəri və faktiki zərər arandakı fərdləyin azaldılması üçün model və giriş məlumatlarını yoxlayır və nəzərdən keçirir. Perspektiv məlumatlar da daxil olmaqla, EOKZ ölçülməsi üzrə ətraflı məlumatlar 31 sayılı Qeyddə açıqlanır.

Təkrarlanan kredit alətləri (məsələn kredit kartları və limitdən çox istifadələr) üzrə kredit riskləri

Müəyyən kredit alətləri üzrə Bankın kredit itkilərinə məruz qalması riski hətta bu alət üzrə müqavilə şərtlərində göstərilmiş müddətdən daha artıq ola bilər. Bu istisna, həm kredit həm də kredit verilməsi üzrə istifadə edilməmiş öhdəliklər kimi elementlərdən ibarət olan və Bankın müqavilə çərçivəsində müştəridən ödənişləri geri tələb etmə və ya verilməmiş kredit məbləğini ləğv etmə kimi imkanlarının da praktiki olaraq kredit riskinə məruz qalma səviyyəsini məhdudlaşdırma bilmədiyi müəyyən təkrarlanan kredit alətlərinə tətbiq edilir.

Belə alətlər üzrə Bank EOKZ məbləğini Bankın kredit riskinə məruz qaldığı faktiki müddət üzrə hesablayır və EOKZ məbləğinə rəhbərliyin bu alətlə həyata keçirdiyi tədbirlər nəticəsində düzəlişlər edilmir. Bu istisnanın tətbiq edilməsi mülahizələrdən istifadə olunmasını tələb edir. Rəhbərlik həm pərakəndə həm də kommersiya kreditləri üzrə bu istisnadan istifadə edərkən öz təxmin və fərziyyələrinə istinad etmişdir. Bank bu istisnadan istifadə edərkən kredit alətlərinin aşağıdakı xüsusiyyətləri nəzərə almışdır: (a) hər hansı bir sabit ödəmə müddəti və ya ödəniş strukturu mövcud deyil, (b) praktikada müqavilə şərtlərindən irəli gələrək müqavilənin ləğv edilməsi kredit riskinə məruz qalma səviyyəsinin gündəlik idarə olunması prosesinin nəticəsi olaraq həyata keçirilmir və müqavilənin ləğvi yalnız Bankın kredit alətinin fərdi təhlili zamanı artması ilə bağlı məlumatlar əldə etdikdə baş verir, (c) kredit riskinə məruz qalma riski kollektiv qaydada idarə olunur. Əlavə olaraq Bank EOKZ məbləğinin hesablanması üçün müddəti, eləcə də riskə məruz qalmanın başlanması və başa çatması tarixlərini təyin edərkən mülahizələrdən istifadə etmişdir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Bank aşağıdakılarla bağlı tarixi məlumatlardan və öz təcrübəsindən istifadə etmişdir: (a) bənzər kredit alətləri üzrə Bankın kredit riskinə məruz qalması müddəti, eləcə də kredit aləti üzrə son əhəmiyyətli dəyişikliyin baş verməsi tarixi və müvafiq olaraq KRƏA dəyərləndirilməsi üçün ilkin nöqtənin təyin edilməsi (b) bənzər kredit alətləri üzrə KRƏA təyin edilmə anından sonra defolt halının baş verməsi anına qədər olan zaman müddəti və (c) kredit riskinin idarə olunması ilə bağlı tədbirlər (məsələn istifadə edilmiş kredit məbləğinin azaldılması və ya ləğv edilməsi), gözlənilən başa çatma tarixinə təsir edən öncədən ödənişlər və bu kimi digər amillər. Bu amilləri tətbiq edərək Bank təkrarlanan kredit alətləri portfelinin alt kateqoriyalara bölür və tarixi məlumatlara və təcrübəyə əsaslanaraq ən uyğun sayılan müvafiq amilləri bu alt kateqoriyalara tətbiq edir.

Kredit Riski üzrə Əhəmiyyətli Artım (“KRƏA”)

Kredit riskinin əhəmiyyətli dərəcədə artdığını müəyyənləşdirmək üçün Bank, hesabat tarixinin sonunda maliyyə alətinin ömürlük müddəti ərzində baş verən defolt riskini ilk dəfə tanınma tarixində mövcud sonuna olan risk ilə müqayisə edir. Qiymətləndirmə hesabat dövrünün sonunda kredit riskinin müəyyən bir səviyyəsinə çatmaq üçün deyil, kredit riskinin nisbi artımını təyin etmək məqsədilə nəzərdən keçirir. Bank müştəri portfelinin davranış aspektləri də daxil olmaqla bir sıra amilləri əhatə edən xüsusi səy göstərmədən və xərc çəkmədən mövcud olan bütün məqbul və dəstəklənən gələcək məlumatları nəzərə alır. Bankın rəhbərliyi kredit riskinin artması üzrə davranış göstəricilərini kredit alətləri üzrə gecikmələrin baş verməsindən öncə təyin etmiş və istər fərdi kredit aləti səviyyəsində, istərsə də alətin aid olduğu portfel səviyyəsində müvafiq sayılan gələcəklə bağlı məlumatları kredit riskinin dəyərləndirilməsi zamanı nəzərə almışdır. 31 sayılı Qeyd nəzər salın.

Biznes modelinin qiymətləndirilməsi

Biznes modeli maliyyə aktivinin təsnifləşdirilməsini təyin edən amildir. Rəhbərlik biznes modellərinin dəyərləndirilməsi zamanı maliyyə alətləri üzrə birləşdirmə və portfelə aid etmə səviyyəsini təyin edərək mülahizələrdən istifadə etmişdir. Satış əməliyyatlarını dəyərləndirərkən Bankın rəhbərliyi bu satışların müntəzəmliyi, zamanı və dəyəri barədə tarixi məlumatları, eləcə də satışın səbəbləri və gələcək satışlarla bağlı proqnozları nəzərə alır. Kreditin pisləşməsi ilə əlaqədar potensial itkilərin minimal həddə salınması ilə bağlı həyata keçirilən satış əməliyyatları “toplamaq üçün salanılma” biznes modelinin parametrlərinə uyğun gəlir. Alətin kredit riskinin idarə olunması ilə bağlı olmayan, müddəti bitməmiş həyata keçirilən digər satışlar da, fərdi və kollektiv qaydada müntəzəm olmadıqda və dəyər olaraq əhəmiyyət kəsb etmədikdə “toplamaq üçün saxlanılma” biznes modelinin çərçivəsində dəyərləndirilir. Bankın rəhbərliyi satış əməliyyatlarının əhəmiyyətlilik səviyyəsini bu satışların dəyərinin biznes modeli üzrə qiymətləndirilən portfelin dəyərinə olan nisbəti şəklində həmin portfelin orta müddəti üzrə təhlil edir. Əlavə olaraq, yalnız stressli vəziyyətlərdə və ya Bankın nəzarətindən kənar olan ayrıca bir hadisəyə cavab məqsədilə həyata keçirilməsi güman edilən satış əməliyyatları biznes modelinin məqsədləri üçün təsadüfi sayılır və müvafiq maliyyə alətlərinin təsnifləşdirilməsi prosesinə təsir göstərmir.

“Toplamaq üçün saxlanılma və satış” biznes modeli dedikdə, aktivlərin əsasən nağd vəsaitlərin toplanılması üçün saxlanılması ehtiva edilir, yalnız bu biznes modelinin məqsədlərinə nail olmaq üçün likvidlik ehtiyacının idarə olunması, müəyyən bir gəlir göstəricilərinə nail olunması və ya maliyyə aktivlərinin müddətlərinin bu aktivləri maliyyələşdirmək üçün istifadə edilən maliyyə öhdəliklərinin müddətlərinə uyğunlaşdırılması kimi bir sıra satış əməliyyatları da model çərçivəsində nəzərə alınır.

Yerdə qalan aktivlər kateqoriyası elə maliyyə aktivləri portfellerindən ibarətdir ki, nağd vəsaitlərin reallaşdırılmasının əsas təyinatı satış vasitəsilə, məsələn ticarət məqsədilə satışın elementlərinin açıq şəkildə nəzərə çarpan olduğu hallar üçün nəzərdə tutulmuşdur.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Nağd vəsaitlər axının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişlərindən ibarət olmasının dəyərləndirilməsi (“YƏMFÖ”)

Nağd vəsaitlər axının yalnız əsas məbləğ və faiz ödənişlərindən ibarət olmasının təyin edilməsi mülahizələrdən istifadəni tələb edir. Pulun zaman dəyəri elementi müəyyən hallarda, məsələn müqavilə üzrə faiz dərəcəsi dövrü olaraq dəyişdirildikdə, amma bu dəyişikliklərin tezliyi borc aləti üzrə nəzərdə tutulan əsas faiz dərəcəsi göstəricisinə uyğun olmadıqda dəyişdirilə bilər. Buna misal olaraq faizləri üç aylıq banklararası faiz dərəcəsinə uyğun olaraq ödənilən, yalnız faiz dərəcəsinin həy ay düzəldilən maliyyə alətlərini göstərmək olar. Pulun zaman dəyərinin dəyişdirilməsinin təsiri müvafiq alət üzrə nağd pul vəsaitləri axınının YƏMFÖ xarakterli bənzər maliyyə aləti üzrə nağd pul vəsaitləri axını ilə müqayisə edilərək dəyərləndirilir. Dəyərləndirmə məntiqli görsənən bütün mümkün ssenarilər üçün, o cümlədən maliyyə bazarlarında baş verməsi mümkün olan maliyyə stressi vəziyyətləri üçün aparılmışdır. Nağd pul vəsaitləri ilə bağlı yaranan ssenarinin bənzər alətlər üzrə mövcud olan göstəricilərdən fərqli olduğu hallarda, dəyərləndirilən alət üzrə yaranan nağd pul vəsaitləri YƏMFÖ olaraq nəzərə alınmır və bu alət MVZƏD maliyyə aləti olaraq təsnifləşdirilir.

Bankın rəhbərliyi müqavilə üzrə nəzərdə tutulan nağd pul vəsaitlərinin axınına dəyişdirmək qabiliyyətinə malik olan müqavilə şərtlərini təyin etmiş və nəzərə almışdır. Kredit sazişinin müddəalarına görə vaxtından öncə ödənişlərin mümkün olması və bu ödənişlərin əsas məbləğ və hesablanmış faizlərlə, eləcə də öncədən ödənişlə bağlı müştəridən alınmalı olan haqq və komissiyalarla bağlı olması halında YƏMFÖ üzrə kriteriyalar yerinə yetirilmiş sayılır. Aktiv üzrə əsas məbləğə ilkin tanınma zamanı mövcud olan ədalətli dəyərle sonrakı dövrlərdə əsas məbləğ üzrə ödənişlər (yəni effektiv faiz dərəcəsiindən istifadə etməklə hesablanmış faiz ödənişləri nəzərə alınmadan yerdə qalan məbləğ) arasındakı fərq aid edilir. Bu prinsipə istisna olaraq standart həm də müəyyən ilkin ödəmə xüsusiyyətlərinə malik olan və aşağıdakı YƏMFÖ şərtlərinə cavab verən alətlərin də nəzərə alınmasına icazə verir: (i) maliyyə aktivini ilkin olaraq premiya və ya diskontla hazırlanmışdır, (ii) öncədən ödəniş məbləği müqavilə üzrə nəzərdə tutulmuşdur və əsas məbləğ, hesablanmış faizlər və məntiqli sayılan məbləğdə olmaqla müqaviləyə əvvəlcədən xitam verməklə bağlı kompensasiya ilə bağlıdırsa, və (iii) öncədən ödəniş imkanı yaradan müddəanın ədalətli dəyəri ilkin tanınma zamanı əhəmiyyətli sayılır.

Bankın kredit müqavilələrində nəzərdə tutulmuş müddəalar müəyyən makroiqtisadi və ya tənzimləmə ilə bağlı yaranmış hallara cavab olaraq faiz dərəcələrinə dəyişikliyin edilməsinə icazə verir. Bankın rəhbərliyi mülahizələrdən istifadə etməklə bank sektorunda rəqabətin mövcud olması və Bankdan kredit alan müştərilərin potensial olaraq kreditləri yenidən maliyyələşdirmə imkanlarının olması fonunda faiz dərəcələrinin bazar faiz dərəcələrinə nisbətən artırılmasının mümkün olmaması qənaətinə gəlmiş və bu hal üzrə yaranan nağd pul vəsaitlərini YƏMFÖ çərçivəsində dəyərləndirmişdir.

Maliyyə aktivlərinin dəyişdirilməsi

Maliyyə aktivləri üzrə müqavilə şərtlərində dəyişikliklər baş verdikdə (məsələn şərtlər yenidən razılaşdırıldıqda), Bankın rəhbərliyi ilk olaraq dəyişikliyin əhəmiyyətliliyinə, ilkin tanınmış maliyyə aktivinə xitam verilməsi və ədalətli dəyərdə yeni maliyyə aktivinin tanınması zərurətinə nəzər yetirir. Bu dəyərləndirmə əsasən müvafiq mühasibat siyasətində təsvir edilmiş keyfiyyət parametrlərinə əsaslanır və kifayət qədər mülahizələrdən istifadə olunmasını tələb edir. Xüsusən də Bankın rəhbərliyi kredit dəyərsizləşməsinə məruz qalmış və şərtləri yenidən razılaşdırılmış maliyyə aktivinin

tanınmasının dayandırılması və ikin tanınma zamanı kredit itkisinə məruz qalmış yeni alətin tanınmasına zərurətin olması məsələsində mülahizələrdən istifadə edir. Tanınmaya xitam verilməsi üzrə dəyərləndirmə zamanı müqavilə şərtlərinə edilən dəyişikliklərin kredit aləti üzrə gözlənilən (məhz müqavilə üzrə deyil gözlənilən) nağd pul vəsaitlərin hərəkətinə edilən təsir üzrə risk və mükafatlar nəzərə alınır. Bankın rəhbərliyi hesab edir ki, belə kreditlərin şərtlərinin yenidən razılaşdırılması nəticəsində risk və mükafatlar dəyişməmiş, buna görə də bütün belə kreditlər üzrə kredit alətinin tanınmasına xitam verilməmiş və kredit dəyərsizləşməsi üzrə aid olduğu mərhələdən digərinə köçürülməmişdir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

İcarə öhdəliklərinin qiymətləndirilməsi və aktivlərdən istifadə hüququ

16 sayılı MHBS-nin tətbiqi aktivlər və icarə öhdəliklərindən istifadə hüququna dair mülahizələr aparmağı tələb edir. İcarə müddətini təyin edərkən, Bank yeniləmə seçimlərini həyata keçirmək üçün iqtisadi stimulyaradan bütün amilləri və halları (və ya ləğvetmə seçimlərini etməməyi) nəzərə alır. Müqavilənin icarə elementlərinə malik olub-olmadığını qiymətləndirmək də mühakimə tələb edir. İcarə öhdəliklərini hesablamaq məqsədilə istifadə olunan müvafiq diskont dərəcəsini müəyyənləşdirmək üçün təxminlərin edilməsi tələb olunur.

4. YENİ VƏ YA YENİDƏN İŞLƏNMİŞ STANDARTLARIN VƏ ONLARA DAİR ŞƏRHLƏRİN TƏTBİQİ

Cari ildə Bank Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (MUBSS) və MUBSS-un Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlarının Şərhləri Komitəsi (BMHŞK) tərəfindən qəbul edilmiş, Bankın fəaliyyəti üçün münasib olan və 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış hesabat dövrlərinə şamil olunan bütün yeni və yenidən işlənmiş standartları və onlara dair şərhləri qəbul etmişdir.

Beynəlxalq Mühasibat Uçotu Standartları Şurası (BMUSS), Banklararası təklif olunan faiz həddi (“İBOR”) üzrə aparılan islahatların maliyyə hesabatlılığı üzrə yarana biləcək potensial təsirinə cavab olaraq, “Baza Faiz Dərəcəsi İslahatı”nı (9 sayılı MHBS, 39 sayılı BMUS və 7 sayılı MHBS-ə edilmiş Düzəlişləri) dərc etmişdir. İslahatlar hedcinq edilmiş maddənin və ya hedcinq alətinin göstəricilərinə əsaslanan pul axımlarının vaxtı və/və ya məbləği ilə bağlı qeyri-müəyyənliyə səbəb olarsa, hedcinq əlaqəsi təsirə məruz qalır. Bu düzəlişlərin heç bir faiz dərəcəsi hedcinq əlaqəsi olmadığı üçün Bankın maliyyə hesabatlarına təsiri yoxdur.

3 sayılı MHBS Müəssisələrin Birləşməsi. “Müəssisə” tərifinə edilən Düzəliş – Düzəlişlər şirkətlərə əldə edilmiş aktivlərin müəssisə və ya aktivlər qrupu olduğunu müəyyənləşdirməyə kömək edəcək.

Edilmiş düzəliş biznes xidmətlərinin nəticələrinin müştəriləri məhsul və xidmətlər ilə təmin etmək olduğunu vurğulayır. Halbuki əvvəlki anlayışa əsasən, biznes anlayışı dividend şəklində, daha aşağı xərclərə və ya investora və digərlərinə iqtisadi mənfəət təmin etmək məqsədi daşıyırdı.

Alınan aktivin biznes və ya aktivlər qrupu olduğunu fərqləndirmək vacibdir, çünki, alıcı qudvili yalnız biznes alarkən tanıyır. Dəyişikliklərə əsasən, “biznes”in yeni tərfi müştərilərə məhsul və ya xidmətlərin göstərilməsi, investisiya gəlirinin yaranması (məsələn, dividendlər və faizlər) və ya adi fəaliyyətdən digər gəlirlər yaranmasının ayrılmaz tərkibidir.

“Əhəmiyyətlik” anlayışının yeni tərfi – MUBSS şirkətlərin əhəmiyyətliklə bağlı qərarları daha asan verməsi üçün əhəmiyyətlik prinsipinə düzəlişlər dərc etmişdir. Yeni dəyişikliklər 1 sayılı BMUS “Maliyyə Hesabatlarının Təqdimatı” və 8 sayılı BMUS “Mühasibat Uçotu Qaydaları, Uçot Ehtimallarında Dəyişikliklər və Xətalər”ə şamil edilir.

Dəyişikliklər əhəmiyyətliliyin tərfini və bu günə qədər MHBS-in digər standartlarında göstərilmiş olan əhəmiyyətlik prinsiplərinin tətbiqi ilə bağlı təlimatları da hesabat hazırlayanlar üçün aydınlaşdırır. Yeni tərifə əsasən, məlumat o zaman əhəmiyyətli sayılır ki, onun gizlədilməsi, təhrif edilməsi və ya dəyişdirilməsinin maliyyə hesabatlarını ümumi məqsədlər üçün istifadə edən əsas tərəflərin qərarlarına təsir etməsi ehtimal edilir və bu məlumat hesabat hazırlayan konkret müəssisə üzrə maliyyə məlumatı xarakterinə malikdir.

15 may 2020-ci ildə BMUSS tərəfindən “COVID-19 ilə əlaqəli İcarə Güzəştlərinə (16 sayılı MHBS-ə edilmiş Düzəliş)” icarəçilərin COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştinin icarə modifikasiyası olub-olmadığının qiymətləndirilməsinə dair güzəşt ilə təmin edilməsi düzəlişi edilmişdir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

COVID-19 ilə əlaqəli İcarə Güzəştləri üzrə dəyişikliklər (16 sayılı MHBS-ə edilmiş düzəliş) 16 sayılı MHBS-ə aşağıdakı düzəlişləri etmişdir:

- icarəçilərin COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştinin icarə modifikasiyası olub-olmadığının qiymətləndirilməsinə dair güzəşt ilə təmin edilməsi;
- güzəşt tətbiq edən icarəçilərdən, icarə modifikasiyası olmadığı kimi, COVID-19 ilə əlaqəli icarə güzəştlərini hesaba vermələrini tələb etmək;
- güzəşt tətbiq edən icarəçilərdən bu faktı açıqlamalarını tələb etməlidir; və
- icarəçilərdən 8 sayılı BMUS-a uyğun olaraq güzəşt tədbirlərini retrospektiv şəkildə tətbiq etmələrini tələb etsələr də, əvvəlki dövr rəqəmlərini yenidən tələb etmələrini tələb etmirlər.

Dəyişikliklər 1 yanvar 2020-ci il tarixindən etibarən qüvvədədir. Erkən tətbiqinə icazə verilir. Bu standartın qəbul edilməsi maliyyə hesabatlarına hər hansı bir formada təsir etməmişdir.

Əksi qeyd olunmadığı halda, yeni standartların Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməsi gözlənilmir.

5. DƏRC OLUNMUŞ, LAKİN HAZIRDA QƏBUL OLUNMAMIŞ STANDARTLAR

Hazırkı maliyyə hesabatlarının təsdiq edilməsi tarixində Bank tərəfindən, qüvvəyə minmə tarixindən əvvəl qəbul edilmiş standart və şərhərdən əlavə, aşağıda göstərilən standart və şərhələr dərc edilmiş, lakin qüvvəyə minməmişdir.

17 sayılı MHBS “Sığorta müqavilələri” 2017-ci ilin may ayında dərc olunmuşdur və 4 sayılı MHBS “Sığorta müqavilələri”ni əvəz edir. Yeni standart sığorta müqavilələrinin tanınması, ölçülməsi, təqdim edilməsi və açıqlanması prinsiplərini müəyyən edir. Müəssisə buraxdığı təkrarsığorta müqavilələri də daxil olmaqla sığorta müqavilələrinə; əlində olan təkrarsığorta müqavilələrinə; imtiyazlı iştirak xüsusiyyətləri ilə buraxdığı investisiya müqavilələrinə; müəssisənin bağladığı sığorta müqavilələrinə 17 sayılı MHBS “Sığorta müqavilələri”ni tətbiq etməlidir.

17 sayılı MHBS, 2023-cü il yanvarın 1-də və ya ondan sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvədədir. 15 sayılı MHBS “Müştərilərlə Müqavilələrdən Əldə Edilən Gəlir” və 9 sayılı MHBS “Maliyyə Alətləri” standartları ilə birlikdə tətbiq olunduğu təqdirdə, erkən tətbiqinə icazə verilir.

Öhdəliklərin təsnifatına aydınlıq gətirilməsi ilə bağlı 1 sayılı BMUS üzrə Düzəlişlər – 2020-ci il yanvar ayında BMUSŞ “Cari və Uzunmüddətli olmaqla, Öhdəliklərin Təsnifatı (1 sayılı BMUS üzrə Düzəlişlər)”ni dərc etmişdir. Düzəlişlər öhdəliklərin 1 sayılı BMUS-a əsasən, hesabat tarixinə müqavilə razılaşmaları üzrə təsnifatına daha ümumi yanaşma təklif edir. Öhdəliklərin cari və uzunmüddətli olmaqla təsnifatı üzrə düzəlişlər (1 sayılı BMUS üzrə Düzəlişlər) aktiv, öhdəlik üzrə gəlirlərin və ya xərclərin tanınma müddətinə və ya məbləğinə, eləcə də bu anlayışlar üzrə müəssisənin təqdim etdiyi açıqlamalara deyil, yalnız öhdəliklərin maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdakı təqdimatına təsir edir.

Düzəlişlər 1 yanvar 2023-cü il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvədədir və retrospektiv şəkildə tətbiq olunmalıdır. Düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Maliyyə Uçotunun Konseptual Əsaslarına İstinad – 3 sayılı MHBS-ə edilmiş Düzəliş - 2020-ci ilin may ayında BMUSŞ tərəfindən 3 sayılı MHBS “Müəssisələrin birləşməsi” standartına düzəliş dərc edilmişdir. Düzəliş 2018-ci ilin mart ayında dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlılığının Konseptual Əsaslarına istinad ilə birlikdə, bu düzəlişin tələblərini əhəmiyyətli dərəcədə dəyişmədən, 1989-cu ildə dərc edilmiş Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təqdimatın Əsaslarına edilən istinadın əvəz olunmasını nəzərdə tutur. Şura eyni zamanda, 37 sayılı BMUS və ya 21 sayılı BMHŞK “Təminatlar” çərçivəsində, ayrı olaraq yaranırsa, borclar və şərti öhdəliklər üçün yaranan potensial ‘2 gün’ mənfəət və ya zərərlərindən yayınmaq üçün 3 sayılı MHBS-in tanınma prinsipinə istisna da əlavə etmişdir. Eyni zamanda, Şura Maliyyə Hesabatlarının Hazırlanması və Təqdim Olunması Əsaslarına istinadın əvəz edilməsindən təsirlənməyəcək şərti aktivlər üçün 3 sayılı MHBS-in mövcud təlimatına dair izahlar verməyi qərarlaşdırdı. Dəyişikliklər 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və perspektivli şəkildə tətbiq olunur.

Əmlak, Tikili və Avadanlıqlar: Nəzərdə tutulan İstifadədən əvvəl Daxilolmalar- 16 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər. 2020-ci ilin may ayında, BMUSŞ müəssisələrin əmlak, tikili və avadanlıqların dəyərindən, rəhbərliyin nəzərdə tutduğu qaydada fəaliyyət göstərə bilməsi üçün həmin aktivləri lazımı yerə və şəraitə çatdırarkən istehsal olunan aktivlərin satışından əldə olunan gəlirləri çıxmağı qadağan edən “Əmlak, Tikili və Avadanlıqlar – Nəzərdə tutulan İstifadədən əvvəl Daxilolmalar” düzəlişini dərc etmişdir. Bunun əvəzinə, müəssisə bu cür aktivlərin satışından əldə olunan gəlirləri və bu aktivlərin istehsal xərclərini mənfəət və zərər hesabında tanıyır. Dəyişiklik 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir və müəssisənin düzəlişi ilk dəfə tətbiq etdiyi zaman təqdim olunan ən erkən dövrün başlanğıcında və ya ondan sonra istifadəyə verilə bilən əmlak, tikili və avadanlıqlara retrospektiv şəkildə tətbiq edilməlidir.

Ağır Şərtli Müqavilələr – Müqavilənin Yerinə Yetirilməsinə dair Xərclər – 37 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər. 2020-ci ilin may ayında, BMUSŞ, 37 sayılı BMUS-a müqavilənin ağır şərtli və ya zərər yaradan olduğunu qiymətləndirərkən müəssisənin hansı xərcləri nəzərə alması barədə düzəlişlər etmişdir. Düzəlişlər “birbaşa əlaqəli xərc yanaşması”nı tətbiq edir. Mal və ya xidmətləri təmin etmək üçün birbaşa müqaviləyə aid olan xərclərə həm artan xərclər, həm də müqavilə fəaliyyətləri ilə birbaşa əlaqəli xərclərin bölüşdürülməsi daxildir. Ümumi və inzibati xərclər birbaşa müqavilə ilə əlaqəli deyil və müqavilə üzrə qarşı tərəf üçün açıq şəkildə ödənilməli olmadıqca istisna olunur. Düzəlişlər 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir.

1 sayılı MHBS “**Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlılığı Standartlarının İlk dəfə Tətbiqi**” – **ilkin tətbiq edən törəmə olaraq.** BMUSŞ 2018-2020-ci il üzrə illik təkmilləşdirmələr çərçivəsində 1 sayılı MHBS-də “Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarının ilk dəfə qəbul edilməsi”ndə dəyişiklik etmişdir. Dəyişiklik ana müəssisənin MHBS-ə keçid tarixinə əsasən, ana müəssisə tərəfindən bildirilən məbləğlərdən istifadə etməklə, məcmu çevirmələr üzrə fərqlərini ölçmək üçün 1 sayılı MHBS-in D16 (a) bəndini tətbiq etməyi seçən bir törəmə müəssisəyə icazə verir. Bu düzəliş 1 sayılı MHBS-in D16 (a) bəndini tətbiq etməyi seçən bir asılı və ya birgə müəssisəyə də tətbiq edilir. Dəyişiklik 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir.

9 sayılı MHBS Maliyyə Alətləri - Maliyyə öhdəliklərinin silinməsi üzrə “10 faiz” dəyərində test üzrə iştirak haqqı. MHBS standartları prosesinə 2018-2020-ci illərdə illik təkmilləşdirmələrin bir hissəsi olaraq, BMUSŞ 9 sayılı MHBS-ə düzəliş etmişdir. Düzəliş bir müəssisənin yeni və ya dəyişdirilmiş maliyyə öhdəliyinin şərtlərinin ilkin maliyyə öhdəliyinin şərtlərindən əhəmiyyətli dərəcədə fərqli olub-olmadığını qiymətləndirərkən əlavə etdiyi haqları aydınlaşdırır. Bu rüsumlara yalnız borcalan və ya borcverən tərəfindən başqasının adından ödədiyi və ya aldığı haqlar daxil olmaqla borcalanla borc verən arasında ödənilən və ya alınan ödənişlər daxildir. Müəssisə düzəlişi müəssisənin ilk dəfə tətbiq etdiyi illik hesabat dövrünün əvvəlində və ya ondan sonra dəyişdirilmiş və ya mübadilə edilmiş maliyyə öhdəliklərinə tətbiq edir. Düzəliş 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan illik hesabat dövrləri üçün qüvvəyə minir. Bank müəssisənin bu düzəlişin ilk tətbiq olunduğu illik hesabat dövrünün əvvəlində və ya ondan sonra dəyişdirilən və ya mübadilə edilən maliyyə öhdəliklərinə düzəlişləri tətbiq edəcəkdir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

“41 sayılı BMUS Kənd Təsərrüfatı” – Ədalətli dəyər ölçmələrində vergi. MHBS standartları prosesinə 2018-2020-ci illərdə illik təkmilləşdirmələrin bir hissəsi olaraq, BMUSŞ 41 sayılı BMUS Kənd Təsərrüfatı Standartına dəyişiklik etmişdir. Dəyişiklik 41 sayılı BMUS-un 22-ci bəndində müəssisələrin, 41 sayılı BMUS çərçivəsində aktivlərin ədalətli dəyərini ölçərkən vergitutma üçün pul axınlarını istisna etməsi tələbini aradan qaldırır. Müəssisə düzəlişləri 1 yanvar 2022-ci il tarixində və ya bu tarixdən sonra başlayan ilk illik hesabat dövrünün başlanğıcında və ya bu tarixdən sonra ədalətli dəyər ölçmələrinə perspektivli şəkildə tətbiq edir. Düzəlişin erkən tətbiqinə icazə verilir. Dəyişikliklərin Banka maddi təsir göstərəcəyi gözlənilmir.

10 sayılı MHBS “Konsolidə Edilmiş Maliyyə Hesabatları” və 28 sayılı BMUS (düzəlişlər): “İnvestor və onun Asılı və ya Birgə Müəssisəsi arasında Aktivlərin Satışı və ya Ötürülməsi”–10 sayılı MHBS və 28 sayılı BMUS-a edilən düzəlişlər investor, onun asılı müəssisəsi və birgə müəssisə arasında aktivlərin satışı və ya ötürülməsi üzrə vəziyyəti ehtiva edir. Düzəlişlər xüsusi olaraq kapital metodu ilə konsolidasiya edilən əlaqəli və birgə müəssisələrlə biznes əməliyyatları aparmayan törəmə müəssisə üzərində nəzarətin itirilməsi ilə bağlı olan gəlir və zərərlərin, ana müəssisənin mənfəət və zərər hesabatında əlaqəsi olmayan investorun həmin əlaqəli və ya birgə müəssisədə olan payına düşən hissəyə müdaxilə etməmək şərti ilə tanınmasını tələb edir.

Eynilə, istənilən keçmiş törəmə müəssisədə (kapital metodu ilə konsolidasiya edilən assosiasiya və birgə müəssisəyə çevrildikdə) saxlanılan investisiyanın ədalətli dəyərlə yenidən ölçülməsindən irəli gələn gəlir və ya zərər yalnız əlaqəsi olmayan investorların yeni assosiasiya və ya birgə müəssisədəki payları müqabilində tanınır. Düzəlişlərin qüvvəyə minmə tarixi hələ ki, MUBSS tərəfindən müəyyən edilməmişdir; lakin düzəlişlərin erkən tətbiqinə icazə verilir.

Əksi qeyd olunmadığı halda, yeni standartların Bankın maliyyə hesabatlarına əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərməsi gözlənilmir.

6. XALIS FAİZ GƏLİRLƏRİ

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində maliyyə aktivləri üzrə faiz gəliri:		
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə faiz gəliri	9,281,648	7,650,896
İnvestisiya qiymətli kağızları üzrə faiz gəliri	801,973	900,686
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə faiz gəliri	316,841	2,088,376
Banklar və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər üzrə faiz gəliri	199,555	92,818
Digər faiz gəliri	207,159	160,451
Effektiv faiz hesablanması üsulundan istifadə etməklə maliyyə aktivləri üzrə cəmi faiz gəliri	10,807,176	10,893,227
Amortizasiya olunmuş ilkin dəyərində maliyyə öhdəlikləri üzrə faiz xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:		
Banklara, dövlətə və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək faizlər üzrə faiz xərcləri	(1,116,865)	(1,074,804)
Müştəri hesabları üzrə faiz xərcləri	(828,949)	(1,335,747)
İcarə öhdəlikləri üzrə faiz xərci	(20,908)	(24,247)
Effektiv faiz hesablanması üsulundan istifadə etməklə maliyyə aktivləri üzrə cəmi faiz xərci	(1,966,722)	(2,434,798)
Ehtimal olunan kredit zərərlərindən əvvəl xalis faiz gəliri	8,840,454	8,458,429

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

7. EHTİMAL OLUNAN KREDİT ZƏRƏRLƏRİNİN (ARTMASI)/AZALMASI

Aşağıdakı cədvəldə maliyyə alətlərinin sinfi üzrə zərər ehtiyatının növbəti ilə köçürülməsi və mənfəət və ya zərər və digər məcmu gəlir haqqında hesabatda zərər hesabatında dəyərsizləşmə zərərləri arasında üzləşmə təmin edilir.

	2020-ci il			Cəmi
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	
Müştərilərə verilmiş kreditlər	(578,018)	(213,249)	(2,116,272)	(2,907,539)
Banklar və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	-	24,362	-	24,362
Maliyyə aktivləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin artması	(578,018)	(188,887)	(2,116,272)	(2,883,177)
Zəmanətlər və bənzər öhdəliklər üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin azalması	20,250	-	-	20,250
Cəmi ehtimal olunan kredit zərərlərinin artması	(557,768)	(188,887)	(2,116,272)	(2,862,927)
	2019-cu il			Cəmi
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	
Müştərilərə verilmiş kreditlər	(264,070)	1,167,902	371,641	1,275,473
Banklar və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	-	61,672	(2,110)	59,562
Maliyyə aktivləri üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin azalması/(artması)	(264,070)	1,229,574	369,531	1,335,035
Zəmanətlər və bənzər öhdəliklər üzrə ehtimal olunan kredit zərərlərinin artması	(13,323)	-	-	(13,323)
Cəmi ehtimal olunan kredit zərərlərinin bərpası	(277,393)	1,229,574	369,531	1,321,712

8. XARİCİ VALYUTA İLƏ ƏMƏLIYYATLAR ÜZRƏ XALIS GƏLİRLƏR

Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlir aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
Dilinq əməliyyatları, xalis	330,383	306,336
Valyuta qalıqlarının yenidən qiymətləndirilməsi, xalis	(5,678)	2,929
Cəmi xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlirlər	324,705	309,265

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

9. HAQQ VƏ KOMİSSİYA GƏLİRLƏRİ VƏ XƏRCLƏRİ

Haqq və komissiya gəlirləri və xərcləri aşağıdakı şəkildə olmuşdur:

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
Haqq və komissiya gəlirləri:		
Hesablaşma əməliyyatları	464,793	575,839
Plastik kartlar üzrə əməliyyatlar	456,787	555,390
Nağd pul vəsaitlərinin çıxarılması üzrə əməliyyatlar	222,437	228,617
Xarici valyuta mübadiləsi üzrə əməliyyatlar	213	13,511
Digər	16,454	17,306
Cəmi haqq və komissiya gəlirləri	1,160,684	1,390,663
Haqq və komissiya xərcləri:		
Plastik kartlar üzrə əməliyyatlar	(652,356)	(671,598)
Hesablaşma əməliyyatları	(146,615)	(330,430)
Nağd pul vəsaitlərinin çıxarılması üzrə əməliyyatlar	(10,335)	(14,298)
Zəmanətlərin verilməsi üzrə əməliyyatlar	(7,480)	(2,000)
Digər	(46,424)	(35,833)
Cəmi haqq və komissiya xərcləri	(863,210)	(1,054,159)

10. ƏMƏLİYYAT XƏRCLƏRİ

Əməliyyat xərcləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
Əmək haqları və digər mükafatlar	(1,902,814)	(1,805,324)
Amortizasiya və köhnəlmə	(683,142)	(682,145)
Sosial təminat xərcləri	(279,741)	(245,937)
Əmlak, tikili və avadanlıqların təmir və istismar xərcləri	(213,124)	(204,839)
Rabitə xərcləri	(200,994)	(195,048)
Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna ödənişlər	(191,791)	(205,884)
Mühafizə xidmətləri	(148,874)	(123,515)
Maliyyə Bazarlarına Nəzarət Palatasına ödənişlər	(75,000)	(300,000)
Kommunal xərclər	(67,137)	(65,942)
Xidmət haqları	(66,695)	(62,579)
Mənfəət vergisindən başqa digər vergilər	(66,061)	(83,691)
Üzvlük haqları	(57,443)	(13,400)
Peşəkar xidmət haqları	(51,910)	(51,970)
Reklam xərcləri	(11,807)	(38,914)
Sığorta xərcləri	(9,627)	(9,480)
Təlim xərcləri	(2,164)	(7,370)
Ezamiyyət xərcləri	(1,848)	(6,457)
Digər xərclər	(71,665)	(36,950)
Cəmi əməliyyat xərcləri	(4,101,837)	(4,139,445)

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

*Digər xərclər kateqoriyasına 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üçün 8 min AZN məbləğində COVID-19-un yayılmasının qarşısını almaq üçün çəkilmiş təmizlənmə və sanitariya xərcləri, maskalar, əlcəklər, təmizləyicilər və testlərin alınması daxildir.

11. MƏNFƏƏT VERGİSİ

Bank cari mənfəət vergisi ödəmələrini və vergi bazalarını Bankın fəaliyyət göstərdiyi Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq aktiv və öhdəliklərdə dəyərləndirir və əks etdirir və bu hesablamalar MHBS-dən fərqlənir.

Bəzi xərclərin vergi bazasının hesablanması zamanı nəzərə alınmaması və bəzi gəlirlərin vergiyə tabe tutulmaması nəticəsində Bankın daimi vergi fərqləri yaranır.

Təxirə salınmış vergilər maliyyə hesabatlarında göstərilən aktiv və öhdəliklərin qalıq dəyəri ilə onların vergi hesabatındakı qalıq dəyərləri arasındakı müvəqqəti fərqlərin xalis vergi təsirini əks etdirir. 31 dekabr 2020-ci il və 2019-cu il tarixlərinə olan müvəqqəti fərqlər əsasən gəlir və xərclərin tanınmasında müxtəlif üsulların istifadə edilməsinə, eləcə də bəzi aktivlər üzrə vergi uçotunda olan qalıqların maliyyə hesabatlarında olan qalıqlara nisbətən fərqli olması nəticəsində yaranır.

Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyi xüsusilə fərqli şərtlərə və dəyişikliklərə başlanğıc verə bilər. Bundan əlavə, vergi qanunvericiliyinə dair rəhbərliyin şərhli vergi orqanlarının şərhindən fərqlənə biləcəyi üçün, sövdələşmələrə vergi orqanları tərəfindən etiraz edilə bilər və nəticədə Banka maliyyə hesabatları üçün əhəmiyyətli olacaq əlavə vergilər, cəzalar və faizlər təyin oluna bilər.

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu illərə olan müvəqqəti fərqlərə aşağıdakılar daxildir:

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
Vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər:		
Qeyri-maddi aktivlər	45,843	46,756
İcarə öhdəlikləri	45,155	24,247
Zəmanətlər və bənzər öhdəliklər	288,570	308,820
Digər aktivlər	1,782,541	894,489
Cəmi vergi bazasını azaldan müvəqqəti fərqlər	2,162,109	1,274,312
Vergi bazasını artıran müvəqqəti fərqlər:		
Müştərilərə verilmiş kreditlər	(1,306,759)	(541,141)
Banklar və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	(1,522,181)	(1,495,301)
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	(75,306)	(271,576)
İnvestisiya qiymətli kağızları	(158,978)	(66,852)
Cəmi vergi bazasını artıran müvəqqəti fərqlər	(3,063,224)	(2,374,870)
Xalis vergi bazasını artıran müvəqqəti fərqlər	(901,115)	(1,100,558)
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi	(180,223)	(220,112)

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə effektiv vergi dərəcəsinin uzlaşdırılması aşağıdakı cədvəldə təqdim edilmişdir:

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlir	1,511,374	5,219,105
Qüvvədə olan vergi dərəcəsi	20%	20%
Qüvvədə olan vergi dərəcəsi ilə nəzəri vergi	(302,275)	(1,043,821)
Daimi fərqlər üzrə vergi təsiri	(15,436)	(13,337)
Mənfəət vergisi xərci	(317,711)	(1,057,158)
Cari mənfəət vergisi xərci	(350,776)	(1,391,966)
Təxirə salınmış mənfəət vergisi gəliri	33,065	334,808
Mənfəət vergisi xərci	(317,711)	(1,057,158)
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi		
İlin əvvəlində	(220,112)	(557,372)
Təxirə salınmış mənfəət vergisi öhdəliyi üzrə dəyişiklik	33,065	334,808
Digər məcmu gəlirdə tanınan təxirə salınmış mənfəət vergisi qalıqlarında dəyişiklik	6,824	2,452
İlin sonunda	(180,223)	(220,112)

12. SƏHM ÜZRƏ GƏLİR

Səhm üzrə gəlir aşağıda göstərilən kimi hesablanmışdır:

	31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə	31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə
Mənfəət:		
İl üzrə xalis mənfəət	1,193,663	4,161,947
Hər səhm üzrə əsas və kapitala əlavə ediləbilən gəlirin hesablanması üçün adi səhmlərin orta sayı	20,000	20,000
Hər səhm üzrə gəlir – əsas və kapitala əlavə edilə bilən (AZN)	59.68	208.10

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

13. PUL VƏSAİTLƏRİ VƏ AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MƏRKƏZİ BANKINDA YERLƏŞDİRİLMİŞ VƏSAİTLƏR

Pul və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlərə aşağıdakılar daxildir:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Nağd pul	12,846,415	7,134,636
ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	11,002,548	11,598,468
ARMB-də yerləşdirilmiş müddətli depozitlər - 90 günədək	2,911,831	3,277,546
ARMB tərəfindən buraxılmış qısamüddətli notlar - 30 günədək	2,423,394	8,298,505
Cəmi pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	29,184,188	30,309,155

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər, müvafiq olaraq, 343,983 AZN və 416,012 AZN təşkil etmişdir. Bu vəsaitlər ARMB tərəfindən tələb olunan minimal ehtiyatları təmsil edir. Bank müxbir hesablarında olan vəsaitləri tamamilə o şərtlə istifadə edə bilər ki, bir ay müddəti üzrə orta günlük qalıq məbləği tələb olunan ehtiyatdan artıq olsun. Bankdan, bu ehtiyatları ARMB-də mütəmadi olaraq saxlamaq tələb olunur.

Pul vəsaitlərinin hərəkəti hesabatı üçün pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	29,184,188	30,309,155
İÖİT ölkələrində yerləşən banklardan alınacaq vəsaitlər (Qeyd 31)	5,379,298	11,657,967
Çıxılsın: ARMB-dəki məcburi ehtiyatlar	(343,983)	(416,012)
Çıxılsın: xatirə sikkələri	(845)	(1,745)
Cəmi pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	34,218,658	41,549,365

EOKZ məbləğinin qiymətləndirilməsi məqsədləri üçün pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinin qalıqları 1-ci Mərhələyə daxil edilmişdir. Bu qalıqlar üzrə hesablanmış EOKZ əhəmiyyətli məbləğ

olmadığından, Bank pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri üzrə hər hansı kredit zərəri ehtiyatı tanımamışdır. EOKZ-nin ölçülməsi üzrə yanaşma ilə bağlı 31 sayılı Qeydə nəzər salın.

14. BANKLARDAN VƏ DİGƏR MALİYYƏ QURUMLARINDAN ALINACAQ VƏSAİTLƏR

Banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Digər banklardakı müxbir hesablar	7,281,965	12,882,333
Maliyyə qurumlarından alınacaq kreditlər	4,132,112	421,231
Girov qoyulmuş hesablar	686,683	758,145
Çıxılsın: dəyərsizləşmə zərərləri üzrə ehtiyatlar	(32,811)	(77,643)
Cəmi banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər	12,067,949	13,984,066

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Girov qoyulmuş hesablar müştərilərin adından Bank tərəfindən verilmiş zəmanət qarşılığında girov qoyulmuş nostro hesablarını əks etdirir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə banklardan və digər maliyyə təşkilatlarından alınacaq vəsaitlər üzrə yığılmış faiz gəliri 28,612 AZN olmuşdur (31 dekabr 2019-cu il: 5,114 AZN).

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər üzrə maksimal kredit riskinin məbləği, müvafiq olaraq, 12,067,949 AZN və 13,984,066 AZN təşkil etmişdir.

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə ümumi qalıq dəyərindəki dəyişiklik və banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər üzrə müvafiq EOKZ ehtiyatı üzrə təhlil aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il tarixinə ümumi qalıq dəyəri	13,620,009	421,230	20,470	14,061,709
Qalıq dəyərində xalis dəyişiklik	(5,814,279)	3,710,882	-	(2,103,397)
Silinmiş məbləğlər	-	-	(20,470)	(20,470)
Xarici valyuta və digər hərəkətlər	162,918	-	-	162,918
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	7,968,648	4,132,112	-	12,100,760

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il tarixinə EOKZ ehtiyatı	-	(57,173)	(20,470)	(77,643)
EOKZ dəyərində xalis dəyişiklik	-	24,362	-	24,362
Silinmiş məbləğlər	-	-	20,470	20,470
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	-	(32,811)	-	(32,811)

31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə ümumi qalıq dəyərindəki dəyişiklik və banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər üzrə müvafiq EOKZ ehtiyatı üzrə təhlil aşağıdakı kimi olmuşdur:

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2019-cu il tarixinə ümumi qalıq dəyəri	7,521,207	736,511	18,360	8,276,078
Qalıq dəyərində xalis dəyişiklik	6,140,242	(315,281)	-	5,824,961
Xarici valyuta və digər hərəkətlər	(41,440)	-	2,110	(39,330)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	13,620,009	421,230	20,470	14,061,709

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2019-cu il tarixinə EOKZ ehtiyatı	-	(118,845)	(18,360)	(137,205)
EOKZ dəyərində xalis dəyişiklik	-	61,672	(2,110)	59,562
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	-	(57,173)	(20,470)	(77,643)

31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərində başa çatmış illər ərzində banklardan və digər maliyyə qurumlarından alınacaq vəsaitlər üzrə ümumi qalıq dəyəri məbləğində və EOKZ ehtiyatı üzrə mərhələlər arasında köçürmələr olmamışdır.

15. İNVESTİSIYA QİMYƏTLİ KAĞIZLARI

DMGVƏD ilə investisiya qiymətli kağızları aşağıdakılardan ibarətdir:

	Nominal faiz dərəcəsi %	31 dekabr 2020-ci il		31 dekabr 2019-cu il	
		Qalıq dəyəri	Nominal dəyəri	Qalıq dəyəri	Nominal dəyəri
“AzerGold” QSC tərəfindən buraxılmış istiqrazlar	3.00%-3.50%	5,922,884	5,949,711	-	-
Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti (ARDNŞ)	5.00%	2,484,490	2,458,200	2,484,490	2,458,200
Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyi	8.00%-9.00%	2,110,748	1,999,920	11,357,372	11,760,800
Qara Dəniz Ticarət və İnkişaf Bankının borc qiymətli kağızları	7.00%	798,681	814,939	816,405	779,000
Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı tərəfindən buraxılmış	6.00%	-	-	5,072,461	5,618,200
Azərbaycan Respublikası İpoteka və Kredit Zəmanət Fondu	3.00%	-	-	1,013,530	1,000,000
Cəmi investisiya qiymətli kağızları		11,316,803	11,222,770	20,744,258	21,616,200

31 dekabr 2020-ci il tarixinə investisiya qiymətli kağızlarına daxil edilmiş hesablanmış faiz gəlirləri 149,804 AZN təşkil edir (2019-cu il: 375,836 AZN).

EOKZ məbləğinin qiymətləndirilməsi məqsədləri üçün investisiya qiymətli kağızları 1-ci Mərhələyə daxil edilmişdir. Bu qalıqlar üzrə hesablanmış EOKZ əhəmiyyətli məbləğ olmadığından, Bank investisiya qiymətli kağızları üzrə hər hansı kredit zərəri ehtiyatı tanımamışdır.

31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərində başa çatmış illər ərzində investisiya qiymətli kağızları üzrə ümumi qalıq dəyəri məbləğində və EOKZ ehtiyatı üzrə mərhələlər arasında köçürmələr olmamışdır.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

16. MÜŞTƏRİLƏRƏ VERİLMİŞ KREDİTLƏR

Müştərilərə verilmiş kreditlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Korporativ kreditlər	65,721,215	62,759,361
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri	42,365,240	40,435,404
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri	7,029,538	5,923,308
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkarlıq kreditləri	1,798,685	3,671,323
Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – avtomobil kreditləri	138,278	431,461
	<hr/>	<hr/>
Çıxılsın: EOKZ üzrə ehtiyat	(18,721,590)	(15,975,192)
	<hr/>	<hr/>
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	98,331,366	97,245,665

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il ərzində Bank, COVID-19 restrukturizasiya proqramı çərçivəsində 21,408,191 AZN məbləğində kreditlərin şərtlərinə dəyişiklik etmişdir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəllər 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il ərzində ümumi kreditlərin və müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə zərər ehtiyatının ilin əvvəlinə olan qalığı ilə ilin sonuna olan qalığının üzləşdirilməsi xülasəsini əks etdirir:

Ümumi qalıq dəyəri	2020			
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il tarixinə	78,180,339	1,718,118	33,322,400	113,220,857
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	21,073,872	-	-	21,073,872
Digər hərəkətlər (aktivin qaytarılması, aktivlərin modifikasiyası və sair)	(13,834,594)	240,438	(3,336,610)	(16,930,766)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	93,050	(47,249)	(45,801)	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	(2,128,903)	2,128,903	-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	(3,825,724)	(1,911,306)	5,737,030	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	(311,007)	(311,007)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	79,558,040	2,128,904	35,366,012	117,052,956

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə EOKZ ehtiyatı	2020			
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il tarixinə	(603,245)	(39,037)	(15,332,910)	(15,975,192)
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(351,858)	-	-	(351,858)
Xalis yenidən ölçülmə	(1,026,551)	(138,543)	(1,390,587)	(2,555,681)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	(134)	134	-	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	252,286	(252,286)	-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	548,239	177,446	(725,685)	-
EOKZ-un diskontlaşdırılmış cari dəyərində düzəlişlər	-	-	(149,866)	(149,866)
Silinmiş məbləğlər	-	-	311,007	311,007
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	(1,181,263)	(252,286)	(17,288,041)	(18,721,590)

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəllər 31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il ərzində ümumi kreditlərin və müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə zərər ehtiyatının ilin əvvəlinə olan qalığı ilə ilin sonuna olan qalığının üzləşdirilməsi xülasəsini əks etdirir:

Ümumi qalıq dəyəri	2019			
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2019-cu il tarixinə	68,599,246	8,224,741	26,011,829	102,835,816
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	35,238,271	-	-	35,238,271
Digər hərəkətlər (aktivin qaytarılması, aktivlərin modifikasiyası və sair)	(19,144,751)	(1,956,701)	(3,584,129)	(24,685,581)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	3,149,536	(3,064,001)	(85,535)	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	(1,715,056)	1,718,116	(3,060)	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	(7,946,907)	(3,204,037)	11,150,944	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	(167,649)	(167,649)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	78,180,339	1,718,118	33,322,400	113,220,857

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə EOKZ ehtiyatı	2019			
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2019-cu il tarixinə	(339,174)	(1,206,939)	(15,685,802)	(17,231,915)
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(361,861)	-	-	(361,861)
Xalis yenidən ölçülmə	(957,674)	899,516	1,695,492	1,637,334
1-ci Mərhələyə köçürülmə	(30,906)	30,249	657	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	38,840	(39,038)	198	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	1,047,530	277,175	(1,324,705)	-
EOKZ-un diskontlaşdırılmış cari dəyərində düzəlişlər	-	-	(186,399)	(186,399)
Silinmiş məbləğlər	-	-	167,649	167,649
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	(603,245)	(39,037)	(15,332,910)	(15,975,192)

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə hüquqi şəxslərə verilmiş sahibkarlıq kreditləri ilə əlaqədar ümumi qalıq dəyəri üzrə dəyişikliklərin təhlili və müvafiq EOKZ aşağıdakı kimi olmuşdur:

Ümumi qalıq dəyəri	2020			Cəmi
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	
1 yanvar 2020-ci il tarixinə	32,577,033	1,247,281	28,935,047	62,759,361
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	8,642,362	-	-	8,642,362
Digər hərəkətlər (aktivin qaytarılması, aktivlərin modifikasiyası və sair)	(2,687,284)	429,994	(3,412,950)	(5,670,240)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	(539,801)	539,801	-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	(2,132,728)	(1,677,274)	3,810,002	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	(10,268)	(10,268)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	35,859,582	539,802	29,321,831	65,721,215

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə EOKZ ehtiyatı	2020			Cəmi
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	
1 yanvar 2020-ci il tarixinə	(546,096)	(5,991)	(12,297,006)	(12,849,093)
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(240,061)	-	-	(240,061)
Xalis yenidən ölçülmə	(556,362)	(128,414)	(1,350,163)	(2,034,939)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	28,634	(28,634)	-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	201,597	134,405	(336,002)	-
EOKZ-un diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	(238,854)	(238,854)
Silinmiş məbləğlər	-	-	10,268	10,268
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	(1,112,288)	(28,634)	(14,211,757)	(15,352,679)

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə hüquqi şəxslərə verilmiş sahibkarlıq kreditləri ilə əlaqədar ümumi qalığ dəyəri üzrə dəyişikliklərin təhlili və müvafiq EOKZ aşağıdakı kimi olmuşdur:

Ümumi qalığ dəyəri	2019			
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2019-cu il tarixinə	39,597,600	8,182,870	23,272,827	71,053,297
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	11,402,693	-	-	11,402,693
Digər hərəkətlər (aktivin qaytarılması, aktivlərin modifikasiyası və sair)	(14,306,911)	(1,948,340)	(3,414,576)	(19,669,827)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	3,031,330	(3,031,330)	-	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	(1,244,220)	1,247,280	(3,060)	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	(5,903,459)	(3,203,199)	9,106,658	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	(26,802)	(26,802)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	32,577,033	1,247,281	28,935,047	62,759,361

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə EOKZ ehtiyatı	2019			
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2019-cu il tarixinə	(290,011)	(1,206,279)	(13,432,257)	(14,928,547)
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(298,743)	-	-	(298,743)
Xalis yenidən ölçülmə	53,497	899,124	1,412,251	2,364,872
1-ci Mərhələyə köçürülmə	(30,247)	30,247	-	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	5,793	(5,991)	198	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	13,615	276,908	(290,523)	-
EOKZ-un diskontlaşdırılmış cari dəyərində düzəlişlər	-	-	(13,477)	(13,477)
Silinmiş məbləğlər	-	-	26,802	26,802
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	(546,096)	(5,991)	(12,297,006)	(12,849,093)

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə fiziki şəxslərə verilmiş ipoteka kreditləri ilə əlaqədar ümumi qalıq dəyəri üzrə dəyişikliklərin təhlili və müvafiq EOKZ aşağıdakı kimi olmuşdur:

Ümumi qalıq dəyəri	2020			Cəmi
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	
1 yanvar 2020-ci il tarixinə	39,890,273	275,267	269,864	40,435,404
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	9,080,126	-	-	9,080,126
Digər hərəkətlər (aktivin qaytarılması, aktivlərin modifikasiyası və sair)	(7,146,371)	205	5,893	(7,140,273)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	79,514	(41,860)	(37,654)	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	(1,275,749)	1,275,749	-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	(1,160,243)	(233,612)	1,393,855	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	(10,017)	(10,017)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	39,467,550	1,275,749	1,621,941	42,365,240

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə EOKZ ehtiyatı	2020			Cəmi
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	
1 yanvar 2020-ci il tarixinə	(45,700)	(23,561)	(34,669)	(103,930)
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(10,375)	-	-	(10,375)
Xalis yenidən ölçülmə	(389,475)	(19,232)	10,486	(398,221)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	(81)	81	-	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	205,108	(205,108)	-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	187,301	42,712	(230,013)	-
EOKZ-un diskontlaşdırılmış cari dəyərində düzəlişlər	-	-	(20,258)	(20,258)
Silinmiş məbləğlər	-	-	10,017	10,017
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	(53,222)	(205,108)	(264,437)	(522,767)

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə fiziki şəxslərə verilmiş ipoteka kreditləri ilə əlaqədar ümumi qalıq dəyəri üzrə dəyişikliklərin təhlili və müvafiq EOKZ aşağıdakı kimi olmuşdur:

Ümumi qalıq dəyəri	2019			Cəmi
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	
1 yanvar 2019-cu il tarixinə	22,821,587	30,897	86,473	22,938,957
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	19,097,305	-	-	19,097,305
Digər hərəkətlər (aktivin qaytarılması, aktivlərin modifikasiyası və sair)	(1,598,074)	(1,846)	(938)	(1,600,858)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	114,585	(29,050)	(85,535)	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	(275,266)	275,266	-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	(269,864)	-	269,864	-
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	39,890,273	275,267	269,864	40,435,404

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə EOKZ ehtiyatı	2019			Cəmi
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	
1 yanvar 2019-cu il tarixinə	(33,389)	-	(8,603)	(41,992)
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(43,960)	-	-	(43,960)
Xalis yenidən ölçülmə	(25,924)	-	8,806	(17,118)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	(657)	-	657	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	23,561	(23,561)	-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	34,669	-	(34,669)	-
EOKZ-un diskontlaşdırılmış cari dəyərində düzəlişlər	-	-	(860)	(860)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	(45,700)	(23,561)	(34,669)	(103,930)

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə fiziki şəxslərə verilmiş istehlak kreditləri ilə əlaqədar ümumi qalıq dəyəri üzrə dəyişikliklərin təhlili və müvafiq EOKZ aşağıdakı kimi olmuşdur:

Ümumi qalıq dəyəri	2020			Cəmi
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	
1 yanvar 2020-ci il tarixinə	3,822,351	105,184	1,995,773	5,923,308
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	3,322,276	-	-	3,322,276
Digər hərəkətlər (aktivin qaytarılması, aktivlərin modifikasiyası və sair)	(2,267,365)	(99,375)	170,564	(2,196,176)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	13,536	(5,389)	(8,147)	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	(313,353)	313,353	-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	(532,753)	(420)	533,173	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	(19,870)	(19,870)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	4,044,692	313,353	2,671,493	7,029,538

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə EOKZ ehtiyatı	2020			Cəmi
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	
1 yanvar 2020-ci il tarixinə	(9,786)	(4,054)	(1,110,900)	(1,124,740)
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(101,220)	-	-	(101,220)
Xalis yenidən ölçülmə	(82,265)	3,672	30,519	(48,074)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	(53)	53	-	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	18,544	(18,544)	-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	159,341	329	(159,670)	-
EOKZ-un diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	(163,086)	(163,086)
Silinmiş məbləğlər	-	-	19,870	19,870
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	(15,439)	(18,544)	(1,383,267)	(1,417,250)

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə fiziki şəxslərə verilmiş istehlak kreditləri ilə əlaqədar ümumi qalıq dəyəri üzrə dəyişikliklərin təhlili və müvafiq EOKZ aşağıdakı kimi olmuşdur:

Ümumi qalıq dəyəri	2019			Cəmi
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	
1 yanvar 2019-cu il tarixinə	4,418,016	10,974	332,337	4,761,327
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	2,780,347	-	-	2,780,347
Digər hərəkətlər (aktivin qaytarılması, aktivlərin modifikasiyası və sair)	(1,500,865)	(6,515)	(94,467)	(1,601,847)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	3,621	(3,621)	-	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	(105,184)	105,184	-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	(1,773,584)	(838)	1,774,422	-
Silinmiş məbləğlər	-	-	(16,519)	(16,519)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	3,822,351	105,184	1,995,773	5,923,308

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə EOKZ ehtiyatı	2019			Cəmi
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	
1 yanvar 2019-cu il tarixinə	(14,887)	(660)	(137,926)	(153,473)
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(12,133)	-	-	(12,133)
Xalis yenidən ölçülmə	(986,065)	392	185,537	(800,136)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	(2)	2	-	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	4,055	(4,055)	-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	999,246	267	(999,513)	-
EOKZ-un diskontlaşdırılmış cari dəyərinə düzəlişlər	-	-	(175,517)	(175,517)
Silinmiş məbləğlər	-	-	16,519	16,519
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	(9,786)	(4,054)	(1,110,900)	(1,124,740)

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə fiziki şəxslərə verilmiş sahibkarlıq kreditləri ilə əlaqədar ümumi qalıq dəyəri üzrə dəyişikliklərin təhlili və müvafiq EOKZ aşağıdakı kimi olmuşdur:

Ümumi qalıq dəyəri	2020			Cəmi
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	
1 yanvar 2020-ci il tarixinə	1,864,967	90,386	1,715,970	3,671,323
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	-	-	-	-
Digər hərəkətlər (aktivin qaytarılması, aktivlərin modifikasiyası və sair)	(1,723,917)	(90,386)	(58,335)	(1,872,638)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	-	-	-	-
Silinmiş məbləğlər				
	141,050	-	1,657,635	1,798,685

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə EOKZ ehtiyatı	2020			Cəmi
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	
1 yanvar 2020-ci il tarixinə	(1,443)	(5,431)	(1,484,589)	(1,491,463)
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	-	-	-	-
Xalis yenidən ölçülmə	1,443	5,431	(118,836)	(111,962)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	-	-	-	-
EOKZ-un diskontlaşdırılmış cari dəyərində düzəlişlər	-	-	267,957	267,957
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	-	-	(1,335,468)	(1,335,468)

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə fiziki şəxslərə verilmiş sahibkarlıq kreditləri ilə əlaqədar ümumi qalıq dəyəri üzrə dəyişikliklərin təhlili və müvafiq EOKZ aşağıdakı kimi olmuşdur:

Ümumi qalıq dəyəri	2019			Cəmi
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	
1 yanvar 2019-cu il tarixinə	1,752,309	-	1,715,970	3,468,279
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	1,933,184	-	-	1,933,184
Digər hərəkətlər (aktivin qaytarılması, aktivlərin modifikasiyası və sair)	(1,730,140)	-	-	(1,730,140)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	(90,386)	90,386	-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	-	-	-	-
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	1,864,967	90,386	1,715,970	3,671,323

Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə EOKZ ehtiyatı	2019			Cəmi
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	
1 yanvar 2019-cu il tarixinə	(789)	-	(1,503,988)	(1,504,777)
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(6,810)	-	-	(6,810)
Xalis yenidən ölçülmə	725	-	19,399	20,124
1-ci Mərhələyə köçürülmə	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	5,431	(5,431)	-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	-	-	-	-
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	(1,443)	(5,431)	(1,484,589)	(1,491,463)

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il üzrə fiziki şəxslərə verilmiş avtomobil kreditləri ilə əlaqədar ümumi qalıq dəyəri üzrə dəyişikliklərin təhlili və müvafiq EOKZ aşağıdakı kimi olmuşdur:

	2020			
Ümumi qalıq dəyəri	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il tarixinə	25,715		405,746	431,461
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	29,108		-	29,108
Digər hərəkətlər (aktivin qaytarılması, aktivlərin modifikasiyası və sair)	(9,657)		(41,782)	(51,439)
1-ci Mərhələyə köçürülmə	-		-	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	-		-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	-		-	-
Silinmiş məbləğlər	-		(270,852)	(270,852)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	45,166		93,112	138,278

	2020			
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə EOKZ ehtiyatı	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
1 yanvar 2020-ci il tarixinə	(220)		(405,746)	(405,966)
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(202)		-	(202)
Xalis yenidən ölçülmə	108		37,407	37,515
1-ci Mərhələyə köçürülmə	-		-	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	-		-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	-		-	-
EOKZ-un diskontlaşdırılmış cari dəyərində düzəlişlər	-		4,375	4,375
Silinmiş məbləğlər	-		270,852	270,852
31 dekabr 2020-ci il tarixinə	(314)		(93,112)	(93,426)

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2019-cu il tarixində başa çatmış il üzrə fiziki şəxslərə verilmiş avtomobil kreditləri ilə əlaqədar müvafiq ümumi qalıq dəyəri üzrə dəyişikliklərin təhlili və EOKZ aşağıdakı kimi olmuşdur:

		2019		
Ümumi qalıq dəyəri	9,734	-	604,222	613,956
1 yanvar 2019-cu il tarixinə	24,742	-	-	24,742
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(8,761)	-	(74,148)	(82,909)
Digər hərəkətlər (aktivin qaytarılması, aktivlərin modifikasiyası və sair)	-	-	-	-
1-ci Mərhələyə köçürülmə	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	-	-	(124,328)	(124,328)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	25,715	-	405,746	431,461

	2019			
	Mərhələ 1	Mərhələ 2	Mərhələ 3	Cəmi
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə EOKZ ehtiyatı				
1 yanvar 2019-cu il tarixinə	(98)	-	(603,028)	(603,126)
Əldə edilmiş və ya satılmış yeni aktivlər	(215)	-	-	(215)
Xalis yenidən ölçülmə	93	-	69,499	69,592
1-ci Mərhələyə köçürülmə	-	-	-	-
2-ci Mərhələyə köçürülmə	-	-	-	-
3-cü Mərhələyə köçürülmə	-	-	-	-
EOKZ-un diskontlaşdırılmış cari dəyərində düzəlişlər	-	-	3,455	3,455
Silinmiş məbləğlər	-	-	124,328	124,328
31 dekabr 2019-cu il tarixinə	(220)	-	(405,746)	(405,966)

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəl, 31 dekabr 2020-ci il tarixinə kreditlərin təhlilini girovla təmin olunmuş kreditlərin ədalətli dəyərində görə deyil, qalıq məbləğinə görə təhlilini təqdim edir:

	Hüquqi şəxslərə verilmiş kreditlər	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkarlıq kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – avtomobil kreditləri	31 dekabr 2020-ci il Cəmi
Təminatlı kreditlər	1,266,269	-	1,226,287	-	-	2,492,556
Təmin edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak	31,091,144	41,842,473	3,016,966	463,217	-	76,413,800
- mal-material ehtiyatı	10,662,759	-	-	-	-	10,662,759
- nağd əmanətlər	1,169,291	-	286,258	-	-	1,455,549
- nəqliyyat vasitələri	-	-	-	-	44,852	44,852
- zəmanətlər	6,179,073	-	259,629	-	-	6,438,702
- zərgərlik məmulatları	-	-	823,148	-	-	823,148
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	50,368,536	41,842,473	5,612,288	463,217	44,852	98,331,366

Aşağıdakı cədvəl, 31 dekabr 2019-cu il tarixinə kreditlərin təhlilini girovla təmin olunmuş kreditlərin ədalətli dəyərində görə deyil, qalıq məbləğinə görə təhlilini təqdim edir:

	Hüquqi şəxslərə verilmiş kreditlər	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – ipoteka kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – istehlak kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – sahibkarlıq kreditləri	Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər – avtomobil kreditləri	31 dekabr 2019-cu il Cəmi
Təminatlı kreditlər	4,043,106	-	925,881	-	-	4,968,987
Təmin edilmiş kreditlər:						
- daşınmaz əmlak	33,184,998	40,331,474	2,006,562	2,179,860	-	77,702,894
- mal-material ehtiyatı	8,333,761	-	-	-	-	8,333,761
- nağd əmanətlər	41,096	-	1,035,444	-	-	1,076,540
- nəqliyyat vasitələri	-	-	-	-	25,495	25,495
- zəmanətlər	4,307,307	-	98,337	-	-	4,405,644
- zərgərlik məmulatları	-	-	732,344	-	-	732,344
Cəmi müştərilərə verilmiş kreditlər	49,910,268	40,331,474	4,798,568	2,179,860	25,495	97,245,665

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Müştəri hesablarının iqtisadi sektorlar üzrə risk konsentrasiyası aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2020-ci il		31 dekabr 2019-cu il	
	Məbləğ	%	Məbləğ	%
Fiziki şəxslər (sahibkarlıq istisna olmaqla)	49,533,056	42.32	46,790,173	41.33
Ticarət və xidmət	29,960,114	25.60	30,887,503	27.28
İstehsal	25,948,622	22.17	23,192,770	20.48
Kənd təsərrüfatı	9,891,188	8.45	10,553,739	9.32
Tikinti	1,719,976	1.47	1,796,672	1.59
Müştərilərə verilmiş cəmi kreditlər (ümumi)	117,052,956	100.00	113,220,857	100.00

31 dekabr 2020 və 2019-cu il tarixlərinə müştərilərə verilmiş kreditlərə müvafiq olaraq 4,084,940 AZN və 3,524,156 AZN məbləğlərində hesablanmış faiz gəlirləri daxil edilmişdir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Bankın səhmdar kapitalının məbləğinin 20%-dən daha artıq məbləğdə kredit qalığına malik olan müştərisi mövcud olmamışdır.

31 dekabr 2019-cu il tarixinə Bankın səhmdar kapitalının məbləğinin 20%-dən daha artıq məbləğdə kredit qalığına malik olan bir müştərisi üzrə 14,910,921 AZN məbləğində kredit qalığı mövcud olmuşdur.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə Bank, 10 müştərisinə ümumi məbləği 57,840,700 AZN olan kreditlər vermişdir və bu kreditlər Bankın kredit portfelinin 49%-ni təşkil etmişdir (31 dekabr 2019-cu il tarixinə: Bankın 10 müştərisinə təmin etdiyi ümumi məbləği 42,637,908 AZN olan kreditlər Bankın kredit portfelinin 44%-ni təşkil edirdi).

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

17. ƏMLAK VƏ AVADANLIQLAR

Əmlak və avadanlıqlar aşağıdakılardan ibarətdir:

	Binalar	Mebel və qurğular	Kompüter və avadanlıqlar	Nəqliyyat vasitələri	Digər əsas vəsaitlər	Davam etməkdə olan tikililər	Cəmi
İlkin dəyəri							
1 yanvar 2019-cu il	5,385,796	1,352,264	731,164	521,030	22,238	-	8,012,492
Əlavələr	-	18,087	112,474	-	2,210	-	132,771
Silinmələr	-	(8,595)	(55,567)	(200)	-	-	(64,362)
31 dekabr 2019-cu il	5,385,796	1,361,756	788,071	520,830	24,448	-	8,080,901
Əlavələr	-	50,407	352,031	-	-	-	402,438
Silinmələr	-	(2,419)	(14,858)	-	-	-	(17,277)
31 dekabr 2020-ci il	5,385,796	1,125,244	1,409,744	520,830	24,448	-	8,466,062
Yığılmış amortizasiya							
1 yanvar 2019-cu il	(2,506,033)	(1,026,775)	(426,702)	(344,939)	(17,648)	-	(4,322,097)
İl üzrə tutulmalar	(310,957)	(135,419)	(118,323)	(77,282)	(1,934)	-	(643,915)
Silinmələr	-	8,419	55,526	200	-	-	64,145
31 dekabr 2019-cu il	(2,816,990)	(1,153,775)	(489,499)	(422,021)	(19,582)	-	(4,901,867)
İl üzrə tutulmalar	(311,647)	(124,876)	(165,869)	(40,800)	(1,978)	-	(645,170)
Silinmələr	-	2,344	14,585	-	-	-	16,929
31 dekabr 2020-ci il	(3,128,637)	(1,276,307)	(640,783)	(462,821)	(21,560)	-	(5,530,108)
Xalis qalıq dəyəri							
31 dekabr 2020-ci il	2,257,159	133,437	484,461	58,009	2,888	-	2,935,954
31 dekabr 2019-cu il	2,568,806	207,981	298,572	98,809	4,866	-	3,179,034

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə əmlak və avadanlıqlar kateqoriyasına aid olan aktivlər, alınmış borclar müqabilində girov kimi qoyulmamışdır.

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə əmlak və avadanlıqlara daxil edilmiş tam amortizasiya olunmuş aktivlər müvafiq olaraq, 1,524,431 AZN və 1,353,429 AZN məbləğində olmuşdur.

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə əmlak və avadanlıqlara daxil edilmiş aktivlər müvafiq olaraq, 721,610 AZN və 908,148 AZN məbləğlərində sığorta olunmuşdur.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

18. İNVESTİSIYA MÜLKİYYƏTİ

	İnvestisiya mülkiyyəti
1 yanvar 2019-cu il tarixinə ədalətli dəyər ilə investisiya mülkiyyəti	695,400
Əmlak və avadanlıqlar üzrə köçürmələr	363,400
İnvestisiya mülkiyyətinin satışı	(743,000)
Mənfəət və ya zərər hesablarında tanınmış ədalətli dəyər üzrə xalis mənfəət	47,600
	<hr/>
31 dekabr 2019-cu il tarixinə ədalətli dəyər ilə investisiya mülkiyyəti	363,400
Mənfəət və ya zərər hesabında tanınmış ədalətli dəyər dəyişikliyi üzrə xalis gəlirlər	(19,709)
	<hr/>
31 dekabr 2020-ci il tarixinə ədalətli dəyər ilə investisiya mülkiyyəti	343,691
	<hr/> <hr/>

İnvestisiya mülkiyyəti, əsas aktivin istifadəsi üzrə rəhbərliyin qərarının dəyişdirilməsi nəticəsində, müsadirə edilmiş aktivlər kateqoriyasından köçürülmüş 343,691 AZN məbləğində (2019-cu il: 363,400 AZN) binadan ibarətdir.

19. QEYRİ-MADDİ AKTİVLƏR

	Qeyri-maddi aktivlər
İlkin dəyəri	
1 yanvar 2019-cu il	516,521
Əlavələr	12,960
Silinmələr	(1,069)
	<hr/>
31 dekabr 2019-cu il	528,412
Əlavələr	86,621
	<hr/>
31 dekabr 2020-ci il	615,033
	<hr/> <hr/>
Yığılmış amortizasiya	
1 yanvar 2019-cu il	(235,305)
İl üzrə tutulmalar	(38,230)
Silinmələr üzrə ləğv edilmiş	1,069
	<hr/>
31 dekabr 2019-cu il	(272,466)
İl üzrə tutulmalar	(37,972)
	<hr/>
31 dekabr 2020-ci il	(310,438)
	<hr/> <hr/>
Xalis qalıq dəyəri	
31 dekabr 2020-ci il	304,595
	<hr/> <hr/>
31 dekabr 2019-cu il	255,946
	<hr/> <hr/>

Qeyri-maddi aktivlərə proqram təminatı və lisenziyalar daxildir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

20. DİGƏR AKTİVLƏR

Digər aktivlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Digər maliyyə aktivləri:		
Pul köçürmələri üzrə hesablaşmalar	509,693	446,185
Vasitəçilərdən alınacaq vəsaitlər	189,456	60,388
Zəmanətlər üzrə hesablanmış faiz gəlirləri	18,545	9,535
Cəmi digər maliyyə aktivləri	717,694	516,108
Digər qeyri-maliyyə aktivləri:		
Müsadirə edilmiş aktivlər*	2,613,910	3,455,161
Əvvəlcədən ödənilmiş vergilər	793,199	-
Avans ödənişlər və digər debitor borcları	368,070	201,631
Əmlak və avadanlıq üzrə avans ödənişləri	88,312	17,452
Təxirə salınmış xərclər	28,277	-
Cəmi digər aktivlər	4,609,462	4,190,352

Azərbaycan Respublikasının Mülkiyyətin Dövlət Qeydiyyatı Şəhadətnaməsinə əsasən müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə təmin edilmiş daşınmaz əmlak borc almış müştərinin ödəniş etməməsi ilə əlaqədar olaraq Bank tərəfindən alınaraq, müsadirə edilmiş aktivlər bölümündə təqdim edilmişdir.

* 31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə müsadirə edilmiş aktivlərin ədalətli dəyəri müvafiq olaraq, 2,613,910 AZN və 3,455,161 AZN təşkil etmişdir. 31 dekabr 2020-ci il tarixində başa çatmış il ərzində Bank öz mülkiyyətinə keçmiş aktivlərin ədalətli dəyərində dəyişiklik nəticəsində 996,801 AZN məbləğində (2019-cu il: 1,176,407 AZN) zərər tanımışdır.

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Torpaq sahəsi	131,963	783,750
Yaşayış sahəsi	2,481,947	2,671,411
Cəmi müsadirə edilmiş aktivlər	2,613,910	3,455,161

Bankın rəhbərliyi bu aktivləri satmaq niyyətindədir, buna baxmayaraq alıcı müəyyən etmək və planı tamamlamaq üçün hər hansı bir aktiv proqram tətbiq edilməmişdir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

21. BANKLARA, DÖVLƏT VƏ DİGƏR MALİYYƏ QURUMLARINA ÖDƏNİLƏCƏK VƏSAİTLƏR

Banklara, dövlət və digər maliyyə təşkilatlarına ödəniləcək vəsaitlər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Azərbaycan İpoteka və Kredit Zəmanət Fonduna ödəniləcək vəsaitlər	27,415,071	24,803,701
Sahibkarlığın İnkişafına Dəstək Milli Fonduna ödəniləcək vəsaitlər	14,924,658	17,635,933
Digər bankların müxbir hesabları	-	119
Cəmi banklara, dövlət və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	42,339,729	42,439,753

31 dekabr 2020-ci il tarixində fiziki şəxslərə uzunmüddətli ipoteka kreditlərinin verilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankının nəzdində Azərbaycan İpoteka və Kredit Zəmanət Fondundan 27,415,071 AZN (2019-cu il: 24,803,701 AZN) borc götürülmüşdür. Bu proqrama əsasən, 1-4% faiz dərəcəsi ilə Banka təqdim edilmiş vəsaitləri Bank bundan sonra müvafiq borcalanlara 8% -dən yuxarı olmayan dərəcələrə təqdim edir. Bu borclar 2022-ci il iyun və 2049-cu il avqust tarixləri arasında geri ödənilməlidir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə kiçik və orta sahibkarlıq subyektlərinin maliyyələşdirilməsi məqsədilə Azərbaycan Respublikası İqtisadiyyat Nazirliyinin nəzdində fəaliyyət göstərən Sahibkarlığın İnkişafı Fondundan alınmış müddətli borc 14,924,658 AZN (2019-cu il: 17,635,933 AZN) təşkil etmişdir. Sahibkarlığın İnkişafına Dəstək Milli Fondunun bütün borclarının illik faiz dərəcəsi 1% olmaqla ödəniş müddəti beş ildən on ilədək nəzərdə tutulmuşdur. Bu borclar 2022-ci il dekabr və 2026-cı il iyun tarixləri arasında geri ödənilməlidir.

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə banklara, dövlət və digər maliyyə təşkilatlarına ödəniləcək vəsaitlər üzrə hesablanmış, lakin ödənilməmiş faizlər müvafiq olaraq, 88,032 AZN və 68,890 AZN təşkil etmişdir.

22. MÜŞTƏRİ HESABLARI

Müştəri hesabları aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Müddətli əmanətlər	13,906,911	25,390,336
Cari və hesablaşma hesabları	31,412,292	32,000,728
Cəmi müştəri hesabları	45,319,203	57,391,064

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə müvafiq olaraq 35,610,343 AZN və 39,035,689 AZN məbləğlərində müştəri hesablarına daxil edilmiş vəsaitlər Azərbaycan Əmanətlərin Sığortalanması Fondu tərəfindən sığortalanmış əmanətlərdir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Müştəri hesabları üzrə iqtisadi sektorların təhlili aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Fiziki şəxslər	35,940,027	39,704,550
Ticarət və xidmət	7,156,747	9,170,799
Digər maliyyə təşkilatları	1,110,990	3,612,211
Tikinti	475,559	1,118,611
Digər	315,125	235,420
Sığorta	146,178	263,441
İstehsal	96,441	3,072,792
Nəqliyyat və rabitə	78,136	213,240
Cəmi müştəri hesabları	45,319,203	57,391,064

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə müştəri hesablarına daxil olan hesablanmış faizlər müvafiq olaraq 236,105 AZN və 328,430 AZN təşkil etmişdir.

23. İCARƏ ÖHDƏLİKLƏRİ

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
İcarə öhdəlikləri (cari)	57,466	53,396
İcarə öhdəlikləri (uzunmüddətli)	202,184	259,650
Cəmi icarə öhdəlikləri	259,650	313,046

31 dekabr 2020-ci il üzrə gələcək minimal icarə ödənişləri aşağıdakı kimidir:

	Minimal icarə ödənişləri		
	Bir il ərzində	Bir ildən beş ilədək	Cəmi
İcarə ödənişləri	71,726	225,490	297,216
Maliyyə xərcləri	(14,260)	(23,306)	(37,566)
31 dekabr 2020-ci il tarixinə xalis cari dəyər	57,466	202,184	259,650

31 dekabr 2019-cu il üzrə gələcək minimal icarə ödənişləri aşağıdakı kimidir:

	Minimal icarə ödənişləri		
	Bir il ərzində	Bir ildən beş ilədək	Cəmi
İcarə ödənişləri	74,304	297,216	371,520
Maliyyə xərcləri	(18,330)	(40,144)	(58,474)
31 dekabr 2019-cu il tarixinə xalis cari dəyər	55,974	257,072	313,046

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

İcarə öhdəliklərinin ilin əvvəlinə və ilin sonuna olan məbləğlərinin maliyyələşdirmə fəaliyyətindən müvafiq nağd və nağdsız dəyişikliklər ilə uyğunlaşdırılması aşağıdakı kimidir:

	1 yanvar 2020-ci il tarixinə	Nağd pul axınları <i>Əsas məbləğ</i>	Nağd pul axınları <i>Faiz ödənişləri</i>	Nağdsız dəyişik- liklər <i>Faiz xərcləri</i>	31 dekabr 2020-ci il tarixində
İcarə öhdəlikləri	313,046	(53,396)	(20,908)	20,908	259,650
	1 yanvar 2019-cu il tarixinə	Nağd pul axınları <i>Əsas məbləğ</i>	Nağd pul axınları <i>Faiz ödənişləri</i>	Nağdsız dəyişik- liklər <i>Faiz xərcləri</i>	31 dekabr 2019-cu il tarixində
İcarə öhdəlikləri	350,107	(37,061)	(24,247)	24,247	313,046

24. DİGƏR ÖHDƏLİKLƏR

Digər öhdəliklər aşağıdakılardan ibarətdir:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Digər maliyyə öhdəlikləri:		
Pul köçürmələri üzrə hesablaşmalar	252,009	138,392
Yığılmış xərclər	94,819	139,301
Azərbaycan Əmanətlərin Sığortalanması Fonduna ödəniləcək	43,631	16,637
Əmək haqqı, müavinət və mükafatlar üzrə hesablaşmalar	31,790	-
COVID-19 ilə əlaqəli ödəniləcək kompensasiya	14,833	-
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	437,082	294,330
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri:		
Zəmanətlər və bənzər öhdəliklər üzrə ehtiyat (7 sayılı Qeyd)	288,570	308,820
Dövlət və yerli fondlara ödəniləcək vəsaitlər	83,429	94,087
Cəmi digər öhdəliklər	809,081	697,237

25. NİZAMNAMƏ KAPİTALI

31 dekabr 2020-ci il tarixinə təsdiq edilmiş, yerləşdirilmiş və ödənilmiş səhmdar kapitalı hər birinin dəyəri 2,500 AZN olan 20,000 adi səhmlərdən ibarət olmuşdur (2019-cu il: hər birinin dəyəri 2,500 AZN olan 20,000 adi səhm).

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə Bankın mövcud səhmlərinin hərəkəti aşağıdakı cədvəldə təqdim edilmişdir:

	Nizamnamə kapitalı
1 yanvar 2019-cu il	50,000,000
31 dekabr 2019-cu il	50,000,000
31 dekabr 2020-ci il	50,000,000

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

26. ŞƏRTİ ÖHDƏLİKLƏR VƏ TƏHƏDDÜDLƏR

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində Bank müştərilərinin tələbatlarını qarşılamaq məqsədilə balansdan kənar risklər yarada biləcək maliyyə alətlərində tərəf kimi çıxış edir. Müxtəlif kredit risklərinə malik bu alətlər maliyyə vəziyyəti hesabatında öz əksini tapmamışdır. Müştərilərin öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədikləri hallarda, girov və zəmanətlərin dəyərsiz olduğu zaman şərti öhdəliklər və təhhüdlər üzrə Bankın maksimal kredit itkisi, bu maliyyə alətlərini yaradan müqavilələr üzrə göstərilən məbləğlər şəklində təqdim edilir.

Bank balansarxası öhdəliklər üzrə maliyyə və öhdəliklərində tətbiq edilən kredit nəzarət və idarəetmə siyasətindən istifadə edir. 31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə nominal və ya müqavilə üzrə balansdan kənar öhdəliklər aşağıdakı kimi olmuşdur:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Şərti öhdəliklər və kredit təhhüdləri		
Kreditlər və istifadə edilməmiş kredit xətləri üzrə öhdəliklər	10,065,371	10,295,841
Təqdim edilmiş zəmanətlər	8,061,400	9,954,164
Cəmi şərti öhdəliklər və kredit təhhüdləri	18,126,771	20,250,005

Kreditlə bağlı öhdəliklər aşağıdakı valyutalarda olduğu kimi ifadə edilir:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Azərbaycan manatı	16,248,249	16,882,831
ABŞ dolları	1,183,498	3,085,522
Avro	695,024	281,652
Cəmi	18,126,771	20,250,005

Kapital qoyuluşları üzrə öhdəliklər

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı mövcud banklar üçün 50 milyon AZN məbləğində minimum məcmu kapital həddi müəyyən etmişdir və Bank hal-hazırda bu tələbi yerinə yetirir.

Məhkəmə proseduraları

Vaxtaşırı olaraq və adi fəaliyyətin gedişində müştərilər və üçüncü şəxslər tərəfindən Banka qarşı iddialar irəli sürülə bilər. Bankın rəhbərliyi hesab edir ki, bu iddialarla bağlı hər hansı bir əhəmiyyətli zərər baş verməyəcəkdir və müvafiq olaraq maliyyə hesabatlarında zərərlərin ödənilməsi üçün ehtiyat yaradılmamışdır.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Vergi qanunvericiliyi

Azərbaycan Respublikasının vergi qanunvericiliyindəki müddəalara bəzən müxtəlif şərhlər və dəyişikliklər baş verir və bu dəyişikliklər müxtəlif mənalarda şərh edilə bilər və nəticədə vergi orqanları bu müddəaları özləri hesab etdikləri kimi şərh edə bilərlər. Praktikada, vergi orqanları belə hallarda adətən vergi ödəyicilərinin əleyhinə qərar çıxarırlar ki, nəticədə vergi ödəyiciləri öz hüquqlarını məhkəmə vasitəsilə müdafiə etməyə məcbur olurlar. Qeyd etmək lazımdır ki, vergi orqanları məhkəmə orqanları tərəfindən təqdim edilmiş “haqsız vergi qazancı”, “əməliyyatın əsas kommersiya məqsədi” konsepsiyalarından və “əməliyyatın kommersiya mahiyyəti/(məqsədi)” kriteriyalarından istifadə edə bilərlər.

Belə qeyri-müəyyənliklər, əsasən maliyyə alətlərinin/derivativlərin və transfer qiymətini təyin etmək məqsədilə əməliyyatın bazar qiymətinin istifadə edilməsi zamanı vergi qanunvericiliyinə uyğun olaraq şərhinə aid edilə bilər. Bu hallar eləcə də kreditlər üzrə ehtiyatların yaradılması zamanı yaranan müvəqqəti fərqlərin və bunun vergi öhdəliyinə təsirinin vergi orqanları tərəfindən mənfəət vergisi bazasının bilərəkdən azaldılması kimi şərh edilməsinə aid edilə bilər. Bankın rəhbərliyi əmindir ki, bütün lazımi vergilər hesablanmış, öhdəliklər yaradılmışdır və ona görə də əlavə vergi ehtiyatının yaradılmasına ehtiyac yoxdur.

Ümumiyyətlə, vergi ödəyicilərinin audit tarixindən əvvəlki üç ilə aid maliyyə təsərrüfat fəaliyyəti vergi orqanları tərəfindən yoxlanıla bilər. Bundan əlavə, vergi yoxlamaları başa çatsa belə aparılmış yoxlamaların daha yüksək vergi orqanları tərəfindən yoxlanılması ehtimalı da istisna edilmir. Həmçinin, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyası Məhkəməsinin qərarının müddəalarına əsasən vergi yoxlamasının əhatə etdiyi üç illik limit, məhkəmənin qərarına əsasən vergi ödəyicisinin vergi orqanlarını bilərəkdən yanlış istiqamətləndirdiyi və onlara çaşdırıcı məlumatlar verdiyi hallarda uzadıla bilər.

27. ƏLAQƏLİ TƏRƏFLƏRLƏ ƏMƏLİYYATLAR

BMUS 24 “Əlaqəli tərəflərlə bağlı məlumatlar” standartına uyğun olaraq əlaqəli tərəflər və ya əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar aşağıdakılardan ibarətdir:

- (a) Bankın birbaşa, dolayısı yolla və ya hər hansı bir üçüncü tərəf vasitəsilə nəzarət etdiyi, nəzarətində olduğu və ya bərabər nəzarət altında olduğu tərəflər (buraya ana şirkətlər, törəmə müəssisələr, eyni səviyyədə olan törəmə müəssisələr aiddir); Bankın fəaliyyətində marağı və bu fəaliyyətə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərmək imkanı olan şəxslər; və Bankın fəaliyyətinə ortaq nəzarət həyata keçirən şəxslər;
- (b) Assosiasiya edilmiş müəssisələr – Bank tərəfindən fəaliyyətinə əhəmiyyətli dərəcədə təsir göstərilə biləcək, lakin törəmə və ya birgə müəssisə olmayan tərəflər;
- (c) Bankın tərəf kimi çıxış etdiyi birgə müəssisələr;
- (d) Bankın və ya ana şirkətin idarə heyətinin üzvləri;
- (e) (a) və ya (d) bəndlərində göstərilən şəxslərin yaxın ailə üzvləri;
- (f) (d) və ya (e) bəndlərində göstərilən şəxslər tərəfindən birbaşa və ya dolayısı yolla səsvermə hüquqlarının əhəmiyyətli hissəsini əlində cəmləşdirən nəzarətdə olan tərəflər, müəssisələr və birgə müəssisələr aiddir; və ya
- (g) İş müddəti bitdikdən sonra Bankın keçmiş işçiləri və ya Bankın əlaqəli olduğu şəxs tərəfindən alınacaq mükafatlar.

Ehtimal edilən hər hansı bir əlaqəli tərəfi nəzərə alarkən, əlaqənin tək cəhətli hüquqi formasına deyil, həmçinin mahiyyətinə diqqət yetirilir. Bankın 31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixinə əlaqəli tərəflərə aid aşağıdakı qalıqları mövcud olmuşdur:

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	31 dekabr 2020-ci il		31 dekabr 2019-cu il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar	Əlaqəli tərəflərlə olan qalıqlar
Müştərilərə verilmiş kreditlər (ümumi)		98,331,366		113,220,857
- Bankın rəhbərliyi	139,417		161,773	
- digər əlaqəli şəxslər	153,286		183,419	
Digər aktivlər		4,609,462		4,190,352
- Bankın rəhbərliyi	3,000		3,000	
- digər əlaqəli şəxslər	27,483		24,000	
Müştərilərə verilmiş kreditlər üzrə ehtimal olunan kredit zərəri ehtiyatı		(18,721,590)		(15,975,192)
- Bankın rəhbərliyi	-		-	
- digər əlaqəli şəxslər	-		-	
Müştəri hesabları		45,319,203		57,391,064
- Bankın rəhbərliyi	258,802		70,169	
- digər əlaqəli şəxslər	48,673		382,763	
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər		10,065,372		10,295,841
- Bankın rəhbərliyi	15,335		14,699	
- digər əlaqəli şəxslər	14,471		16,665	

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərində başa çatmış il üzrə məcmu gəlir hesabatına aşağıdakı əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar daxildir:

	31 dekabr 2020-ci il		31 dekabr 2019-cu il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan əməliyyatlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan əməliyyatlar	Maliyyə hesabatlarında a bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Faiz gəlirləri		10,807,176		10,893,227
- Bankın rəhbərliyi	9,304		4,198	
- digər əlaqəli şəxslər	7,388		4,821	
Faiz xərcləri		(1,966,722)		(2,434,798)
- Bankın rəhbərliyi	(4,709)		(144)	
- digər əlaqəli şəxslər	(13,725)		(120,198)	

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	31 dekabr 2020-ci il		31 dekabr 2019-cu il	
	Əlaqəli tərəflərlə olan əmaliyyatlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ	Əlaqəli tərəflərlə olan əmaliyyatlar	Maliyyə hesabatlarında bu bənd üzrə cəmi məbləğ
Ehtimal olunan kredit zərərinin bərpa edilməsi				1,321,712
- Bankın rəhbərliyi	-		378	
- digər əlaqəli şəxslər	-		361	
Bankın rəhbərliyinin müavinətləri:		2,161,268		2,051,261
- işçilərin qısamüddətli müavinətləri	458,047		521,431	

28. KAPİTALIN İDARƏDİLMƏSİ

Kapitalın idarə olunması Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Bankı (ARMB) tərəfindən təyin olunmuş kapital tələbləri ilə uzlaşdığı halda, Bankın məqsədləri Bankın fəaliyyətini davam etdirmək qabiliyyətini qorumaq və azı 9% kapitalın uyğunluq nisbətində nail olmaq üçün kifayət qədər kapital bazasını saxlamaqdır. ARMB tərəfindən təyin olunmuş kapitalın uyğunluq nisbəti ilə uzlaşan kapitalın idarə olunmasına Bankın İdarə Heyətinin sədri, baş mühasib, Daxili audit departamentinin direktoru və Müşahidə Şurasının sədri tərəfindən nəzərdən keçirilmiş və imzalanmış hesablamaaların icmalı əsasında hazırlanan aylıq hesabatlarla nəzarət olunur. Kapitalın idarə olunmasının digər məqsədləri illik olaraq qiymətləndirilir.

ARMB tərəfindən müəyyən edilmiş cari kapital tələblərinə müvafiq olaraq mövcud banklar 50,000,000 AZN məbləğində məcmu kapitalın minimum həddini saxlamalıdır, bununla belə yeni yaradılmış banklar və xarici bankların yerli filialları üçün ödənilmiş kapital 50,000,000 AZN olacaq. Bundan başqa, banklar minimal kapital və risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər (“nizamnamə kapitalının nisbəti”) arasındakı nisbəti minimal olaraq göstərilmiş 9% -də və ya ondan yüksək dərəcədə (2019-cu il: 10%) və 1-ci dərəcəli kapital və risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş aktivlər arasındakı nisbəti (“1-ci dərəcəli kapital nisbəti”) minimal olaraq göstərilmiş 5%-də və ya ondan yüksək dərəcədə (2019-cu il: 5%) saxlamalıdır.

MBNP-nin kapital tələblərinə müvafiq olaraq hesablanmış Bankın kapital tərkibi aşağıdakı cədvəldə təqdim olunur:

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
1-ci dərəcəli kapital		
Nizamnamə kapitalı	50,000,000	50,000,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət	18,015,039	12,658,264
Cəmi 1-ci dərəcəli kapital	68,015,039	62,658,264
1-ci dərəcəli kapitaldan tutulmalar		
Qeyri-maddi aktivlər	(304,595)	(255,946)
Təxirə salınmış vergi aktivi	(45,086)	(25,506)
Tutulmalardan sonra 1-ci dərəcəli kapital	67,665,358	62,376,812
2-ci dərəcəli kapital		
Cari ilin gəliri	1,226,085	5,356,775
Ümumi ehtiyatlar	1,333,619	1,287,880
Cəmi 2-ci dərəcəli kapital	2,559,704	6,644,655

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	31 dekabr 2020-ci il	31 dekabr 2019-cu il
Tutulmalardan sonra məcmu kapital	<u>70,225,062</u>	<u>69,021,467</u>
Risk dərəcəsi üzrə ölçülmüş yekun aktivlər:	<u>106,689,488</u>	<u>103,030,372</u>
1-ci dərəcəli kapitalın adekvatlıq əmsalı	63%	61%
Məcmu kapitalın adekvatlıq əmsalı	66%	67%

29. ƏMƏLİYYAT SEQMENTLƏRİ

Bank iki əsas biznes seqmenti əsasında təşkil edilmişdir:

- Fərdi bankçılıq – fərdi bank xidmətləri, fərdi müştərilərin cari hesabları, cari əmanətlər, müddətli əmanətlər, investisiya əmanət məhsulları, depozitari xidmətləri, kredit və debet kartları, istehlak və ipoteka kreditləri;
- Korporativ bankçılıq – birbaşa debet xidmətləri, cari hesablar, əmanətlər, overdraft, kredit və digər kredit vasitələri, xarici valyuta və derivativ məhsulları.

Biznes seqmentləri arasında əməliyyatlar ticarət şərtləri ilə aparılır. Əməliyyat xərcləri və gəlir vergisi xərcləri, adətən, Bankın faiz gəlirlərinin bölünməsinə əsasən seqmentlər arasında yenidən bölüşdürülür. Biznes seqmentləri arasında başqa əhəmiyyətli gəlir və xərc maddələri yoxdur.

Bu biznes üzrə seqment məlumatı aşağıdakı cədvəldə göstərilmişdir:

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Bu biznes üzrə seqment məlumatı aşağıdakı cədvəldə göstərilmişdir:

	Fərdi bankçılıq	Korporativ bankçılıq	Digər seqmentlər	31 dekabr 2020-ci il tarixinə və bu tarixdə başa çatmış il üzrə
Faiz gəlirləri	4,397,898	6,075,061	334,217	10,807,176
Faiz xərcləri	(660,424)	(1,283,391)	(22,907)	(1,966,722)
Ehtimal olunan kredit zərərinin artması/(azalması)	(242,812)	(2,620,115)	-	(2,862,927)
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlir	-	-	324,705	324,705
Həqq və komissiya gəlirləri	1,134,717	25,967	-	1,160,684
Həqq və komissiya xərcləri	(716,262)	(146,948)	-	(863,210)
Bankın mülkiyyətinə keçmiş aktivlərin ədalətli dəyərində dəyişiklik	-	-	(996,801)	(996,801)
İnvestisiya mülkiyyətinin ədalətli dəyərində dəyişiklik	-	-	(19,709)	(19,709)
Digər gəlirlər, xalis	-	-	30,015	30,015
Əməliyyat gəlirləri	3,913,117	2,050,574	(350,480)	5,613,211
Əməliyyat xərcləri	(415,285)	(2,790,290)	(896,262)	(4,101,837)
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət/(zərər)	3,497,832	(739,716)	(1,246,742)	1,511,374
Seqment aktivləri	48,553,608	75,405,681	35,134,719	159,094,008
Seqment öhdəlikləri	36,172,514	51,718,905	1,016,467	88,907,886
Digər seqment vahidləri:				
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin köhnəlməsi və amortizasiyası	-	-	683,142	683,142
Müştərilərə verilmiş kreditlər	47,962,830	50,368,536	-	98,331,366
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	-	-	3,240,549	3,240,549
İnvestisiya mülkiyyəti	-	-	343,691	343,691
Müştəri hesabları	35,940,027	9,379,176	-	45,319,203

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Fərdi bankçılıq	Korporativ bankçılıq	Digər seqmentlər	31 dekabr 2019-cu il tarixinə və bu tarixdə başa çatmış il üzrə
Faiz gəlirləri	2,815,362	7,397,040	680,825	10,893,227
Faiz xərcləri	(1,035,420)	(1,339,980)	(59,398)	(2,434,798)
Ehtimal olunan kredit zərərinin artması/(azalması)	3,126,099	(1,804,387)	-	1,321,712
Xarici valyuta ilə əməliyyatlar üzrə xalis gəlir	-	-	309,265	309,265
Həqq və komissiya gəlirləri	1,319,164	71,499	-	1,390,663
Həqq və komissiya xərcləri	(713,593)	(340,566)	-	(1,054,159)
Bankın mülkiyyətinə keçmiş aktivlərin ədalətli dəyərində dəyişiklik	-	-	(1,176,407)	(1,176,407)
İnvestisiya mülkiyyətinin ədalətli dəyərində dəyişiklik	-	-	47,600	47,600
Digər gəlirlər, xalis	-	-	61,447	61,447
Əməliyyat gəlirləri	5,511,612	3,983,606	(136,668)	9,358,550
Əməliyyat xərcləri	(414,741)	(2,837,719)	(886,985)	(4,139,445)
Mənfəət vergisindən əvvəl mənfəət/(zərər)	5,096,871	1,145,887	(1,023,653)	5,219,105
Seqment aktivləri	48,406,326	85,652,488	36,213,062	170,271,876
Səmənt öhdəlikləri	40.033.757	60.126.266	1.092.097	101.252.120
Digər seqment vahidləri:				
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlərin köhnəlməsi və amortizasiyası	-	-	682,145	682,145
Müştərilərə verilmiş kreditlər	47,335,397	49,910,268	-	97,245,665
Əmlak, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	-	-	3,434,980	3,434,980
İnvestisiya mülkiyyəti	-	-	363,400	363,400
Müştəri hesabları	39,704,550	17,686,514	-	57,391,064

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

30. MALİYYƏ ALƏTLƏRİNİN ƏDALƏTLİ DƏYƏRİ

Aşağıdakı cədvəl ədalətli dəyərin iyerarxiya səviyyələri ilə ədalətli dəyərdə qeydə alınmış maliyyə alətlərinin təhlilini əks etdirir:

	Qiymətləndirmə tarixi	Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçülməsi			Cəmi
		Fəal bazarda təyin olunmuş qiymətlər (Səviyyə 1)	Müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 2)	Müşahidə edilə bilməyən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 3)	
Ədalətli dəyərdə ölçülən aktivlər					
İnvestisiya qiymətli kağızları	31 dekabr 2020-ci il	11,316,803	-	-	11,316,803
Ədalətli dəyərləri açıqlanan aktivlər					
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	31 dekabr 2020-ci il	29,184,188	-	-	29,184,188
Banklarda və digər maliyyə qurumlarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	31 dekabr 2020-ci il	-	-	12,067,949	12,067,949
Müştərilərə verilmiş kreditlər	31 dekabr 2020-ci il	-	-	98,331,366	98,331,366
Digər maliyyə aktivləri	31 dekabr 2020-ci il	-	-	717,694	717,694
Ədalətli dəyərləri açıqlanan öhdəliklər					
Banklara, dövlət və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	31 dekabr 2020-ci il	-	-	42,339,729	42,339,729
Müştəri hesabları	31 dekabr 2020-ci il	-	-	45,319,203	45,319,203
İcarə öhdəlikləri	31 dekabr 2020-ci il	-	-	259,650	259,650
Digər maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2020-ci il	-	-	437,082	437,082

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Aşağıdakılardan istifadə etməklə ədalətli dəyərin ölçülməsi

	Qiymətləndirmə tarixi	Fəal bazarda təyin olunmuş qiymətlər (Səviyyə 1)	Müşahidə edilə bilən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 2)	Müşahidə edilə bilməyən əhəmiyyətli məlumatlar (Səviyyə 3)	Cəmi
Ədalətli dəyərdə ölçülən aktivlər					
İnvestisiya qiymətli kağızları	31 dekabr 2019-cu il	20,744,258	-	-	20,744,258
Ədalətli dəyərləri açıqlanan aktivlər					
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	31 dekabr 2019-cu il	30,309,155	-	-	30,309,155
Banklarda və digər maliyyə qurumlarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	31 dekabr 2019-cu il	-	-	13,984,066	13,984,066
Müştərilərə verilmiş kreditlər	31 dekabr 2019-cu il	-	-	97,245,665	97,245,665
Digər maliyyə aktivləri	31 dekabr 2019-cu il	-	-	516,108	516,108
Ədalətli dəyərləri açıqlanan öhdəliklər					
Banklara, dövlət və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	31 dekabr 2019-cu il	-	-	42,439,753	42,439,753
Müştəri hesabları	31 dekabr 2019-cu il	-	-	57,391,064	57,391,064
İcarə öhdəlikləri	31 dekabr 2019-cu il	-	-	313,046	313,046
Digər maliyyə öhdəlikləri	31 dekabr 2019-cu il	-	-	294,330	294,330

Ədalətli dəyəri qalıq dəyərinə yaxın olan aktivlər və öhdəliklər

Likvid və ya ödəmə dövrü qısamüddətli (üç aydan daha az) olan maliyyə aktivləri və maliyyə öhdəlikləri üzrə hesab edilir ki, qalıq dəyərləri ədalətli dəyərlərinə yaxındır. Bu fərziyyə həmçinin xüsusi ödəmə müddəti və dəyişən dərəcəli maliyyə alətləri olmadan, depozitlərə də tətbiq edilir.

Sabit və dəyişən dərəcəli maliyyə alətləri

Fəal bazar qiyməti olan borc alətləri üzrə ədalətli dəyər təyin edilmiş bazar qiymətləri əsasında müəyyən edilir. Fəal bazar qiyməti olmayan borc alətlərinin ədalətli dəyəri, hal-hazırda oxşar şərtlər, kredit riski və qalan ödəmə müddəti üzrə borc üçün mövcud olan dərəcələr istifadə etməklə pul vəsaitlərinin gələcək hərəkəti azaldılmaqla qiymətləndirilir.

31. RİSKLƏRİN İDARƏ EDİLMƏSİ SİYASƏTİ

Bank daxilindəki risklərin idarə olunması sisteminin funksiyası maliyyə riskləri (kredit, bazar, coğrafi konsentrasiya, valyuta, likvidlik və faiz dərəcəsi), əməliyyat riskləri və hüquqi risklər ilə əlaqədar olaraq həyata keçirilir. Maliyyə risklərinin idarəetmə funksiyasının əsas vəzifəsi risk çərçivələrini yaratmaq və aşkarlanmış risklərin həmin çərçivələr daxilində qalmasından əmin olmaqdır. Əməliyyat və hüquqi risklərin idarə olunması funksiyası əməliyyat və hüquqi risklərin yaranması hallarını azaltmaq üçün daxili siyasətin və proseduraların lazımi qaydada yerinə yetirildiyindən əmin olmağı nəzərdə tutur.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Bank rəhbərliyi anlayır ki, səmərəli və effektiv risk idarəetmə sisteminə malik olmaq vacib şərtidir. Bu məqsədlə, Bank rəhbərliyi risklərin idarə olunması komitəsi yaratmışdır. Bu qrupun əsas məqsədi Bankı ehtimal edilən risklərə qarşı qorumaq və ona qarşıda qoyulan hədəflərə çatmaq imkanı yaratmaqdır. Risklərin idarə olunması sistemi vasitəsilə Bank rəhbərliyi, aşağıdakı risklərin idarə olunmasına nəzarət edir:

Ədalətli dəyəri müəyyən edərkən istifadə edilən üsullar və ehtimallar

Maliyyə alətlərinin təxmin edilən ədalətli dəyəri Bank tərəfindən mövcud bazar məlumatlarından (əgər mövcud olarsa) və müvafiq qiymətləndirmə metodlarından istifadə etməklə müəyyən edilmişdir. Lakin, təxmin edilən ədalətli dəyərin müəyyən edilməsi üçün bazar məlumatlarını şərh edərkən peşəkar mülahizələr irəli sürmək tələb edilir. Azərbaycan Respublikasında inkişaf etməkdə olan bazar iqtisadiyyatına xas xüsusiyyətlər müşahidə olunmaqdadır, lakin iqtisadi şərait maliyyə bazarlarında aktivliyin həcmi məhdudlaşdırmaqda davam edir. Bazar qiymətləri köhnəlmiş ola bilər və ya aşağı qiymətlərlə satışın dəyərini əks etdirə bilər və bu səbəbdən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini əks etdirməyə bilər. Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini müəyyən edərkən Bankın rəhbərliyi bütün mövcud bazar məlumatlarından istifadə edir.

Bazar qiymətləri mövcud olmadıqda, Bank qiymətləndirmə üsullarından istifadə etmişdir. Fəal bazar qiyməti olmayan dəyişkən faizli maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri təxminən onların qalıq dəyərinə bərabərdir. Fəal bazar qiyməti olmayan sabit faizli maliyyə alətlərinin ədalətli dəyəri analoji kredit riskinə və ödəmə müddətinə malik yeni alətlər üçün mövcud faiz dərəcələrini tətbiq etməklə diskont edilmiş gələcək pul vəsaitlərinin hərəkəti metoduna əsaslanır.

Kredit riski

Bir tərəfin maliyyə aləti üzrə öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi zaman və maliyyə zərərləri ilə nəticələnə bilən hallarda Bank kredit riskinə məruz qalır. Kredit riskinə məruz qalma, digər tərəflərə borc vermə və maliyyə aktivlərinin artırılmasına səbəb olan digər əməliyyatlarda iştirak etmənin nəticəsində yaranır.

Riskin idarə edilməsi və onun monitorinqi müəyyən olunmuş səlahiyyətlər çərçivəsində kredit komitəsi və Bankın İdarə heyəti tərəfindən yerinə yetirilir. Kredit komitəsi tərəfindən hər hansı fəaliyyət həyata keçirməzdən əvvəl kredit prosesləri üzrə bütün tövsiyələr (borcalanların tətbiq edilmiş limitləri və ya kredit müqavilələrinə edilən düzəlişlər və s.) nəzərdən keçirilir və kredit departamentinin mütəxəssisləri tərəfindən təsdiqlənir. Riskin gündəlik idarə edilməsi kredit departamentinin rəhbərliyi tərəfindən həyata keçirilir.

Bankın strukturları kredit riskinin səviyyəsini bir borcalana, ya da borcalanlar qrupuna və sənaye seqmentlərinə münasibətdə qəbul edilmiş risk məbləğinə qoymaqla həyata keçirir. Bir borcalanın və məhsulun kredit riski səviyyəsini görə məhdudiyətlər hər üç ayda İdarə Heyəti tərəfindən təsdiq edilir.

Banklar daxil olmaqla, hər bir borcalana məruz qalma, Kredit Komitəsi tərəfindən müəyyən edilmiş və balansdan kənar pozuntuları əhatə edən sub-limitlərlə məhdudlaşdırılır. Limitlərə qarşı faktiki təhlükələr gündəlik nəzarət edilir.

Ehtimal olunan kredit zərəri (EOKZ) üzrə ölçülmələr – anlayışlar

EOKZ, gələcək pul çatışmazlığının cari dəyərinin (kredit zərərlərinin orta çəkili dəyəri, verilmiş müddətə istifadə edilən müvafiq defolt riskləri ilə) ehtimal olunan təxminidir. EOKZ ölçüsü qərəzsizdir və bir sıra mümkün nəticələrin qiymətləndirilməsi ilə təyin edilir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Diskont Dərəcəsi – hesabat tarixində ehtimal edilən zərərin indiki dəyərə endirilməsi üçün bir alətdir. Diskont dərəcəsi maliyyə aləti üçün effektiv faiz dərəcəsini (EFD) və ya onun təxmini uyğunlaşdırılmasını əks etdirir.

Ömürlük müddət – EOKZ-in ölçülməsi üçün maksimal müddət. Sabit ödənişli kreditlər üçün ömürlük müddət qalan müqavilə müddətinə bərabərdir. Sabit ödəmə müddəti olan kreditlər üçün ömürlük müddət qalan müqavilə müddətinə bərabərdir. Kredit öhdəlikləri və maliyyə təminatı müqavilələri üçün, bu, kreditin uzadılması üçün müəssisənin müqavilə öhdəliyi olan maksimal müqavilə müddətidir. Fiziki şəxslərə verilən kredit kartları üçün daxili statistikaya əsaslanır və 3 ilə bərabərdir.

Ömürlük EOKZ – maliyyə alətinin qalan ömür müddəti ərzində mümkün olan defolt hallarında baş verən itkilər.

12 aylıq EOKZ – maliyyə alətləri üzrə defolt hallarının baş verməsi nəticəsində meydana çıxan EOKZ əks etdirən EOKZ-lərin bir qismi, maliyyə alətinin qalan müqavilə müddəti ilə məhdudlaşdıran hesabat tarixindən 12 ay ərzində mümkündür.

Proqnozlaşdırılan məlumat – hər bir portfel segmenti üçün kredit riskini və ehtimal olunan kredit itkilərinə təsir edən əsas makroiqtisadi dəyişiklikləri ehtiva edən məlumat. 9 sayılı MHBS maddəsinə uyğun olaraq, EOKZ-nin qiymətləndirilməsində geniş konsepsiya, proqnozlaşdırılan məlumatları nəzərdən keçirməkdir.

Kredit Konvertasiya Əmsali (KKƏ) - balansdankənar məbləğlərin müəyyən edilmiş müddətdə balans maddəsinə çevrilmə ehtimalı olduğunu göstərir. Bu, 12 aylıq və ya ömürlük dövr üçün hesablanıla bilər. Həyata keçirilən təhlil əsasında Bank, 12 aylıq və ömürlük KKƏ-in eyni olduğunu ehtimal edir. Satın alındıqda və ya əldə edildikdə kredit dəyərsizləşməsinə uğramış aktivlər (SƏKD) ilkin tanımada kredit dəyərsizləşməsinə məruz qalmış maliyyə aktivləridir.

Aşağı kredit riskli maliyyə aktivləri – xarici reyting agentlikləri və ya müvafiq daxili reyting tərəfindən investisiya dərəcəsi verilmiş aktivlər, Azərbaycan Respublikası tərəfindən buraxılmış və manatla irəli sürülmüş borc alətləri, Azərbaycan Respublikasının mülkiyyətində olan şirkətlərə verilmiş manat ilə olan kreditlər. Maliyyə aktivləri üzrə ödənişlərin 30 gündən çox gecikməsi halında ilkin tanınma tarixinə nisbətən kredit riskində əhəmiyyətli dərəcədə artımın baş verməsi ehtimalı istisna edilməmişdir.

Defolt və kredit dəyərsizləşməsinə məruz qalmış aktiv – Defolt vəziyyətində olan kredit aşağıda göstərilən meyarlardan birinə və ya bir neçəsinə cavab verdikdə, “kredit dəyərsizləşməsinə məruz qalmış” aktivin tərifinə uyğunlaşdırılmış hesab olunur:

- müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq 90 gündən çox vaxtı keçmiş;
- kredit 6 ay əvvəl restrukturizasiya olunmuşdur və müqavilə şərtlərinə uyğun olaraq ödənişlər 31-90 gündən çox gecikmişdir;
- borcalanın xarici reytingi Caa2-dən aşağıdır;
- Bank borcalanın borcunu əhəmiyyətli zərər ilə satmağı düşünür (borcun əsas məbləğinin və hesablanmış faizlərin 5%-dən çoxu);
- borcalanın iflasına və ya borclu olduğuna dair digər məlumatlar.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Baş Kredit Komitəsi aşağıda sadalanan aşağıdakı ödəmə ehtimalının olmaması meyarlarına əsasən borcalanı kredit zərəri yaradan şəxs kimi tanıyır:

- Borcalan likvidlik problemi ilə üzləşmişdir;
- Borcalanın iflasa girməsi ehtimalı artır;
- Borcalanın öhdəliklərini müvəffəqiyyətlə yerinə yetirməkdə çətinlikləri əks etdirən digər meyarlar.

Ardıcıl altı aylıq müddət ərzində heç bir defolt meyarlarına cavab vermədikdə, alət artıq defolt vəziyyətində mövcud hesab edilmir (yəni, artıq bərpa olunmuşdur).

Kredit Riskində Əhəmiyyətli Artım (KRƏA) – KRƏA qiymətləndirməsi fərdi və portfel əsasında həyata keçirilir. AD və ya DMGƏD-də hesablanmış fiziki və hüquqi şəxslərə verilmiş kreditlər üçün, KRƏA aşağıda göstərilən şərtlərin monitorinqi əsasında fərdi şəkildə qiymətləndirilir. KRƏA-nın müəyyənləşdirilməsi üçün istifadə edilən kriteriyalar Bankın rəhbərliyi tərəfindən uyğunluq üçün mütəmadi olaraq izlənilir və nəzərdən keçirilir.

Bank maliyyə alətini aşağıda göstərilən kəmiyyət, keyfiyyət və ya dəstəkləyici meyarlardan birinin və ya bir neçəsinin yerinə yetirildiyi zaman KRƏA-ya uğraması kimi dəyərləndirir.

Hüquqi şəxslərə verilmiş kreditlər və hüquqi şəxslər tərəfindən buraxılmış istiqrazlar, banklararası əməliyyatlar və banklar tərəfindən buraxılan istiqrazlar üçün:

- 31-90 gündən artıq gecikdirilmiş;
- 6-30 gündən artıq gecikmiş və restrukturizasiya olunmuş;
- Monitorinqlər borcalanın maliyyə çətinlikləri olduğunu göstərir.

Fiziki şəxslərə verilmiş kreditlər üçün:

- 31-90 gündən artıq gecikdirilmiş;
- 6-30 gündən artıq gecikmiş və restrukturizasiya olunmuş;
- Yenidən maliyyələşdirilən kreditlər - borcalanın bütün kreditlərinin bir kreditdə təkrar maliyyələşdirildiyi xüsusi kredit növü.

KRƏA meyarlarına artıq cavab vermədiyi və bunun ən az 6 ay davam etməsinə dair sübutlar olduqda, alət Mərhələ 1-ə qaytarılır. Keyfiyyət göstəricisinə əsasən, risk Mərhələ 2-yə köçürülmüşdürsə, Bank göstəricinin mövcud olması və ya dəyişməsi dinamikasını izləyir.

EOKZ-nin ölçülməsi – qiymətləndirmə üsullarının təsviri

Ümumi prinsip

SƏKD olmayan maliyyə aktivləri üçün, EOKZ, ilk olaraq tanınma tarixindən sonra borcalanın kredit riskinə əhəmiyyətli dərəcədə artmış olub-olmamasına bağlı olaraq, iki müxtəlif müddətdən biri üzrə defolt riskinə əsasən qiymətləndirilir. Bu yanaşma EOKZ ölçülməsi üçün üç mərhələli bir modeldə göstərilə bilər:

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

- Mərhələ 1: ilkin tanınma zamanı kredit zərərinə məruz qalmamış maliyyə aləti və onun kredit riski ilkin tanınmadan sonra əhəmiyyətli dərəcədə artmamışdır; zərərin ödənilməsi 12 aylıq EOKZ-lərə əsaslanır.
- Mərhələ 2: ilkin tanınmadan sonra KRƏA-nın müəyyən edildiyi təqdirdə, maliyyə aləti Mərhələ 2-yə köçürülür, lakin hələ də kredit zərərinə məruz qalmamışdır; zərərin ödənilməsi ömürlük EOKZ-lərə əsaslanır.
- Mərhələ 3: maliyyə aləti kredit zərərinə məruz qalarsa, maliyyə aləti daha sonra Mərhələ 3-ə köçürülür və zərərin ödənilməsi ömürlük EOKZ-lərə əsaslanır.

SƏKD maliyyə aktivləri üçün EOKZ həmişə ömürlük ölçülür (Mərhələ 3), buna görə hesabat tarixində Bank yalnız ömürlük ehtimal olunan kredit zərərlərindəki məcmu dəyişiklikləri tanıyır. Bank EOKZ ölçülməsi üçün üç ayı yanaşma həyata keçirə bilər:

- Fərdi əsasda qiymətləndirmə;
- Portfel əsasında qiymətləndirmə;
- Xarici reytingə əsaslanan qiymətləndirmə.

Bank aşağıda göstərilən aktiv növləri üzrə portfel əsasında qiymətləndirməni həyata keçirir: nağd pul istehlakçıları və avtokreditlər kimi kateqoriyalar çərçivəsində. Bu yanaşma, portfelin borcalanın xüsusi məlumatlarına əsaslanan eyni xüsusiyyətlərə malik seqmentlərə birləşməsinə ehtiva edir.

Bank, aşağıdakı növ aktivlər üzrə portfel əsasında qiymətləndirməni həyata keçirir: hüquqi şəxslərə verilmiş kreditlər və kreditlə bağlı öhdəliklər (standart kredit, ixtisaslaşdırılmış kreditlər, lizinq kreditləri və s.), banklararası kreditlər, fərdi kreditlər və KOB-ə verilmiş kreditlər). Bu yanaşma, portfelin borcalanın xüsusi məlumatlarına əsaslanan həmcins seqmentlərə birləşməsinə əhatə edir.

Bank aşağıdakı kredit növləri üçün xarici reytinglər üzrə qiymətləndirmələr aparır: banklararası kreditlər, banklar tərəfindən verilmiş borc qiymətli kağızları, hüquqi şəxslər və suveren kreditlər.

Fərdi əsasda qiymətləndirmə prinsipləri - fərdi əsasda EOKZ qiymətləndirmələri hər bir nəticənin ehtimalına qarşı müxtəlif mümkün nəticələrə görə kredit zərərləri üzrə təxminlərini ölçülməsi ilə həyata keçirilir. Bank, hər bir kredit üçün ən azı iki mümkün nəticəni müəyyən edir ki, bunlardan biri belə bir ssenarinin ehtimalına baxmayaraq kredit zərərinə səbəb olur. Ekspert hesabatları və faktiki zərərlər arasındakı fərqi azaltmaq üçün müntəzəm olaraq təhlil edilir.

Bank aşağıda göstərilən aktiv növləri üzrə portfel əsasında qiymətləndirməni həyata keçirir: nağd pul istehlakçıları və avtokreditlər kimi kateqoriyalar çərçivəsində. Bu yanaşma, portfelin borcalanın xüsusi məlumatlarına əsaslanan eyni xüsusiyyətlərə malik seqmentlərə birləşməsinə ehtiva edir.

Xüsusiyyətlərə daxildir: müştərinin növü (məsələn, gəlir gətirən əmlak və ya lizinq şirkətləri), məhsul növü (kredit kartları və ya pul kreditləri kimi), kredit riski reytingi və ilkin tanınma tarixi.

Fərqli seqmentlər DE və DZYZ kimi kredit risk parametrlərindəki fərqləri əks etdirir. Qrupların uyğunluğu Risklərin İdarə edilməsi Departamenti tərəfindən dövri olaraq izlənilir və nəzərdən keçirilir.

Ümumiyyətlə, EOKZ aşağıdakı kredit riski parametrlərinin birləşməsidir: DVRMQ, DE və DNZ (parametrlərin tərifləri yuxarıda göstərilmişdir). EOKZ hesablanması üzrə ümumi yanaşma aşağıda göstərilmişdir. Bu yanaşma portfel əsasında qiymətləndirilmiş məhsullar üzrə və bankın həmin məhsul üzrə borcalanını xüsusi məlumatı əsasında kredit riski reytingi qiymətləndirməsi olan məhsul üzrə tətbiq oluna bilər.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

EOKZ növbəti 12 ay və ya ömürlük alətlər üzrə kredit riski parametrlərinin (EAD, DE və DZYZ) proqnozlaşdırılması ilə müəyyən edilir. Bu üç komponent birlikdə artırılır və qalıq ehtimalı (yəni əvvəlki dövrdə ödənilmiş və ya defolt vəziyyətində riskə məruz qalmışdır) üzrə düzəliş edilir.

Kredit riski parametrlərinin hesablanması qısa olaraq əsasları aşağıdakılardır.

DVRMQ-lar gözlənilən ödəniş profilinə əsasən müəyyən edilir ki, bu da məhsul növünə görə dəyişir:

- məhsulların və annuitet əsasında ödənilən kreditlərin amortizasiyası üçün DVRMQ, borcalanın 12 aylıq və ya ömürlük əsasda borclu olduğu müqavilə ödəmələrinə əsaslanır.
- Məhsulların dövrüyyəsi üçün DVRMQ, defolt anına qalmış limitin gözlənilən istifadəsini nəzərə alaraq, cari istifadə edilmiş qalıq alınması və kredit konversiyası əmsalının əlavə edilməsi yolu ilə proqnozlaşdırılır.

EOKZ-lərin hesablanması üçün DE-nin iki növü istifadə edilir: 12 aylıq və ömürlük DE:

- 12 aylıq DE-lər – Defoltun növbəti 12 ay ərzində (və ya maliyyə alətinin qalan ömrü 12 aydan az olduqda) təxmin edilən baş verməsi ehtimalı. Bu amil 12 aylıq EOKZ-ları hesablamaq üçün istifadə edilir. 12 aylıq DE-nin qiymətləndirilməsi ən son mövcud tarixi məlumatlara əsaslanır və lazım olduğu təqdirdə gələcək perspektiv məlumatlar üçün uyğunlaşdırılır.
- Ömürlük DE-lər – Defoltun maliyyə alətinin qalan ömrü üzrə təxmin edilən baş verməsi ehtimalı. Bu amil ömürlük EOKZ-ləri Mərhələ 2 riskləri üzrə hesablamaq üçün istifadə edilir. Ömürlük DE-nin qiymətləndirilməsi ən son mövcud tarixi məlumatlara əsaslanır və lazım olduğu təqdirdə gələcək perspektiv məlumatlar üçün uyğunlaşdırılır.

Ömürlük DE-ni hesablamaq üçün, Bank 12 aylıq DE-lərin miqrasiya cədvəllərinə əsasən ekstrapolyasiya edilməsi və tarixi defolt məlumatına əsaslanan ömürlük DE-nin ayrı-ayrılıqda kimi seqment və məhsul növündən asılı olaraq müxtəlif statistik yanaşmalardan istifadə edir. Ömürlük DE hesablamaqları üçün, Bank tarixi defolt məlumatları və defolt məlumatların mövcud olmadığı uzun müddətlər üçün isə trendlərin ekstrapolyasiyasından istifadə edir.

DNYZ, defolt riski ilə bağlı olaraq Bankın yarana bilən zərərlə bağlı gözləntisini əks etdirir. DNYZ, məhsul, mərhələ, girovun və ya digər bu kimi kreditin təminatının mövcudluğuna görə fərqli nəticələr göstərir.

12 aylıq və ömürlük DNYZ-lər, defolt hadisəsindən sonra gözlənilən əldə ediləcək vəsaitlərə təsir edən amillər əsasında müəyyən edilir.

DNYZ-in ölçülməsinə yanaşma üç mümkün qrupa bölünə bilər:

- girovun özəl xüsusiyyətlərinə əsasən DNYZ-nin ölçülməsi;
- bərpa statistikasına əsaslanaraq portfel əsasında DNYZ-nin hesablanması;
- fərqli amil və ssenarilərdən asılı olaraq fərdi qaydada müəyyən edilmiş DNYZ.

Daşınmaz əmlakın girov qoyulduğu kreditlər üçün qrup DNYZ-ni girovun xüsusiyyətləri əsasında, məsələn, proqnozlaşdırılan girov dəyərləri, satış üzrə tarixi güzəştlər və digər amillər ilə hesablayır.

Korporativ, pərakəndə, banklararası kredit portfelinin və korporativ istiqrazların xüsusi seqmentləri üçün DNYZ son mövcud statistik məlumatlara əsasən kollektiv əsasda hesablanır.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Balansdan kənar maliyyə alətləri üçün EOKZ ölçülməsi

Hüquqi şəxslərin istifadə edilməmiş kredit xətləri üçün kredit kartları, fərdi şəxslərə verilmiş kredit kartları və maliyyə zəmanətləri üzrə KKƏ, defolt vəziyyətində olan dəyərin statistik təhlili əsasında müəyyən edilir.

Kredit xətləri üzrə KKƏ hər hansı bir zamanda müştərilər tərəfindən istifadə edilə bilən limitlərdən sonra 100% kimi müəyyən edilir.

Xarici reytinglərə əsaslanan qiymətləndirmə prinsipləri - xarici reytinglər əsasında EOKZ hesablamalarının prinsipləri portfel əsasında qiymətləndirmə ilə eynidir. Müştərilər xarici kredit reytingini müəyyən etdiyinə görə, kredit riski parametrləri (DE) beynəlxalq reyting agentlikləri tərəfindən dərc edilmiş defolt və bərpa statistikasından götürülə bilər.

EOKZ modellərinə daxil olan proqnoz xarakterli məlumatlar. Həm KRƏA, həm də EOKZ-ların hesablanması ilə əlaqəli bağlı məlumatlar istifadə edilir. Bank, tarixi təhlillər aparmış və hər bir portfel üçün kredit riskini və EOKZ-lərə təsir edən əsas iqtisadi amilləri müəyyən etmişdir.

Bu iqtisadi amillər və onların DE ilə əlaqədar təsirləri maliyyə aləti üzrə fərqlənir. İstehlakçı qiymətləri indeksi üzrə dəyişikliklər, real ÜDM-in artımı, ABŞ dolları məzənnəsi üzrə dəyişikliklər, neft qiymətinin dəyişməsi kimi iqtisadi amillər, bu amillərdə baş verən dəyişikliklərin təsirini anlamaq üçün statistik regresiya təhlili aparmaqla sınaqdan keçirilmişdir.

Bu amillərə əsaslanaraq Bankın rəhbərliyi özünün məqbul hesab etdiyi iqtisadi dövrün növbəti mərhələsini müəyyənləşdirmək üçün yalnız statistik təhlillər nəticəsində deyil, eyni zamanda rəhbərliyin təcrübəsindən istifadə etməklə gələcək makroiqtisadi şəraitin proqnozunu verir.

KRƏA meyarlarının qiymətləndirilməsi pərakəndə borcalanlar üçün ömürlük DE istifadə edilməklə, digər maliyyə aktivləri üçün isə keyfiyyət və təminat göstəriciləri ilə bərabər 12 aylıq DE-dən də istifadə edilməklə həyata keçirilir. Bu proses bütün maliyyə alətlərinin Mərhələ 1, Mərhələ 2 və ya Mərhələ 3-də olub-olmadığını və dolayısı ilə 12 aylıq və ya ömürlük EOKZ-un tanınmasına zərurətin olub-olmadığını müəyyənləşdirir. Bu qiymətləndirmədən sonra Bank EOKZ-ni 12 aylıq EOKZ (Mərhələ 1) ehtimalına əsasən və ya ehtimal olunan ömürlük EOKZ (Mərhələ 2 və 3) kimi qiymətləndirir. Bu ehtimal əsasında formalaşan EOKZ-lar müvafiq EOKZ modelinin tətbiqi ilə müəyyən edilir.

Hər hansı bir iqtisadi proqnozda olduğu kimi, baş vermiş proqnozlar və ehtimallar yüksək dərəcədə qeyri-müəyyənliklə bağlıdır və buna görə də faktiki nəticələr proqnozlaşdırılan məlumatlardan əhəmiyyətli dərəcədə fərqlənə bilər. Bank, bu proqnozların gözlənilən nəticələrə dair mümkün ən yaxşı qiymətləndirməni təmsil etdiyini hesab edir və seçilmiş ssenarilərin mümkün ssenarilərin ən uyğun nümunəsinin olmasından əmin olmaq üçün Bankın müxtəlif portfellerində qeyri-xəttilik və assimetriyaları təhlil etmişdir.

Yoxlama

Bank mütəmadi olaraq qiymətləndirmələr və faktiki kredit zərərləri arasında mümkün fərqləri azaltmaq üçün öz metodologiyası və fərziyyələrini nəzərdən keçirir. Belə təhlil ən azı ildə bir dəfə həyata keçirilir. EOKZ ölçü metodologiyası üzrə yoxlamanın nəticələri Bank rəhbərliyinə çatdırılır və model və fərziyyələrin tənzimlənməsi üçün növbəti addımlar səlahiyyətli şəxslər arasında müzakirələrdən sonra müəyyənləşdirilir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALIYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Kreditlə bağlı öhdəliklərə görə zərərlərin qiymətləndirilməsi

Kredit üzrə borc öhdəlikləri ilə bağlı zərər ehtiyatının qiymətləndirilməsi qarşı tərəfin balansdankənar öhdəliyi varsa, kredit konversiya əmsalı (KKƏ) tətbiqi ilə qalıq mübadiləsi ilə oxşar şəkildə həyata keçirilir. KKƏ-nin hesablanması üçün statistik məlumatlar və Bazəl Komitəsi vahidlərindən istifadə edilir. Qarşı tərəfin balansdankənar öhdəliyi təqdirdə ehtimal edilən kredit zərərləri ehtimalının qiymətləndirilməsi KKƏ-yə müraciət edərək məruz qalma məbləğinə əsasən fərdi və ya kollektiv əsaslarla həyata keçirilir.

Maksimal risk

Bankın maliyyə vəziyyəti hesabatında maksimal riskə məruz qalma səviyyəsi ümumi olaraq maliyyə vəziyyəti hesabatında maliyyə aktivlərinin qalıq dəyərində göstərilir. Aktiv və öhdəliklərin mümkün qarşılıqlı hesablanılmasının potensial kredit riskinə məruz qalmasına təsiri əhəmiyyətli deyil.

Balansdan kənar bəndlər üzrə maksimal kredit riski, zəmanətlər və akkreditivlər şərti öhdəliklərin ümumi məbləğini təşkil edir. Bankın balansdan kənar bəndlər üzrə maksimal kredit riski 26 sayılı Qeyddə “Təəhhüdlər və şərti öhdəliklər” əks etdirilmişdir.

Balansdan kənar maliyyə alətləri üçün kredit riski digər tərəfin müqavilə şərtlərinə müvafiq olaraq öhdəliklərini yerinə yetirə bilmədiyi zaman və maliyyə zərərləri ilə nəticələnmə bilən risk kimi təyin edilir. Şərti öhdəlikləri, kreditlərin təsdiqi, riskin idarəetmə limitləri və monitoring proseduralarını təyin etdikdə Bank maliyyə vəziyyəti hesabatında təqdim edilmiş alətlər üçün istifadə etdiyi kredit prinsiplərini tətbiq edir.

Aşağıdakı cədvəl maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin risklərə məruz qalmasının maksimal həddini təqdim edir. Maliyyə aktivləri üçün bu məbləğ əvəzləşdirmələr və mövcud girovlar çıxıldıqdan sonra aktivlərin qalıq dəyərində bərabərdir. Maliyyə zəmanətləri və digər şərti təəhhüdlər üçün kredit riskinə məruz qalmanın maksimum həddi Bankın bu zəmanətlər üzrə üçüncü şəxslərə ödənilməli olan mütləq məbləğlər, kredit öhdəliklərində isə müştəri tərəfindən tələb edilən vəsaitlərin məbləği kimi təyin edilir.

	Maksimal risk	Əvəzləşdirmədən sonra xalis risk	Alınmış təminatlar	31 dekabr 2020-ci il Əvəzləşdirmədən və alınmış təminatlardan sonra xalis risk
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər, çıxılışın ARMB-də yerləşdirilmiş minimum ehtiyat depozitləri	15,992,945	15,992,945	-	15,992,945
Banklarda və digər maliyyə qurumlarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	12,067,949	12,067,949	-	12,067,949
İnvestisiya qiymətli kağızları	11,316,803	11,316,803	-	11,316,803
Müştərilərə verilmiş kreditlər	98,331,366	96,052,669	93,560,113	2,492,556
Digər maliyyə aktivləri	717,694	717,694	-	717,694
Verilmiş zəmanətlər	8,061,400	8,061,400	-	8,061,400
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər	10,065,371	10,065,371	-	10,065,371

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Maksimal risk	Əvəzləşdirmədən sonra xalis risk	Alınmış təminatlar	31 dekabr 2019-cu il Əvəzləşdirmədən və alınmış təminatlardan sonra xalis risk
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər, çıxılsın ARMB-də yerləşdirilmiş minimum ehtiyat depozitləri	22,756,762	22,756,762	-	22,756,762
Banklarda və digər maliyyə qurumlarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	13,984,066	13,984,066	-	13,984,066
İnvestisiya qiymətli kağızları	20,744,258	20,744,258	-	20,744,258
Müştərilərə verilmiş kreditlər	97,245,665	95,436,782	90,467,795	4,968,987
Digər maliyyə aktivləri	516,108	516,108	-	516,108
Verilmiş zəmanətlər	9,954,164	9,954,164	-	9,954,164
Kreditlər və istifadə olunmamış kredit xətləri üzrə öhdəliklər	10,295,841	10,295,841	-	10,295,841

Maliyyə aktivləri cari kredit qabiliyyəti üzrə qruplaşdırılmışdır. Ən yüksək dərəcə AAA-dır. İnvestisiya kimi təsnifləşdirilən maliyyə aktivlərinin dərəcəsi AAA-dan BBB-ya qədərdir. BBB-dan aşağı dərəcəli maliyyə aktivləri spekulyativ alətlər kimi təsnifləşdirilir.

31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər çıxılsın ARMB-dəki məcburi ehtiyatların məbləği, müvafiq olaraq, 15,992,945 AZN və 22,756,762 AZN təşkil etmişdir. 2020-ci ildə beynəlxalq reyting agentliklərinə müvafiq olaraq Azərbaycan Respublikasının kredit dərəcəsi BB+ investisiya səviyyəsinə müvafiq gəlmişdir (2019-cu il: BB+).

Aşağıdakı cədvəl Bank tərəfindən saxlanılan digər maliyyə aktivlərinin kredit dərəcələrini 31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə əks etdirir (məlumat bütün vaxtı keçməmiş və ya dəyərsizləşməmiş maliyyə aktivləri üzrə hazırlanmışdır):

								31 dekabr 2020-ci il
	A	A-	BBB	BB+	BB-	B+	Reytingsiz	Cəmi
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər, çıxılsın ARMB-də yerləşdirilmiş minimum ehtiyat depozitləri	-	-	-	15,993,790	-	-	-	15,993,790
Banklarda və digər maliyyə qurumlarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	-	5,379,299	1,193,754	-	91,699	1,303,897	4,099,300	12,067,949
İnvestisiya qiymətli kağızları	798,681	-	-	10,518,122	-	-	-	11,316,803
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	-	-	-	-	98,331,366	98,331,366
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	-	-	717,694	717,694

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	A	A-	BBB	BB+	BB-	B+	31 dekabr 2019-cu il Cəmi
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər, çixılsın ARMB-də yerləşdirilmiş minimum ehtiyat depozitləri	-	-	- 22,758,507	-	-	-	22,758,507
Banklarda və digər maliyyə qurumlarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	11,657,967	1,121,523	-	79,682	729,299	395,595	13,984,066
İnvestisiya qiymətli kağızları	816,405	-	- 19,927,853	-	-	-	20,744,258
Müştərilərə verilmiş kreditlər	-	-	-	-	-	97,245,665	97,245,665
Digər maliyyə aktivləri	-	-	-	-	-	516,108	516,108

Bank sektoru əsasən maliyyə aktivləri və şərti öhdəliklər üzrə kredit riskinə məruz qalır. Məruz qalınan kredit riskləri Azərbaycan Respublikasında toplanır. Risklərin mütəmadi olaraq monitorinqi keçirilir ki, kredit limitlərinin və Bank tərəfindən hazırlanmış kredit qabiliyyəti üzrə risklərin idarə edilməsi prinsiplərinin pozulması halları baş verməsin.

Coğrafi konsentrasiya

Rəhbərlik həmçinin qanunvericilik və tənzimləmə sahəsindəki risklərin idarə edilməsinə və bu risklərin Bankın fəaliyyətinə təsirinə nəzarət edir. Bu nəzarət mexanizmi Banka Azərbaycan Respublikasındakı investisiya mühitinin dəyişməsindən yaranan ehtimal edilən zərərləri minimal həddə salmağa şərait yaradır.

Aktiv və öhdəliklərin coğrafi konsentrasiyası aşağıdakı cədvəldə göstərilir:

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	Digər qeyri İƏİT ölkələri	31 dekabr 2020-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	29,184,188	-	-	29,184,188
Banklarda və digər maliyyə qurumlarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	5,384,755	5,379,298	1,303,896	12,067,949
İnvestisiya qiymətli kağızları	10,518,122	798,681	-	11,316,803
Müştərilərə verilmiş kreditlər	96,613,475	4,481	1,713,410	98,331,366
Digər maliyyə aktivləri	717,694	-	-	717,694
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	142,418,234	6,182,460	3,017,306	151,618,000
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklara, dövlət və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	42,339,729	-	-	42,339,729
Müştəri hesabları	43,673,305	1,297,696	348,202	45,319,203
İcarə öhdəlikləri	259,650	-	-	259,650
Digər maliyyə öhdəlikləri	437,082	-	-	437,082
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	86,709,766	1,297,696	348,202	88,355,664
XALIS MÖVQE	55,708,468	4,884,764	2,669,104	63,262,336

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	Azərbaycan Respublikası	İƏİT ölkələri	Digər qeyri İƏİT ölkələri	31 dekabr 2019-cu il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	30,309,155	-	-	30,309,155
Banklarda və digər maliyyə qurumlarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	1,204,576	11,657,967	1,121,523	13,984,066
İnvestisiya qiymətli kağızları	19,927,853	816,405	-	20,744,258
Müştərilərə verilmiş kreditlər	95,501,620	1,739,028	5,017	97,245,665
Digər maliyyə aktivləri	516,108	-	-	516,108
CƏMI MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	147,459,312	14,213,400	1,126,540	162,799,252
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklara, dövlət və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	42,439,753	-	-	42,439,753
Müştəri hesabları	54,459,806	1,361,194	1,570,064	57,391,064
İcarə öhdəlikləri	313,046	-	-	313,046
Digər maliyyə öhdəlikləri	294,330	-	-	294,330
CƏMI MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	97,506,935	1,361,194	1,570,064	100,438,193
	49,952,377	12,852,206	(443,524)	62,361,059

Likvidlik riski

Likvidlik riski əmanətlərin geri götürülməsi və ödəmə müddəti çatmış digər maliyyə alətləri ilə əlaqədar maliyyə öhdəliklərini ödəmək üçün vəsaitlərin kifayət etməməsi riskidir.

Aktivlərin və Öhdəliklərin İdarə olunması Komitəsi (“AÖİK”) belə riskləri ödəmə tarixi təhlillərinin vasitəsilə, Bankın gələcək dövr üzrə strategiyasını təyin edərək idarə edir. Cari likvidlik, AÖİK tərəfindən cari likvidlik təminatı və pul vəsaitlərinin hərəkətinin optimizasiyası üzrə pul bazarı ilə əməkdaşlıq etmək vasitəsilə idarə olunur.

Likvidlik riskini idarə etmək məqsədilə Bank müştəri və bank əməliyyatları üzrə pul vəsaitləri hərəkətinin, aktiv/öhdəliklərin idarə olunması prosesinin bir hissəsi kimi, gündəlik likvidlik mövqeyinin monitorinqini keçirir. Rəhbərlik depozitlərin geri götürülməsi üçün hazır vəsaitlərinin minimal nisbətində və gözlənilməyən məbləğlərdə geri götürmələri ödəmək üçün banklararası və digər qurumlardan alınan kreditlərin minimal səviyyəsinə hədlər qoyur.

Aşağıdakı cədvəllərdə likvidlik və faiz dərəcələri risklərinin təhlili təqdim edilmişdir. Cədvəllər aşağıdakı məqamları əks etdirir:

- Qeyri-derivativ maliyyə öhdəlikləri üzrə müqaviləyə əsasən başa çatma müddətinə uyğun diskont edilməmiş nağd vəsaitlərin hərəkətini (həm əsas borc həm də faizlər) nəzərə almaqla qalan günlərin sayına uyğun Bankın bu öhdəliyi ödəməli olduğu ən tez tarix istifadə edilmiş; və
- Qeyri-derivativ maliyyə aktivləri üzrə diskont edilməmiş nağd vəsaitlərin hərəkətini və bu aktivlər üzrə qazanılacaq faiz məbləğlərini də nəzərə almaqla (Bankın pul hərəkətlərinin başqa tarixdə baş verəcəyini əvvəlcədən bildiyi hallar istisna olmaqla) hesablanmışdır.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən yuxarı	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2020-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	5,335,225	-	-	-	-	-	5,335,225
Banklarda və digər maliyyə qurumlarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	28,612	-	568,161	3,502,528	-	-	4,099,301
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	-	5,247,712	5,919,287	-	-	11,166,999
Müştərilərə verilmiş kreditlər	7,312,625	14,250,997	33,534,019	19,006,815	21,581,831	2,645,079	98,331,366
Cəmi faiz gəliri yaradan aktivlər	12,676,462	14,250,997	39,349,892	28,428,630	21,581,831	2,645,079	118,932,891
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	23,504,980	-	-	-	-	343,983	23,848,963
Banklarda və digər maliyyə qurumlarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	7,968,648	-	-	-	-	-	7,968,648
İnvestisiya qiymətli kağızları	149,804	-	-	-	-	-	149,804
Digər maliyyə aktivləri	717,694	-	-	-	-	-	717,694
Cəmi maliyyə aktivləri	45,017,588	14,250,997	39,349,892	28,428,630	21,581,831	2,989,062	151,618,000
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Banklara, dövlət və maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	-	-	-	9,179,488	33,072,209	-	42,251,697
Müştəri hesabları	554,030	2,308,375	5,863,724	5,180,782	-	-	13,906,911
İcarə öhdəlikləri	4,601	9,437	43,428	202,184	-	-	259,650
Cəmi faiz xərci yaradan öhdəliklər	558,631	2,317,812	5,907,152	14,562,454	33,072,209	-	56,418,258
Banklara, dövlət və maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	88,032	-	-	-	-	-	88,032
Müştəri hesabları	31,412,292	-	-	-	-	-	31,412,292
Digər maliyyə öhdəlikləri	437,082	-	-	-	-	-	437,082
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	32,496,037	2,317,812	5,907,152	14,562,454	-	-	88,355,664
Likvidlik boşluğu	12,521,551	11,933,185	33,442,740	13,866,176	(11,490,378)		
Məcmu faiz dərəcəsi boşluğu	12,521,551	24,454,736	57,897,476	71,763,652	60,273,274		

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən yuxarı	Qeyri- müəyyən	31 dekabr 2019-cu il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ							
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	11,576,051	-	-	-	-	-	11,576,051
Banklarda və digər maliyyə qurumlarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	16,117	-	342,827	-	-	-	358,944
İnvestisiya qiymətli kağızları	-	2,999,928	13,092,079	3,265,665	1,010,750	-	20,368,422
Müştərilərə verilmiş kreditlər	11,554,131	13,401,364	30,741,519	19,103,193	20,914,547	1,530,911	97,245,665
Cəmi faiz gəliri yaradan aktivlər	23,146,299	16,401,292	44,176,425	22,368,858	21,925,297	1,530,911	129,549,082
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	18,317,092	-	-	-	-	416,012	18,733,104
Banklarda və digər maliyyə qurumlarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	13,625,122	-	-	-	-	-	13,625,122
İnvestisiya qiymətli kağızları	375,836	-	-	-	-	-	375,836
Digər maliyyə aktivləri	516,108	-	-	-	-	-	516,108
Cəmi maliyyə aktivləri	55,980,457	16,401,292	44,176,425	22,368,858	21,925,297	1,946,923	162,799,252
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ							
Banklara, dövlət və maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	119	-	2,782	6,969,434	35,398,528	-	42,370,863
Müştəri hesabları	934,952	3,934,759	15,699,984	4,820,641	-	-	25,390,336
İcarə öhdəlikləri	4,509	9,193	42,272	257,072	-	-	313,046
Cəmi faiz xərci yaradan öhdəliklər	939,580	3,943,952	15,745,038	12,047,147	35,398,528	-	68,074,245
Banklara, dövlət və maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	68,890	-	-	-	-	-	68,890
Müştəri hesabları	32,000,728	-	-	-	-	-	32,000,728
Digər maliyyə öhdəlikləri	294,330	-	-	-	-	-	294,330
Cəmi maliyyə öhdəlikləri	33,303,528	3,943,952	15,745,038	12,047,147	35,398,528	-	100,438,193
Likvidlik boşluğu	22,676,929	12,457,340	28,431,387	10,321,711	(13,473,231)		
Məcmu faiz dərəcəsi boşluğu	22,676,929	35,134,269	63,565,656	73,887,367	60,414,136		

Bankın faiz gəliri yaradan aktivlərinin və faiz xərci yaradan öhdəliklərinin əksər hissəsi müəyyən faiz dərəcəsinə daşır.

Aktiv və öhdəliklərin ödəniş müddətləri, həmçinin faiz hesablanan öhdəliklərini ödəniş vaxtı çatdıqda qəbul edilən dəyər dəyişdirilməsi imkanları Bankın likvidliyinin, eləcə də faiz dərəcələrinin və valyuta məzənnəsinin dəyişkənliyinə nə dərəcədə həssas olmasının müəyyən edilməsində mühüm əhəmiyyət daşıyır.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2020-ci və 2019-cu il tarixlərinə olan faizli borc və aktivlər üzrə orta faiz dərəcələri göstərilmişdir. Bu faiz dərəcələri, bu aktivlərin və öhdəliklərin ödəmə müddətinin yaxınlaşmasını göstərir.

	2020-ci il			2019-cu il		
	AZN	Orta effektiv faiz dərəcəsi, % ABŞ dolları	Digər valyutalar	AZN	Orta effektiv faiz dərəcəsi, % ABŞ dolları	Digər valyutalar
Cəmi faiz xərci yaradan						
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	5.85	-	-	5.90	-	-
Banklarda və digər maliyyə qurumlarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	11.86	-	-	16.00	-	-
Müştərilərə verilmiş kreditlər	9.60	7.36	26.00	9.38	7.92	26.00
İnvestisiya qiymətli kağızları				5.91	5.00	-
Cəmi faiz xərci yaradan öhdəliklər						
Banklara, dövlət və maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	2.61	-	-	2.36	-	-
Müştəri hesabları	4.50	1.42	0.47	3.62	1.43	0.01

Likvidlik və faiz dərəcəsi üzrə təhlillər 7 sayılı MHBS-ə müvafiq olaraq aşağıda göstərilən cədvəllərdə təqdim edilmişdir. Bu cədvəllərdə əks edilən məbləğlər maliyyə vəziyyəti hesabatında əks etdirilən məbləğlərlə uyğun deyil, ona görə ki, aşağıdakı təqdimat maliyyə öhdəliklərinin maliyyə vəziyyəti hesabatında effektiv faiz üsulu əsasında təqdim edilmiş ümumi müqavilə üzrə qalığı ödənişlərini (faizlərin ödənişi daxil olmaqla) əks etdirən ödəniş müddətlərinin təhlillərini əhatə edir.

31 dekabr 2020-ci il tarixinə maliyyə öhdəliklərinin ödəniş müddəti üzrə təhlili aşağıda göstərilə kimi olmuşdur:

	Tələb və 1 aya qədər	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 1 ilədək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən yuxarı	Cəmi
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ						
Digər banklara, dövlətə və maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	92,212	184,423	829,906	13,524,876	37,687,837	52,319,254
Müştəri hesabları	607,905	2,410,994	6,205,463	5,377,627	-	14,601,989
İcarə öhdəlikləri	5,977	11,954	53,795	225,490	-	297,216
Cəmi faiz xərci yaradan öhdəliklər	706,094	2,607,371	7,089,164	19,127,993	37,687,837	67,218,459
Digər banklara, dövlətə və maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	88,032	-	-	-	-	88,032
Müştəri hesabları	31,412,292	-	-	-	-	31,412,292
Digər maliyyə öhdəlikləri	437,082	-	-	-	-	437,082
Cəmi maliyyə öhdəlikləri üzrə potensial gələcək ödənişlər	32,643,500	2,607,371	7,089,164	19,127,993	37,687,837	99,155,865

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

31 dekabr 2019-cu il tarixinə maliyyə öhdəliklərinin ödəniş müddəti üzrə təhlili aşağıda göstərilən kimi olmuşdur:

	Tələb və 1 aydan az müddət	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 12 ayadək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən artıq	Cəmi
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ						
Digər banklara, dövlətə və maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	83,710	83,591	768,963	10,901,606	39,607,927	51,445,797
Müştəri hesabları	1,039,953	4,113,477	16,198,160	4,907,238	-	26,258,828
İcarə öhdəlikləri	6,192	12,384	55,728	297,216	-	371,520
Cəmi faiz xərci yaradan maliyyə öhdəlikləri	1,129,855	4,209,452	17,022,851	16,106,060	39,607,927	78,076,145
Digər banklara, dövlətə və maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	68,890	-	-	-	-	68,890
Müştəri hesabları	32,000,728	-	-	-	-	32,000,728
Digər maliyyə öhdəlikləri	294,330	-	-	-	-	294,330
Cəmi maliyyə öhdəlikləri üzrə potensial gələcək ödənişlər	33,493,803	4,209,452	17,022,851	16,106,060	39,607,927	110,440,093

Yuxarıda təqdim edilmiş cədvəllərdə müştəri hesabları müqaviləyə əsasən ödəniş müddəti çatmış öhdəliklərin təhlilləri əsasında təsnifatlaşdırılmışdır. Buna baxmayaraq Azərbaycan Respublikası Mülki Məcəlləsinə müvafiq olaraq, fiziki şəxslər yığılmış faizlərin alınması hüququndan məhrum olunması şərtilə ödəniş müddətindən əvvəl əmanətlərini geri götürmək hüququna malikdir.

Bazar riski

Bazar riskinə, faiz dərəcəsində, xarici valyuta məzənnələrində və qiymətləndirmədəki dəyişmələrdən yaranan və Bankın məruz qaldığı bənzəri risklər aiddir. 2020-ci və 2019-cu illərdə bu risklərin Bank tərəfindən qiymətləndirilməsində və Bankın məruz qaldığı bazar risklərində əhəmiyyətli dəyişikliklər olmamışdır.

AÖİK, Bankı müsbət faiz marjası ilə təmin edən faiz dərəcəsi mövqeyinə uyğunlaşdıraraq faiz riskini və bazar riskini idarə edir. AÖİK eləcə də Bankın cari maliyyə təqdimatının monitorinqini keçirir, Bankın faiz dərəcəsinin dəyişdirilməsinə dair həssaslığını və onun Bank mənfəətinə təsirini təxmin edir.

Bankın kredit sazişlərinin və digər maliyyə aktivlərinin əksəriyyəti sabit faiz dərəcəsi daşıyır. Bank faiz dərəcəsi marjasının monitorinqini keçirir və bu səbəbdən zəruri faiz dərəcəsi riskinə və ya əhəmiyyətli pul vəsaitlərini axımına məruz qalmadığını hesab edir.

Faiz dərəcəsi riski

Bank faiz dərəcəsinin ədalətli dəyəri riskini bazar şəraitində mənfi dəyişmələr nəticəsində yarana bilən potensial zərərlərin mütəmadi təxminlərini edir. İdarə Heyəti, Bankın cari maliyyə fəaliyyətinin monitorinqini keçirir, Bankın faiz dərəcəsinin dəyişdirilməsinə dair həssaslığını və bunun Bank mənfəətinə təsirini təxmin edir.

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTI

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Aşağıdakı cədvəl “risk göstəricisinin ehtimal edilən mümkün dəyişməsi” üsulu ilə hesablanmış və faizlərin dəyişməsinə Bankın həssaslığını təqdim edir. Bu dəyişikliklərin həddi rəhbərlik tərəfindən təyin edilir və onlara təqdim edilən risk hesabatlarında öz əksini tapır.

Vergidən əvvəlki mənfəətə təsiri:

	31 dekabr 2020-ci il tarixinə		31 dekabr 2019-cu il tarixinə	
	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi +1%	Faiz dərəcəsi +1%
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ				
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	53,352	(53,352)	115,761	(115,761)
Banklarda və digər maliyyə qurumlarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	40,993	(40,993)	3,589	(3,589)
İnvestisiya qiymətli kağızları	111,670	(111,670)	203,684	(203,684)
Müştərilərə verilmiş kreditlər	983,314	(983,314)	972,457	(972,457)
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ				
Banklara və digər maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	(422,517)	422,517	(423,709)	423,709
Müştəri hesabları	(139,069)	139,069	(253,903)	253,903
İcarə öhdəlikləri	(2,597)	2,597	(3,130)	3,130
Vergidən əvvəl mənfəət üzrə xalis təsir	625,146	(625,146)	614,749	(614,749)

Xarici valyuta riski

Məzənnə fərqlərindən asılı olaraq maliyyə alətinin dəyərindəki dəyişmələr xarici valyuta riski adlanır. Bankın maliyyə vəziyyəti və pul vəsaitlərinin hərəkəti mövcud valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı belə risklərin təsirinə məruz qalır.

İdarə Heyəti valyuta məzənnələrinə həddlər qoyur, və bu Banka milli valyutanın xarici valyutaya məzənnəsinə qarşı dəyişmələr nəticəsində zərərlərin azaldılmasına imkan yaradır. ARMB-ın minimal tələblərinə cavab vermək məqsədilə AÖİK Bankın açıq valyuta mövqeyinin gündəlik monitorinqini keçirir. Bu məhdudiyyətlər, eləcə də ARMB-ın tələblərinə uyğunlaşdırılmışdır.

Bankın xarici valyuta məzənnələrinin dəyişməsi zamanı məruz qalacağı risklər aşağıdakı cədvəldə təqdim edilmişdir:

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər valyutalar	31 dekabr 2020-ci il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	18,932,208	7,581,790	2,601,380	68,810	29,184,188
Banklarda və digər maliyyə qurumlarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	4,099,301	6,523,787	1,358,300	86,561	12,067,949
İnvestisiya qiymətli kağızları	2,909,429	8,407,374	-	-	11,316,803
Müştərilərə verilmiş kreditlər	91,406,433	6,912,738	12,195	-	98,331,366
Digər maliyyə aktivləri	717,694	-	-	-	717,694
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	118,065,065	29,425,689	3,971,875	155,371	151,618,000
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
Banklara, dövlət və maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	42,339,729	-	-	-	42,339,729
Müştəri hesabları	15,995,696	25,212,498	4,027,304	83,705	45,319,203
İcarə öhdəyi	259,650	-	-	-	259,650
Digər maliyyə öhdəlikləri	311,324	115,336	10,343	79	437,082
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	58,906,399	25,327,834	4,037,647	83,784	88,355,664
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	59,158,666	4,097,855	(65,772)	71,587	
	AZN	ABŞ dolları	Avro	Digər valyutalar	31 dekabr 2019-cu il Cəmi
MALİYYƏ AKTİVLƏRİ					
Pul vəsaitləri və ARMB-də yerləşdirilmiş vəsaitlər	24,779,077	3,792,590	1,671,608	65,880	30,309,155
Banklarda və digər maliyyə qurumlarında yerləşdirilmiş vəsaitlər	364,058	11,735,002	1,808,665	76,341	13,984,066
İnvestisiya qiymətli kağızları	18,259,768	2,484,490	-	-	20,744,258
Müştərilərə verilmiş kreditlər	85,000,578	12,223,721	21,366	-	97,245,665
Digər maliyyə aktivləri	516,108	-	-	-	516,108
CƏMİ MALİYYƏ AKTİVLƏRİ	128,919,589	30,235,803	3,501,639	142,221	162,799,252
MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ					
Banklara, dövlət və maliyyə qurumlarına ödəniləcək vəsaitlər	42,439,634	41	78	-	42,439,753
Müştəri hesabları	24,023,116	29,754,822	3,524,425	88,701	57,391,064
İcarə öhdəyi	313,046	-	-	-	313,046
Digər maliyyə öhdəlikləri	213,954	57,878	22,486	12	294,330
CƏMİ MALİYYƏ ÖHDƏLİKLƏRİ	66,989,750	29,812,741	3,546,989	88,713	100,438,193
AÇIQ VALYUTA MÖVQEYİ	61,929,839	423,062	(45,350)	53,508	

“BANK AVRASIYA” AÇIQ SƏHMDAR CƏMIYYƏTİ

MALİYYƏ HESABATLARI ÜZRƏ QEYDLƏR

31 DEKABR 2020-Cİ İL TARİXİNDƏ BAŞA ÇATMIŞ İL ÜZRƏ (Davamı)

(Azərbaycan Manatı ilə)

Xarici valyuta riskinə həssaslıq

Aşağıdakı cədvəl Bankın ABŞ dollarının və Avronun Azərbaycan manatına nisbətən məzənnəsində 10 faizlik artım və ya azalmasına həssaslığını təhlil edir. 10 faiz rəhbərlik tərəfindən xarici valyuta risklərini təhlil edərkən daxili risk hesabatlarında xarici valyuta məzənnəsinin dəyişməsinin Banka təsirini təhlil edərkən istifadə olunur. Həssaslıq analizi xarici valyutada olan monetar aktiv və öhdəliklərin hesabat tarixinə qalıq dəyərindən istifadə edir və bu dəyəri məzənnədəki 10%-lik dəyişiklik üçün uyğunlaşdırır. Əgər xarici ölkələrə verilmiş kreditlər və xaricdəki əməliyyatlar üzrə verilmiş kreditlər borc verənin və ya borc alanın valyutasında deysə bu məbləğlər də həssaslıq təhlilinə daxil edilir.

	31 dekabr 2020-ci il tarixinə		31 dekabr 2019-cu il tarixinə	
	AZN/ABŞ dolları +10%	AZN/ABŞ dolları -10%	AZN/ABŞ dolları +10%	AZN/ABŞ dolları -10%
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlirə xalis təsir	409,786	(409,786)	42,306	(42,306)

	31 dekabr 2020-ci il tarixinə		31 dekabr 2019-cu il tarixinə	
	AZN/ABŞ dolları +10%	AZN/ABŞ dolları -10%	AZN/ABŞ dolları +10%	AZN/ABŞ dolları -10%
Mənfəət vergisindən əvvəl gəlirə xalis təsir	(8,778)	8,778	(4,535)	4,535

Qiymət riski

Qiymət riski bazar qiymətlərinin dəyişməsi nəticəsində, bu dəyişikliklərin konkret qiymətli kağıza və ya onu yerləşdirən tərəfə məxsus amillərdən və ya bazarda alınmış-satılan bütün qiymətli kağızlara təsir göstərən amillərdən asılı olaraq, maliyyə alətinin dəyərinin dəyişməsi ilə əlaqədar riskdir. Bank ümumi və ya xüsusi bazar dəyişmələrindən yaranan qiymət risklərinə məruz qalır.

Həssaslıq təhlilinin məhdudiyyətləri

Yuxarıda göstərilən cədvəllərdə qeyd olunan təsirlər yalnız bir təxminin dəyişməsini və bu zaman digər təxminlərin sabit qaldığını nəzərdə tutur. Reallıqda isə, təxminlər və digər faktorlar arasında korrelyasiya mövcuddur.

O da qeyd edilməlidir ki, bu həssaslıq münasibətləri xətti şəkildə deyil, və bu nəticələri daha böyük və ya daha kiçik təsirləri ölçmək üçün interpolyasiya və ya ekstrapolyasiya etmək olmaz.

Həmçinin, həssaslıq təhlilində Bankın aktiv və öhdəliklərini mütəmadi olaraq idarə etməsi nəzərə alınmır. Əlavə olaraq, Bankın maliyyə vəziyyəti istənilən zaman faktiki bazar dəyişmələrinin nəticəsində dəyişə bilər. Məsələn, Bankın maliyyə risklərinin idarə olunması strategiyası, bazardakı dəyişikliklərdən yaranan risklərə qarşı Bankı qorumağı qarşısına məqsəd qoyur. İnvestisiya bazarlarında müşayiət edilən düşmələr zamanı qiymətlər müəyyən həddin altına düşdükdə, rəhbərlik investisiyaların satılmasına, investisiya portfelinin strukturunun dəyişdirilməsinə qərar verə bilər və ya digər qoruyucu qərarlar qəbul edə bilər. Nəticədə, aktivlər balansda bazar dəyəri ilə göstərilədiyinə görə, təxminlərdə baş verən dəyişikliklər öhdəliklərə faktiki təsir göstərməyə bilər. Bu kimi hallarda, öhdəlik və aktivlərin ölçülməsində istifadə edilən müxtəlif üsullar səhmdar kapitalında böyük dəyişikliklər yarada bilər.

Yuxarıda göstərilən həssaslıq təhlilinin digər məhdudiyyətlərindən biri Bankın təxminlərinə görə ehtimal edilən riskləri təqdim etmək məqsədilə yalnız qısa müddətdə bazar dəyişmələri ilə əlaqədar proqnozlaşdırılması çətin olan fərziyyələrdən istifadə etməsidir; Bu zaman təxmin edilir ki, bütün faiz dərəcələri eyni qaydada və istiqamətdə dəyişir.